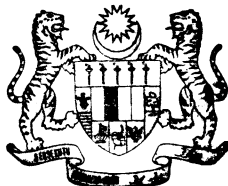

Jilid II
Bil. 33

Hari Jumaat
30hb Julai, 1976

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT

HOUSE OF REPRESENTATIVES

PARLIMEN KEEMPAT

Fourth Parliament

PENGGAL KEDUA

Second Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 3653]

USUL-USUL:

Anggaran Pembangunan, 1976:

Jawatankuasa—

Kepala P. 8 [Ruangan 3673]

Kepala P. 16 [Ruangan 3704]

Kepala P. 17 dan P. 18 [Ruangan 3723]

Waktu Mesyuarat dan Urusan yang dibebaskan daripada Peraturan Mesyuarat [Ruangan 3736]

Penangguhan Mesyuarat [Ruangan 3739]

UCAPAN PENANGGUHAN:

Buruh Kontrek [Ruangan 3739]

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT YANG KEEMPAT

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG KEDUA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK HAJI NIK AHMED KAMIL, D.K., P.M.N., S.P.M.K., S.J.M.K.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, DATUK HUSSEIN BIN ONN, D.K. (Johor) (Sri Gading).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pelajaran, DR MAHATHIR BIN MOHAMAD (Kubang Pasu).

Yang Berhormat Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATUK LEE SAN CHOON, S.P.M.J., K.M.N. (Segamat).

„ Menteri Perhubungan, TAN SRI V. MANICKAVASAGAM, P.M.N., S.P.M.S., (Pelabuhan Kelang).

„ Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATUK HAJI MOHD. ASRI BIN HAJI MUDA, S.P.M.K., S.P.D.K. (Nilam Puri).

„ Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATUK HAJI HAMZAH BIN DATUK ABU SAMAH, S.M.K., S.I.M.P., S.P.D.K. (Temerloh).

„ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TAN SRI ONG KEE HUI, P.M.N., P.N.B.S., P.G.D.K. (Bandar Kuching).

„ Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI BIN SHAFIE, P.M.N., S.I.M.P., S.P.D.K. (Lipis).

„ Menteri Kerja Raya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATUK HAJI ABDUL GHANI GILONG, S.P.D.K., J.P. (Kinabalu).

„ Menteri Kesihatan, TAN SRI LEE SIOK YEW, P.M.N., P.J.K. (Ulu Langat).

„ Menteri Undang-undang, TAN SRI DATUK HAJI ABDUL KADIR BIN YUSOF, P.M.N., S.P.D.K., S.P.M.J. (Tenggaroh).

„ Menteri Kebajikan Am, PUAN HAJJAH AISHAH BINTI HAJI ABDUL GHANI, J.M.N. (Kuala Langat).

„ Menteri Penerangan, DATUK AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.A., P.G.D.K. (Samarahan).

„ Menteri Pertanian, DATUK ALI BIN HAJI AHMAD, S.P.M.J. (Pontian).

„ Menteri Luar Negeri, Y.M. TENGKU DATUK AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJI BIN TENGKU ISMAIL, P.M.K. (Kota Bharu).

„ Menteri Perusahaan Awam, DATUK HAJI MOHAMED BIN YAACOB, P.G.D.K., P.M.K., S.M.T. (Tanah Merah).

„ Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, TUAN MICHAEL CHEN WING SUM (Ulu Selangor).

„ Menteri Perusahaan Utama, DATUK MUSA HITAM, S.P.M.J. (Labis).

„ Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, P.S.M., S.P.M.K. (Ulu Kelantan).

Yang Berhormat Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK ABDUL SAMAD BIN IDRIS, J.M.N., A.M.N., P.J.K. (Kuala Pilah).

„ Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan, TUAN HAJI HASSAN ADLI BIN HAJI ARSHAD, J.S.M. (Bagan Datok).

„ Menteri Tak Berpotfolio, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N. (Batu Berendam).

„ Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, DATUK SHARIEF AHMAD, D.I.M.P., J.M.N. (Jerantut).

„ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATUK MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., K.M.N. (Pulai).

„ Timbalan Menteri Pertanian, DATUK HAJI MUSTAPHA BIN HAJI ABDUL JABAR, D.P.M.S., J.M.N., J.P. (Sabak Bernam).

„ Timbalan Menteri Penerangan, DATUK SERI HAJI KAMARUDDIN BIN HAJI MOHD ISA, S.P.M.P., K.M.N., J.P. (Larut).

„ Timbalan Menteri Pelajaran, TUAN CHAN SIANG SUN, J.S.M., P.J.K., J.P. (Bentong).

„ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, DATUK HAJI ABDULLAH BIN AHMAD, S.J.M.K., D.P.M.K. (Machang).

„ Timbalan Menteri Pertahanan, TUAN MOKHTAR BIN HAJI HASHIM (Tampin).

„ Timbalan Menteri Kesihatan, DATUK HAJI ABU BAKAR BIN UMAR, D.S.D.K. (Kota Star).

„ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN RICHARD HO UNG HUN (Lumut).

„ Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DR SULAIMAN BIN HAJI DAUD, J.B.S. (Santubong).

„ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN PAUL LEONG KHEE SEONG (Taiping).

„ Timbalan Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, TUAN HAJI RAMLI BIN OMAR, K.M.N., P.M.P. (Bagan Serai).

„ Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, TUAN ABDULLAH BIN MAJID K.M.N. (Raub).

„ Timbalan Menteri Kerja Raya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DR GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).

„ Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DR NEO YEE PAN (Muar).

„ Timbalan Menteri Perhubungan, TUAN MOHD ALI BIN M. SHARIEF (Kuantan).

„ Timbalan Menteri Undang-undang, TUAN RAIS YATIM (Jelebu).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, TUAN S. SUBRAMANIAM (Damansara).

„ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN EDMUND LANGGU ANAK SAGA, P.B.S. (Saratok).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan dan Perindustrian, TUAN MUSTAPHA *alias* HASSAN BIN ALI (Kuala Trengganu).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Perusahaan Utama, TUAN LEW SIP HON, K.M.N. (Shah Alam).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan, DR LING LIONG SIK (Mata Kuching).

- Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Perumahan dan Kemajuan Perkampungan,
TUAN MOHD. ZAHARI BIN AWANG (Kuala Krai).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat,
TUAN K. PATHMANABAN, K.M.N. (Telok Kemang).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Am, TUAN PATRICK ANEK UREN
(Bau Lundu).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri, TUAN ZAKARIA BIN HAJI
ABDUL RAHMAN (Besut).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Perhubungan, TUAN LUHAT WAN (Baram).
- „ Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua, TAN SRI SYED NASIR BIN ISMAIL, P.M.N.,
D.P.M.J., D.P.M.P., J.M.N., P.I.S. (Pagoh).
- „ TUAN HAJI NIK ABDUL AZIZ BIN NIK MAT K.M.N., J.P. (Pengkalan Chepa).
- „ TAN SRI ABDUL AZIZ BIN YEOP, P.S.M. (Padang Rengas).
- „ TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Alor Gajah).
- „ TUAN ABDUL JALAL BIN HAJI ABU BAKAR, A.M.N. (Batu Pahat).
- „ TUAN HAJI ABDUL MANAN BIN HAJI OTHMAN (Kemaman).
- „ DATUK PATINGGI HAJI ABDUL-RAHMAN BIN YA'KUB, D.P., P.N.B.S.,
S.I.M.P. (Payang).
- „ TUAN HAJI ABDUL RASHID BIN HAJI JAIS, A.D.K., A.S.D.K. (Ulu Padas).
- „ TUAN HAJI ABDUL WAHAB BIN YUNUS (Dungun).
- „ PENGHULU ABIT ANAK ANGKIN, P.P.N. (Kapit).
- „ TUAN ABU BAKAR BIN ARSHAD (Hilir Perak).
- „ TUAN HAJI AHMAD BIN HAJI ITHNIN (Jasin).
- „ PENGIRAN AHMAD BIN PENGIRAN INDAR, A.S.D.K., A.D.K. (Kinabatangan).
- „ TUAN HAJI AHMAD SHUKRI BIN HAJI ABD. SHUKOR (Padang Terap).
- „ TUAN AJAD BIN O. T. OYUNG, A.D.K. (Labuk-Sugut).
- „ TUAN ARIFFIN BIN HAJI DAUD (Permatang Pauh).
- „ TUAN AU HOW CHEONG (Telok Anson).
- „ TUAN AZAHARI BIN MD. TAIB, J.S.M., A.M.N., S.M.K., J.P.
(Kulim-Bandar Bahru).
- „ TUAN AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM (Batang Padang).
- „ TUAN BUJA BIN GUMBILAI, A.S.D.K. (Tuaran).
- „ DR CHEN MAN HIN (Seremban).
- „ TUAN CHIAN HENG KAI (Batu Gajah).
- „ TUAN CHIENG TIONG KAI *alias* CHIENG SIE LUNG (Sarikei).
- „ TUAN CHIN HON NGIAN (Renggam).
- „ PUAN CHOW POH KHENG (Selayang).
- „ TUAN RICHARD DAMPING ANAK LAKI (Serian).
- „ TUAN EDWIN ANAK TANGKUN, A.B.S. (Batang Lupar).
- „ TUAN EMBONG BIN YAHYA, A.M.N. (Ledang).
- „ TUAN STEPHEN ROBERT EVANS (Keningau).
- „ TUAN FAN YEW TENG (Menglembu).
- „ TUAN FARN SEONG THAN (Sungai Besi).
- „ DATIN HAJAH FATIMAH BINTI HAJI ABD. MAJID, J.M.N., P.I.S. (Semerah).

Yang Berhormat TUAN HAJI HADADAK BIN HAJI D. PASAUK (Simunjan).

- ” TUAN HASHIM BIN GHAZALI (Matang).
- ” DATUK NIK HASSAN BIN ABDUL RAHMAN, S.P.M.T., P.S.D., K.M.N. (Kuala Nerus).
- ” TUAN SYED HASSAN BIN SYED MOHAMED, P.J.K. (Arau).
- ” DR HEE TIEN LAI *alias* HEE TEN LAI, A.M.N., P.I.S. (Ayer Hitam).
- ” TUAN HISHAMUDDIN BIN HAJI YAHYA (Maran).
- ” TAN SRI SYED JA'AFAR ALBAR, P.M.N., D.P.M.J. (Panti).
- ” TUAN JA'AFAR BIN HAMZAH, P.I.S. (Johor Bahru).
- ” TUAN HAJI JAMIL BIN ISHAK, P.J.K. (Tanjong Karang).
- ” TUAN JAWAN ANAK EMPALING (Rajang).
- ” TUAN JONATHAN NARWIN ANAK JINGGONG (Lubok Antu).
- ” TUAN LATIP BIN HAJI DRIS (Mukah).
- ” TUAN LEE BOON PENG, A.M.N., J.P., P.J.K. (Mantin).
- ” TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- ” TUAN LEO MOGGIE ANAK IROKE (Kanowit).
- ” TUAN LIBEN ANAK KATO *alias* WAIRY LEBEN ANAK KATO (Betong).
- ” TUAN LIM CHO HOCK (Ipoh).
- ” DR LIM CHONG EU (Tanjong).
- ” TUAN LIM KIAM HOON *alias* LIM AH YING (Padang Serai).
- ” TUAN LIM KIT SIANG (Kota Melaka).
- ” DATUK LIM PUI HO, P.G.D.K., J.P., B.K. (Sandakan).
- ” DATUK PETER LO SU YIN, P.G.D.K. (Gaya).
- ” TUAN LOH FOOK YEN (Kluang).
- ” TUAN LUKMAN BIN ABDUL KADIR (Ulu Nerus).
- ” TUAN HAJI MADINA BIN UNGGUT P.P.N. (Bandau).
- ” DATUK ALBERT MAH, D.M.P.N., K.M.N., P.J.K. (Bukit Bendera).
- ” TUAN MAK HON KAM, A.M.P. (Tanjong Malim).
- ” TUAN HAJI MOHAMED KHIR JOHARI (Kuala Muda).
- ” DATUK MOHAMMED NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK (O.K.I.S.) (Pekan).
- ” TAN SRI DATUK HAJI MOHAMED SAID BIN KERUAK, P.M.N., S.P.D.K. (Kota Belud).
- ” TUAN MOHAMED SOPIEE BIN SHEIKH IBRAHIM, J.M.N. (Kepala Batas).
- ” TUAN MOHD. BAKRI BIN ABDUL RAIS (Parit).
- ” TUAN MOHAMED IDRIS BIN HAJI IBRAHIM (Setapak).
- ” TUAN MOHAMED SALLEH BIN DATUK PANGLIMA ABDULLAH (Silam).
- ” TUAN HAJI MOHAMED TAUFECK BIN O. K. K. HAJI ASNEH, B.S.K., B.K., P.P.M. (Hilir Padas).
- ” TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH (Bachok).
- ” DATUK ENSKU MUHSEIN BIN ABDUL KADIR, D.P.M.T., J.M.N., P.J.K. (Ulu Trengganu).
- ” TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L. (Marudu).

- Yang Berhormat DATUK SYED NAHAR BIN TUN SYED SHEH SHAHABUDDIN, D.P.M.K., K.M.N. (Jerlun-Langkawi).
- „ RAJA NASRON BIN RAJA ISHAK, K.M.N., P.J.K. (Kuala Selangor).
- „ TUAN NGAN SIONG HING (Kinta).
- „ TENGKU NOOR ASIAH BINTI TENGKU AHMAD, A.M.N., P.B. (Tumpat).
- „ TUAN OH KENG SENG (Petaling).
- „ TOH PUAN OON ZARIAH BINTI ABU BAKAR, A.M.N., A.M.P., P.J.K. (Kuala Kangsar).
- „ TUAN OO GIN SUN, A.M.K. (Alor Star).
- „ TUAN PANG SUI CHEE *alias* ALEX PANG, B.K., A.D.K. (Tawau).
- „ TUAN RACHA UMONG, P.B.S. (Limbang-Lawas).
- „ TUAN RASIAH RAJASINGAM (Jelutong).
- „ TUAN S. SAMY VELLU, A.M.N. (Sungai Siput).
- „ TUAN SANUSI BIN JUNID (Jerai).
- „ DATUK SENU BIN ABDUL RAHMAN (Kuala Kedah).
- „ TUAN SHAARI BIN JUSOH, P.P.N. (Kangar).
- „ DATUK HAJI SHAFIE BIN ABDULLAH, P.G.D.K., A.M.N., B.C.K., P.B.S., J.P. (Baling).
- „ TUAN SHAMSUDDIN BIN DIN, P.P.N. (Grik).
- „ TUAN SHAMSURI BIN MD. SALLEH, A.M.N., J.P. (Balik Pulau).
- „ TUAN SIBAT ANAK TAGONG *alias* SIBUT MIYUT ANAK TAGONG (Ulu Rajang).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN HAJI SUHAIMI BIN DATUK HAJI KAMARUDDIN, A.M.N. (Sepang).
- „ WAN SULAIMAN BIN HAJI IBRAHIM, S.M.K. (Pasar Puteh).
- „ TUAN SULAIMAN BIN HAJI TAIB, A.M.P. (Parit Buntar).
- „ TUAN SU LIANG YU (Beruas).
- „ PENGIRAN TAHIR BIN PENGIRAN PATERA, A.D.K. (Kimanis).
- „ DR TAN CHEE KHOON (Kepong).
- „ TUAN TAN CHENG BEE, A.M.N., J.P. (Bukit Mertajam).
- „ TUAN JAMES STEPHEN TIBOK, A.D.K. (Penampang).
- „ TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- „ TUAN WEE HO SOON (Bandar Sibu).
- „ TUAN YANG SIEW SIANG, P.B.S. (Miri-Subis).
- „ DATUK STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- „ TUAN HAJI YUSOF RAWA *alias* HAJI YUSOF BIN HAJI ABDULLAH, J.P. (Ulu Muda).
- „ TENGKU ZAID AL-HAJ BIN TENGKU AHMAD, D.P.M.K., J.M.K., S.M.K. (Pasar Mas).
- „ WAN ZAINAB BINTI M. A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungai Petani).
- „ TUAN HAJI ZAKARIA BIN ISMAIL, P.B. (Rantau Panjang).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Timbalan Setiausaha: Haji A. Hasmuni bin Haji Hussein.

Penolong Kanan Setiausaha: Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penterjemah Melayu Kanan/Pemangku Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abd. Hamid.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P.B. Menon.

Penolong Penyunting: Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy.

Louis Yeoh Sim Ngoh.

Abdul Rahman bin Haji Abu Samah.

Suhor bin Husin.

Amran bin Ahmad.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Margaret Chye Kim Lian.

Puan Ng Chong Kin.

Puan Kong Yooi Thong.

Juliah binti Awam.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad.

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Jumaat, 30hb Julai, 1976

Mesyyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyyuarat*)

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN- PERTANYAAN

RUMAH MURAH DI PARIT TANPA LETRIK

1. Tuan Mohd. Bakri bin Abdul Rais minta Menteri Kerja Raya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan samada beliau sedar:

- (a) satu rancangan rumah harga murah 4 belok yang telah dibina oleh Kerajaan Perikatan beberapa tahun dahulu di Parit, Perak tidak mempunyai bekalan letrik;
- (b) pada hal projek untuk bekalan letrik tersebut telahpun diluluskan oleh Kerajaan Negeri Perak;
- (c) tidak pernah di dalam sejarah rancangan rumah harga murah Kerajaan terjadinya kejadian seperti ini; dan
- (d) apakah tindakan Kerajaan dalam hal ini, jika tidak, mengapa.

Timbalan Menteri Kerja Raya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Dr Goh Cheng Teik): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian saya sedar bahawa 4 belok rumah murah yang telah dibina oleh Kerajaan beberapa tahun yang lalu di Parit, Perak belum dapat disambung lagi dengan letrik. Memang benar projek ini telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri Perak dan juga oleh Kementerian saya iaitu di bawah Rancangan Bekalan Letrik Luar Bandar dalam tahun 1973 sebagai projek bekalan letrik Kampung Raya, Sadang Estet, Parit di mana terletak-nya projek rumah-rumah murah 4 belok tersebut. Projek tersebut adalah di bawah

kendalian Syarikat Pengeluaran Letrik Kinta Berhad (K.E.D.) di mana dalam beberapa tahun yang lalu telah menghadapi masalah kekurangan bahan-bahan seperti tiang kayu dan wayar-wayar aluminium. Demikian juga dengan kenaikan harga minyak bahan api semenjak penghujung tahun 1973 kesannya kepada syarikat tersebut sangat buruk. Oleh itu, syarikat tersebut tidak dapat melaksanakan projek-projek yang telah diluluskan oleh Kerajaan Pusat dan Negeri dalam tahun 1973 termasuk projek yang tersebut di atas.

Sepertimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, baru-baru ini Kerajaan Pusat telahpun membeli saham majoriti Syarikat Perak River Hydro-Electric oleh kerana Syarikat Pengeluaran Letrik Kinta (K.E.D.) adalah sebuah cabang kepada Syarikat Perak River Hydro-Electric maka bermakna K.E.D. sekarang ini adalah termasuk di bawah kuasa Kementerian saya, dan tindakan-tindakan tertentu sedang diambil untuk memastikan projek-projek bekalan letrik luar bandar di Negeri Perak termasuk projek yang tersebut di atas tadi dilaksanakan dengan lancar.

PERDAGANGAN MALAYSIA-CHINA

2. Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan:

- (a) samada nilai baranng-barang diimpot dari Republik Rakyat China seimbang dengan nilai impot negara itu dari Malaysia; jika tidak, apakah langkah untuk menseimbangkan yang telah dijalankan; dan
- (b) nilai harga dagangan antara kedua negara setakat ini.

Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Datuk Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Imbangan perdagangan di antara Malaysia dengan Republik Rakyat China masih lagi berlebihan di pihak

Republik Rakyat China. Malaysia mengimport lebih banyak daripada ia mengeksport ke negara itu. Dalam tahun 1974, eksport Malaysia ke Republik Rakyat China berjumlah \$210.6 juta dan telah mengimport barangan sebanyak \$470.2 juta. Republik Rakyat China ialah pembekal bahan-bahan makanan utama Malaysia memandangkan kepada dekatnya negara itu dengan negara kita. Malaysia mengimport lebih kurang 50 jenis bahan-bahan dari Republik Rakyat China dan antara bahan-bahan utama termasuklah beras, kertas, sayur-sayuran, buah-buahan kering, minyak-minyak bijian, teh dan kain-kain.

Eksport utama Malaysia ke Republik tersebut ialah getah, kayu-kayan dan kelapa sawit.

Langkah-langkah sedang diambil untuk mengseimbangkan imbalan perdagangan di antara kedua-dua negeri. Memandangkan kepada rancangan perindustrian di Republik Rakyat China, adalah dijangkakan bahawa ianya akan melebihi pembelian bahan-bahan mentah, terutama sekali getah dari Malaysia bagi perusahaan tayar dan kasutnya. Dalam usaha-usaha kita untuk menggalakkan mereka membeli lebih banyak bahan-bahan mentah kita telah menjemput misi-misi dari Republik Rakyat China melawat Malaysia untuk mengkaji dan memahami dengan lebih mendalam lagi akan barang-barang keluaran kita. Setakat ini sebanyak dua misi dari Republik Rakyat China telah mengunjungi Malaysia, yang akhir sekali ialah misi getah yang tiba pada bulan Jun lalu.

Sementara itu Malaysia telah juga menghantar rombongan dagangan ke Negeri China. Rombongan daripada Lembaga Pertukaran dan Perlesen Getah Malaysia telah melawat Republik Rakyat China pada tahun 1975. Hasil lawatan sungguh menggalakkan. Republik Rakyat China berjanji untuk membeli sebanyak 40,000 tan metrik getah Malaysia dan di samping itu memberi akuan untuk menambahkan import kayu-kayan, koko dan minyak kelapa sawit dari Malaysia.

(b) Nilai barang dagangan di antara kedua negara ini boleh didapati daripada buku Perangkaan Tahunan Perdagangan Luar Negeri Malaysia yang diterbitkan oleh Jabatan Perdagangan.

Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus: Soalan tambahan. Oleh sebab imbalan kita tidak baik berhubung dengan import dan eksport dengan negara China ini, saya ingin mendapat penjelasan kenapa banyak barang-barang yang kita import adalah barang-barang biasa sahaja yang boleh didapati dari negeri-negeri yang lain seperti alat-alat tulis, alat-alat pertukangan tangan juga mesin yang kecil. Kenapakah kita tidak boleh berkira untuk mengimport barang-barang daripada negeri yang lain daripada negara China sedangkan kita mengimport terlampau banyak daripada negerinya dan kita mengeksport terlampau sedikit?

Datuk Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah: Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang saya kata tadi satu daripada sebabnya ialah negara China adalah yang dekat dengan negara kita. Keduanya, barang-barang yang kita import daripada negeri China itu adalah sesuai bagi keperluan kita dari segi harga, dari segi kegunaannya dalam negara kita. Oleh kerana itulah kita membeli barang-barang ini daripada negeri tersebut.

Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Apakah kita mengimport barang-barang daripada Republik Rakyat China ini dijalankan oleh perbadanan Kerajaan sahaja ataupun oleh pihak swasta dengan pihak Perbadanan hanya mengambil sedikit komisyen atau kebenaran dan kurang meneliti tentang keperluan-keperluan yang mustahak bagi negara ini?

Datuk Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah: Tuan Yang di-Pertua, perniagaan antara negara kita dengan negara China masih berjalan sebagaimana yang telah di landaskan oleh satu dasar di mana pihak-pihak peniaga boleh berhubung dengan pihak peniaga di negara China dengan syarat bahawa mereka mestilah membuat perhubungan menerusi Badan Pernas yang mengenakan bayaran komisyen yang tertentu.

SEKOLAH MENENGAH ALAWIAH

3. Tuan Haji Ahmad bin Haji Ithnin (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Pelajaran menyatakan adakah benar bahawa Kementerian ini bercadang untuk mengambilalih Sekolah Menengah Alawiah di Arau, Perlis, dan jika ya, bila.

Timbalan Menteri Pelajaran (Tuan Chan Siang Sun): Tuan Yang di-Pertua, benar. Walau bagaimanapun, berhubung dengan tarikh perlaksanaan pengambilalih itu pihak Kementerian Pelajaran sekarang sedang menunggu keputusan muktamad dari 3 buah negeri lagi supaya tindakan pengambilan-alih dapat dilaksanakan dengan sekali gus. Jika keputusan muktamad dari negeri-negeri tidak tercapai Kementerian akan meneruskan juga pengambilanalih sekolah di negeri-negeri yang sudah bersetuju.

RUMAH URUT

4. Tuan Abu Bakar bin Arshad minta Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan menyatakan samada beliau bercadang akan menarik balik semua lesen rumah urut dan iklan yang tidak sesuai dengan keperibadian timur. Jika ya, bila dan jika tidak, mengapa.

Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan (Tuan Haji Hassan Adli bin Haji Arshad): Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini rumah-rumah urut adalah dilesen mengikut undang-undang kecil yang telah dikuatkuasakan oleh penguasa-penguasa tempatan masing-masing. Soal samada Kementerian saya akan menasihatkan supaya lesen-lesennya ditarik balik atau tidak, adalah terlebih dahulu berkehendakkan satu penyiasatan dan penyelidikan yang luas dan mendalam, oleh kerana ianya melibatkan semua penguasa-penguasa tempatan di seluruh Malaysia, melibatkan juga kedudukan orangramai, samada yang bekerja di dalamnya, orang-orang yang memerlukan, anggota-anggota masyarakat yang berada di sekitarnya atau yang menaruh perhatian terhadapnya yang mesti juga dikaji reaksi mereka terhadapnya. Selain daripada itu yang sangat penting ialah perlu juga di-siasat dengan lebih teliti akan cara-cara bagaimana ianya menjalankan pekerjaannya

yang sebenarnya samada ianya dikelolakan untuk tujuan-tujuan kesihatan yang sewajarnya yang tidak berlawanan dengan prinsip kesusilaan, ataupun seperti yang dituduh oleh setengah-setengah kalangan di mana banyak daripadanya menjadi tempat-tempat punca merebakkan kemaksiatan dan kelakuan-kelakuan jenayah. Kementerian saya pada masa ini sedang menjalankan satu penyiasatan dan penyelidikan yang rapi berkenaan perkara ini. Ahli-ahli Yang Berhormat adalah juga diminta memberikan pandangan-pandangannya dalam perkara ini.

Tuan Yang di-Pertua: Saya tambah sedikit—sekianlah adanya (*Ketawa*).

Tuan Shamsuri bin Md. Saleh: Soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat Menteri berpuas hati atas perjalanan dan perkhidmatan yang diberikan oleh rumah-urut itu sekarang?

Tuan Haji Hassan Adli bin Haji Arshad: Sebagaimana yang saya katakan tadi saya sedang menunggu lapuran yang sebenarnya.

Tan Sri Abdul Aziz bin Yeop: Soalan tambahan, rumah-rumah urut ini apabila kebenaran telah diberi adakah diawasi dengan rapinya oleh Kerajaan perjalanannya dan jika ada manakah Jabatan Kerajaan yang bertugas khas untuk menjaga perjalanan rumah-rumah urut ini?

Tuan Haji Hassan Adli bin Haji Arshad: Sebagaimana Ahli Yang Berhormat mungkin maklum bahawa biasanya pihak Majlis-majlis Berkuasa Tempatan mempunyai pasukan penguatkuasa, tetapi tentulah betapapun ramainya pasukan pengangkutan ini mereka yang hendak menyalahgunakan lesen ini dapat berbuat. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat maklum, baharu-baharu ini pejabat di Wilayah Persekutuan telah ambil tindakan terhadap rumah-rumah urut yang liar yang tidak mendapat lesen.

Tuan Abu Bakar bin Arshad: Soalan tambahan. Maklumat yang telah diberi oleh Yang Berhormat Menteri tadi, adakah beliau bercadang untuk menarik balik akan kebenaran yang telah diberikan oleh kerana keadaannya tidak memuaskan kehendak-kehendak orang-orang di sebelah timur?

Tuan Haji Hassan Adli bin Haji Arshad: Saya telah jelaskan tadi, lesen-lesen yang telah berjalan sekarang ini adalah telah dikeluarkan oleh Penguasa-penguasa Tempatan masing-masing menurut undang-undang kecil yang mereka kuatkuasakan.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Soalan tambahan. Berkaitan dengan iklan yang tidak sesuai dengan keperibadian timur, adakah Menteri yang berkenaan sedar bahawa bukan sahaja iklan-iklan ini tidak sesuai tetapi banyak juga iklan-iklan ini tidak membayar cukai ataupun fee?

Tuan Haji Hassan Adli bin Haji Arshad: Tuan Yang di-Pertua, saya belum menjawab berkenaan dengan iklan. Berkenaan dengan iklan tidak sesuai seperti yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat yang telah bertanya pada mula-mula tadi, tindakan mencegahnya adalah di bawah bidang kuasa Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri dan Kementerian saya telah berhubung dengan Kementerian yang tersebut untuk membuat apa-apa keputusan yang sewajarnya.

Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus: Soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat Menteri berkenaan bercadang pada masa yang akan datang rumah-rumah urut ini akan dikenakan syarat iaitu pengurut lelaki mengurut bagi lelaki, yang perempuan mengurut bagi perempuan? Adakah cadangan ini diterima?

Tuan Haji Hassan Adli bin Haji Arshad: Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya katakan tadi, saya sedang membuat penyiasatan dan penyelidikan oleh kerana saya baharu sahaja (*Ketawa*) memegang tugas ini dan saya belum tahu apa yang sebenarnya tugas-tugas rumah-rumah ini.

PERTUKARAN PEGAWAI-PEGAWAI POLIS

5. Tuan Haji Mohd. Taufek bin Datuk O.K.K. Haji Asneh minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan adakah Kementerian apa-apa rancangan untuk mengadakan saling pertukaran pegawai-pegawai polis dari Semenanjung Malaysia ke Sabah dan Sarawak dan sebaliknya sebagai suatu cara untuk menghapuskan sikap kedaerahan pegawai-pegawai tersebut dan menyemaikan sebaliknya semangat kenegaraan yang sejati.

Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie): Tuan Yang di-Pertua, soal pertukaran Pegawai-pegawai Polis dari Semenanjung ke Sabah dan Sarawak atau sebaliknya telahpun ada demi untuk memansuhkan sikap kedaerahan dan memupuk semangat ke-negaraan pegawai-pegawai tersebut.

Usaha-usaha sedang dijalankan untuk menyatukan atau integratekan Sekim Perkhidmatan Polis di Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak pada satu sekim yang mana semua Pegawai Polis akan menerima gaji dan faedah yang sama.

PAMPASAN KAPALTERBANG

6. Tuan Haji Pengiran Ahmad bin Pengiran Indar bertanya kepada Menteri Perhubungan:

- (a) apakah ikhtiar Kerajaan untuk mengelakkan kejadian merampas kapal-terbang di lapangan-terbang-lapangan-terbang kita yang pada masa sekarang terdedah daripada perbuatan itu;
- (b) mengapakah lapangan-terbang-lapangan-terbang kecil tidak dilengkapi dengan security yang cukup dan sempurna, adakah Kerajaan bercadang hendak membetulkannya atau hendak membiarkan begitu sahaja; dan
- (c) lapangan-terbang seperti manakah akan diberi keutamaan untuk mendapatkan perkhidmatan security ini.

Timbalan Menteri Perhubungan (Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff): Tuan Yang di-Pertua, bagi menjawab soalan:

- (a) Kerajaan telahpun mengambil beberapa langkah untuk menghalang kejadian rampasan kapal-terbang atau kejadian yang tidak diinginkan berlaku di lapangan-lapangan-terbang di negara ini terutama sekali lapangan-lapangan-terbang yang bertaraf antarabangsa. Jabatan Penerbangan Awam juga telahpun menubuhkan satu Jawatankuasa Keselamatan Kebangsaan Penerbangan Awam bagi memastikan bahawa langkah-langkah ini sentiasa diawasi dan diperbaiki dari masa ke semasa. Satu Rancangan Kemungkinan Kecemasan (*Contingency Emergency Plan*) bagi tindakan yang perlu diambil sekiranya perkara ini berlaku telahpun disediakan.

Jawapan kepada (b) ada terkandung dalam jawapan saya pada 21-7-76. Bagaimanapun, sukalah saya menjelaskan, kesemua lapanganterbang-lapanganterbang yang kecil adalah dilengkapi dengan Kawalan Keselamatan yang cukup dan sempurna terutama sekali apabila ada pendaratan penerbangan dibuat di lapanganterbang berkenaan. Pemeriksaan-pemeriksaan keatas penumpang-penumpang di lapangan-lapanganterbang yang kecil ini sentiasa dikaji dari masa ke masa, dan jika didapati perlu, dari risikan-risik dan maklumat-maklumat yang didapati daripada pihak-pihak tertentu, pemeriksaan akan diadakan di lapanganterbang yang berkenaan.

- (c) Lapanganterbang-lapanganterbang yang bertaraf antarabangsa seperti Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur, Pulau Pinang, Kota Kinabalu dan Kuching adalah diberi keutamaan untuk mendapatkan perkhidmatan Kawalan Keselamatan.

PELAJAR-PELAJAR MALAYSIA TERLIBAT DALAM GERAKAN KOMINIS

7. Tuan Haji Embong bin Yahya minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan:

- (a) samada dapat dikesan pelajar-pelajar Malaysia di luar negeri yang terlibat dalam gerakan kominis. Kalau ya, nyatakan negeri mana, bilangan dan keturunan kaum mereka; dan
- (b) adakah mereka diterima kembali ke Malaysia bila tamat pengajian mereka tanpa apa-apa tindakan sewajarnya.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan sedar dengan sepenuhnya bahawa ada pelajar-pelajar Malaysia di luar negeri yang terlibat di dalam kegiatan-kegiatan kominis dan adalah Kerajaan juga sentiasa berusaha untuk mengesan mereka ini. Kerajaan tidak akan teragak-agak untuk mengambil tindakan sewajarnya ke atas mereka yang terlibat di dalam kegiatan-kegiatan yang mengancam keselamatan negara sekembalinya mereka ke tanahair dan tindakan seumpama itu telahpun pernah diambil oleh Kerajaan.

PELABUR-PELABUR TEMPATAN

8. Tuan Lim Kit Siang (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan samada beliau sedar ramai pelabur-pelabur, samada pelabur-pelabur tempatan atau asing berpendapat Akta Penyelarasan Perusahaan menjadi penghalang utama untuk pelabur-pelabur baru.

Datuk Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah: Tuan Yang di-Pertua, saya berpendapat tidak perlu saya membuat jawapan kepada soalan ini kerana saya telah berkali-kali dan bertalu-talu memberi jawapan dan penerangan tentang perkara yang dibangkitkan dalam soal ini.

BELIA PELADANG/KOPERASI BELIA

9. Tuan Abu Bakar bin Arshad (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan menyatakan:

- (a) Kejayaan-kejayaan yang telah dicapai setakat ini semenjak dilancarkan Rancangan-rancangan Beliau Peladang dan Koperasi Belia di negara ini; dan
- (b) apakah matlamat kedua-kedua rancangan ini.

Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan (Datuk Abdul Samad bin Idris): Tuan Yang di-Pertua, sejak pelancarannya pada akhir tahun 1972, rancangan ini telah berkembang dengan pesatnya dan banyak belia-belie di luar bandar telah mendapat pekerjaan sendiri dalam bidang pertanian jangka pendek, ternakan haiwan, perikanan air tawar dan juga perusahaan berasaskan pertanian. Perkempangan ini jelas dapat dilihat dalam perangkaan berikut:

Tahun	Bilangan Projek	Bilangan Pekerjaan
1972	131	344
1973	318	2,531
1974	527	3,804
1975	886	7,378

Di samping dapat melahirkan pekerjaan kepada belia-belie di luar bandar, rancangan ini pada keseluruhannya telah dapat membantu ke arah mengubah sikap belia-belie terhadap pertanian. Dengan perubahan sikap ini telah dapat melahirkan satu golongan belia yang boleh disifatkan sebagai pengusahawan baru dalam sektor pertanian.

Koperasi Belia National (Kobena)

Rancangan Koperasi Belia National atau dengan nama ringkasnya KOBENA adalah satu rancangan yang sedang diuruskan dan akan dilancarkan tidak lama lagi.

Rancangan Projek Belia Peladang telah dilancarkan oleh Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan sebagai satu usaha untuk melibatkan belia-belia dalam projek-projek pembangunan ekonomi projek-projek pertanian dan yang berkaitan dengan pertanian dengan objektif-objektif seperti berikut:

- (a) Meningkatkan taraf ekonomi Belia;
- (b) Mengujudkan peluang pekerjaan sendiri;
- (c) Melahirkan pengusahawan-pengusahawan baru;
- (d) Membanyakkan pengeluaran bahan-bahan makanan; dan
- (e) Membanyakkan pengeluaran bahan-bahan mentah untuk perusahaan "Agro-based".

Dengan penubuhan Koperasi Belia National (KOBENA) kegiatan belia dalam bidang perdagangan, pertanian dan perindustrian dapat diperbesarkan dan diperhebatkan lagi. Dari segi pertanian, belia-belia bukan sahaja melibatkan diri dalam pengeluaran hasil-hasil pertanian tetapi juga dapat memproses dan memasarkan hasil-hasil keluaran mereka. Dari segi perniagaan pula, peniaga-peniaga kecil dapat mempergiatkan lagi usaha mereka secara lebih besar dan lebih berkesan.

Tuan Abu Bakar bin Arshad: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua, adakah Yang Berhormat Menteri itu sedar bahawa ada jabatan-jabatan lain yang tidak mahu memberikan kerjasama kepada usaha-usaha belia untuk memajukan dalam sektor pertanian?

Datuk Abdul Samad bin Idris: Tuan Yang di-Pertua, sepanjang pengetahuan saya, baharu-baharu ini Kementerian Pertanian dan Jabatan Pertanian, Jabatan Haiwan dan lain-lain lagi telah memberikan kerjasama yang penuh dalam usaha menjayakan projek-projek yang tersebut di atas.

DOKUMEN PERJALANAN TERHAD KE SABAH/SARAWAK

10. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan samada apa-apa tindakan sedang diambil untuk mengadakan perjalanan udara yang bebas di dalam Malaysia untuk rakyat Malaysia di mana rakyat dari Semenanjung Malaysia yang berkunjung ke Sabah dan Sarawak tidak akan dikehendaki mempunyai dokumen-dokumen paspot; dan nyatakan kemajuan di dalam hal ini.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan telah mengkaji perkara ini. Dalam satu mesyuarat Jawatankuasa antara Kerajaan Pusat dengan Kerajaan Negeri yang berkenaan satu persetujuan telah dicapai iaitu peraturan menggunakan Paspot Antarabangsa digantikan dengan sejenis surat perjalanan yang lain. Pada masa ini pihak Kementerian ini sudah pun menyiapkan satu dokumen perjalanan terhad bagi menggantikan Paspot Antarabangsa itu, tetapi sebelum dikuatkuasakan perlulah dikaji lagi bersama-sama Kerajaan Sarawak dan Kerajaan Sabah.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Adakah dokumen terhad yang baharu itu diperlukan bayaran untuk mendapatnya atau ianya akan dapat percuma?

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini pun adalah satu perkara yang di dalam kajian antara Kerajaan Pusat dan Kerajaan Negeri.

Dr Tan Chee Khoon: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Tadi Menteri yang berkenaan menyatakan Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak mungkin akan menggantikan paspot dengan dokumen terhad. Mengapakah paspot tidak boleh digantikan dengan identity card, Tuan Yang di-Pertua, yang menunjukkan orang itu adalah seorang yang ada kerakyatan Malaysia?

Tuan Yang di-Pertua: Apa bezanya dua-dua itu.

Dr Tan Chee Khoon: Kita semua ada identity card, Tuan Yang di-Pertua, tetapi kalau kita hendak pergi ke Pejabat Imigresen, mohon dokumen terhad ini membuang masa.

Tuan Yang di-Pertua: Oh, tujuan soalan itu kenapa kita tidak gunakan identity card yang ada sekarang ini?

Dr Tan Chee Khoo: Ya.

Tuan Yang di-Pertua: Jemput Yang Berhormat Menteri.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, hendaklah diingatkan bahawa soal perjalanan di antara Semenanjung dengan negeri Sabah atau negeri Sarawak itu terikat di dalam Perjanjian Inter-Governmental Committee sebagai syarat Sabah dan Sarawak dahulu bercantum dengan Malaysia, jadi perkara ini hendaklah dipersetujukan oleh semua pihak pada masa sekarang. Persetujuan hanya dapat dicapai terhad kepada memansuhkan penggunaan paspot dan digantikan dengan penggunaan dokumen sementara.

SUKAN DI SEKOLAH-SEKOLAH

11. Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus (*di bawah S. O. 24 (2)*) minta Menteri Pelajaran menyatakan samada beliau sedar disebabkan banyak sangat di sebelah petang kegiatan-kegiatan sukan di sekolah-sekolah, maka dengan sebab inilah kanak-kanak tak dapat belajar ugama dengan sepenuhnya di rumah-rumah dan di madarrasah.

Timbalan Perdana Menteri (Dr Mahathir bin Mohamad): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pelajaran tidak bersetuju bahawa kegiatan-kegiatan sukan di sekolah-sekolah terlalu banyak pada masa sekarang. Ahli Yang Berhormat sedia maklum bahawa kegiatan-kegiatan luar darjah telah dikurangkan dalam masa dua tahun ini.

PERUNTUKAN PEMBANGUNAN KEPADA NEGERI-NEGERI

12. Tengku Noor Asiah binti Tengku Ahmad minta Menteri Kewangan menyatakan adakah beliau sedar bahawa pemberian peruntukan setengah-setengah projek yang dijalankan oleh jabatan-jabatan tertentu di negeri-negeri lambat diperolehi sehingga sampai musim banjir baru projek-projek itu dijalankan. Sekiranya sedar, apakah tindakan yang Kementerian berkenaan akan

ambil untuk mempercepatkan pemberian peruntukan itu supaya kerja-kerja tidak tergendala.

Menteri Kewangan (Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah): Tuan Yang di-Pertua, dalam ucapan saya di dalam Dewan ini pada 27hb Julai, 1976 yang lalu, sebagai menjawab beberapa perkara mengenai Kementerian Kewangan yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat semasa membahaskan Rancangan Malaysia Ketiga, soal yang sama seperti dikemukakan oleh Yang Berhormat telah juga dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kangar. Seperti yang telah saya jelaskan, Perbendaharaan mengeluarkan Waran Am kepada Akauntan Negara bagi peruntukan pembangunan untuk tiap-tiap tahun pada 1hb Januari tahun itu, iaitu selepas Usul Anggaran Pembangunan tahunan diluluskan oleh Dewan Rakyat. Pengeluaran Waran ini diikuti pula dengan satu Pekeliling Perbendaharaan memberitahu semua Kementerian dan Jabatan bahawa Waran Am itu telah dikeluarkan oleh Kementerian-kementerian atau Jabatan-jabatan. Bagaimanapun, saya akan menyiasat hal ini dan mengambil tindakan-tindakan tertentu untuk mengelakkan perkara seperti ini sekiranya ada berlaku demi kepentingan pelaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga kita. Di samping itu, sukaulah saya menambah di sini iaitu saya sudahpun mengadakan rundingan dengan pegawai-pegawai di Kementerian Kewangan supaya dapat menyesuaikan penyaluran wang ini kepada negeri-negeri, terutama sekali negeri-negeri di Pantai Timur dan juga di Pantai Barat sesuai dengan iklim atau keadaan cuaca di tanahair kita ini. Janganlah pula wang itu dikeluarkan pada masa negeri-negeri itu diserangi banjir ataupun oleh kerana keadaan tidak mengizinkan, maka projek-projek yang patut dilaksanakan tidak dapat dilaksanakan disebabkan wang lewat dihantar. Jadi, langkah-langkah ini sedang diambil dan adalah diharapkan bahawa segala projek untuk tiap-tiap negeri samada di Pantai Timur ataupun di Pantai Barat dan di seluruh negara amnya akan dilaksanakan dengan jayanya.

PENCEMARAN UDARA

13. Tuan S. Samy Vellu minta Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar menyatakan samada beliau bercadang hendak memerintahkan kilang-kilang perusahaan di

sekitar Kepong Baru mengambil langkah-langkah perlu untuk mengelakkan kekotoran udara yang mengancam suasana alam sekitar.

Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar (Tan Sri Ong Kee Hui): Tuan Yang di-Pertua, ya, memanglah menjadi tujuan Kementerian saya untuk menguatkuasakan langkah-langkah kawalan pencemaran ke atas kesemua kilang-kilang perusahaan bukan sahaja disekitar Kepong Baru tetapi juga di lain-lain kawasan. Walau bagaimanapun, sebelum langkah-langkah ini dapat diperkenalkan, adalah perlu dikaji dan dinilai keluasan dan bentuk-bentuk masalah yang dihadapi agar "standard-standard" kawalan yang akan dirangkakan itu bersesuaian dengan matlamat perlindungan kualiti alam sekitar yang diperlukan.

Untuk tujuan ini, Bahagian Alam Sekitar di Kementerian saya telahpun menubuhkan sebuah panel yang mengandungi pakar-pakar daripada berbagai agensi Kerajaan bertujuan untuk memperakukan kriteria-kriteria bagi perlindungan kualiti udara dan juga standard-standard pelepasan. Perakuan-perakuan panel ini akan dikaji oleh kami untuk dilaksanakan.

Tuan S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, adakah Yang Berhormat Menteri sedar bahawa selama dalam Dewan ini

Kementerian beliau ada berjanji untuk mengambil tindakan, tetapi sampai sekarang tidak ada satu tindakan yang tertentu? Oleh itu, bolehkah Yang Berhormat Menteri memberi arahan untuk mengambil langkah-langkah yang tertentu yang mana penduduk-penduduk kawasan Kepong Baru boleh mendapat lebih kesihatan dan taraf alam sekitar yang baik?

Tan Sri Ong Kee Hui: Tuan Yang di-Pertua, saya sedar tentang perkara itu, tetapi langkah-langkah yang kami hendak ambil terhad kepada kakitangan-kakitangan di dalam Kementerian.

Dr Tan Chee Khoo: Adakah Kementerian yang berkenaan sedar bahawa masalah pollution dari kilang-kilang papan di Kepong Baru dan Kepong telah dibangkitkan oleh saya di dalam Dewan ini mahupun di luar Dewan ini. Dan saya telah membawa beberapa pakar-pakar, Menteri-menteri dan Menteri Besar pergi ke sana untuk menyiasat keadaan di sana tetapi malangnya sehingga hari ini tidak ada apa-apa tindakan yang diambil. Oleh itu, bolehkah Yang Berhormat Menteri yang berkenaan mempercepatkan apa-apa tindakan yang beliau ingin ambil supaya pollution boleh dikurangkan.

Tan Sri Ong Khee Hui: Tuan Yang di-Pertua, itu memang tujuan Kementerian saya supaya kawalan ini dapat dipercepatkan.

PERMIT TEKSI

14. Tuan Haji Abdul Wahab bin Yunus (di bawah S.O. 24 (2)) minta Menteri Kerja Raya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan sejak tahun 1970 hingga sekarang berapa bilangan permit-permit teksi yang telah diluluskan kepada pemohon-pemohon daripada bekas-bekas perajurit dan polis.

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, saya dukacita tidak dapat memberi butir-butir yang diminta sejak tahun 1970, tetapi bilangan permit-permit kereta sewa teksi yang telah dikeluarkan kepada bekas-bekas perajurit dan polis semenjak tahun 1972 adalah seperti berikut:

	1972	1973	1974	1975	1976
Jumlah lesen yang dikeluarkan ...	96	280	1,052	1,258	851
Jumlah lesen yang dikeluarkan kepada bekas perajurit dan polis	57	148	525	882	493
Peratus dikeluarkan kepada bekas perajurit dan polis ...	59.3%	52.8%	49.9%	70.5%	57.9%

1hb Januari
sehingga
30hb Jun.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Bolehkah Timbalan Menteri yang berkenaan menerangkan mengapakah permohonan-permohonan untuk permit teksi yang dibuat oleh bekas-bekas perajurit atau bekas-bekas polis tidak dapat diluluskan walaupun syarat-syarat yang dikehendaki telah dipatuhi.

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum lesen-lesen ini bukan sahaja dikeluarkan kepada bekas polis dan bekas perajurit, tetapi juga kepada pemandu-pemandu teksi yang bukan bekas polis dan bekas perajurit. Jadi, Kementerian saya tentu akan menjaga keseimbangan dalam pembahagian lesen tersebut.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Timbalan Menteri memperkatakan bahawa permit teksi bukan sahaja dikeluarkan kepada bekas-bekas perajurit dan bekas-bekas polis, tetapi apa yang saya hendak tahu mengapakah permit ini tidak dikeluarkan kepada sesiapa juga dalam satu-satu kawasan yang memerlukan kenderaan awam?

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini boleh ditimbang oleh Kementerian saya.

Tuan Lim Kit Siang: Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar bahawa dalam pembahagian permit teksi ada berlaku penyalahgunaan kuasa seperti yang disebut tadi di mana lesen-lesen itu tidak dibagi kepada pemohon-pemohon yang tinggal di tempat-tempat yang perlukan perkhidmatan teksi itu; dan kedua, permit itu dikeluarkan kepada mereka yang tidak memandu teksinya tetapi menggunakan teksi itu untuk sewakan kepada pemandu dan dapat untung daripada itu; dan ketiga, pemohon-pemohon yang telah menjadi pemandu teksi lebih daripada 10 tahun dan telah memohon tetapi tidak boleh dapat. Apakah tindakan Kementerian yang berkenaan akan ambil untuk mengatasi masalah ini oleh kerana masalah ini telah berlaku dalam exercise yang terbaru ini?

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, seperti saya katakan tadi, tujuan yang utama Kementerian saya ialah memberi lesen

kepada orang yang memandu teksi. Kalau ada kesalahan-kesalahan yang berlaku seperti yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka, saya harap Ahli Yang Berhormat itu dapat memberitahu Kementerian saya. Beliau juga sebutkan bahawa dalam exercise yang akhir ini kesalahan pun masih berlaku. Jadi saya harap beliau boleh memberi butir-butir supaya siasatan boleh dijalankan.

Tuan Lim Kit Siang: Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi satu jaminan bahawa apabila saya memberikan butir-butir mengenai perkara itu bahawa tindakan tegas akan diambil dan mereka yang dapat teksi bukan untuk dipandu sendiri, teksi itu atau lesen-lesen itu akan ditarik balik?

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, saya berjanji akan siasat.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, maksud saya bukan minta siasat, tetapi tarik balik lesen-lesen itu sekiranya mereka tidak memandu teksinya sendiri menyewakan lesen itu kepada orang lain. Siasat sahaja tak guna, mesti ada tindakan.

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, selepas siasatan, tindakan yang sewajarnya akan diambil.

Dr Tan Chee Khoon: Soalan tambahan. Tadi kita telah mendapat jaminan daripada Timbalan Menteri yang berkenaan yang menyatakan bahawa kalau ada kesalahan dan apabila kita menyampaikan butir-butir kepadanya dan selepas disiasat itu benar, beliau akan bertindak. Apa yang hendak saya bertanya kepada Timbalan Menteri yang berkenaan, apakah tindakan Lembaga Pelesenan Teksi atau Teksi atau Kementerian telah ambil selepas keluarnya lesen itu, adakah Kementerian siasat sendiri supaya menjaga lesen itu benar-benar dipandu oleh pemegang lesen (licensee) dan bukan disewa kepada orang lain?

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, kalau ada lapuran, Kementerian saya tentu akan siasat.

YUNIT RELA

15. Tuan Azharul Abidin bin Haji Abdul Rahim minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan samada Kerajaan bercadang hendak membekalkan senjatapi kepada keseluruhan yunit-yunit RELA memandangkan keadaan keselamatan negara hari ini.

Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Datuk Shariff Ahmad): Tuan Yang di-Pertua, yunit-yunit RELA di satu-satu kawasan itu akan dibekalkan dengan senjatapi mengikut keadaan keselamatan kawasan masing-masing. Jika keadaan di kawasan itu menunjukkan yunit-yunit RELA mesti dibekalkan dengan senjatapi maka yunit-yunit itu akan dibekalkan.

PINJAMAN KERAJAAN PUSAT

16. Tuan Lukman bin Abdul Kadir minta Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan menyatakan samada Kementerian beliau telah mengambil tindakan ke atas pegawai-pegawai daerah yang enggan menandatangani bagi pinjaman wang dari Kerajaan Pusat untuk membayar bonos kepada kakitangan-kakitangan Kerajaan Tempatan.

Tuan Haji Hassan Adli bin Haji Arshad: Tuan Yang di-Pertua, saya dukacita tidak faham maksud pertanyaan Ahli Yang Berhormat itu. Mengikut Perlembagaan, pinjaman daripada Kerajaan Pusat samada untuk kegunaan negeri ataupun kegunaan penguasa-penguasa tempatan adalah dibuat oleh Kerajaan Negeri yang berkenaan dan biasanya Perjanjian pinjaman itu ditandatangani oleh Yang Amat Berhormat Menteri Besar sendiri. Jadinya soal Pegawai Daerah yang dikatakan enggan menandatangani Perjanjian pinjaman wang dari Kerajaan Pusat itu tidaklah berbangkit.

PEMEGANG BIASISWA MARA

17. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan:

- (a) bilangan pelajar-pelajar yang memegang Biasiswa MARA yang kini menuntut untuk peperiksaan Peringkat "A Level" di United Kingdom;
- (b) jumlah wang yang terlibat; dan

- (c) bilangan pelajar-pelajar yang biasiswa mereka ditarik balik kerana melanggar syarat-syarat.

Menteri Perusahaan Awam (Datuk Haji Mohamed bin Yaacob): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Pada masa ini pelajar-pelajar yang memegang Biasiswa MARA yang menuntut untuk peperiksaan Peringkat "A Level" di United Kingdom adalah berjumlah 464 orang semuanya;
- (b) Jumlah wang yang terlibat bagi seorang penuntut adalah sebanyak \$6,600 bagi setahun. Ini tidaklah termasuk tambang pergi balik dan elauan pakaian.
- (c) Hanya Biasiswa seorang penuntut (perempuan) sahaja yang ditarik balik.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan. Daripada angka-angka yang diberi oleh Yang Berhormat Menteri bahawa perbelanjaan bagi seorang pelajar ialah \$6,600 setahun tidak termasuk belanja tambang, kita akan dapati bahawa jumlah perbelanjaan lebih daripada \$2 juta. Adakah Yang Berhormat Menteri sedar bahawa semua wang itu sia-sia seperti membuang wang rakyat jelata. buang wang negara oleh kerana peperiksaan "A Level" setaraf dengan G.C.E., H.S.C. atau S.T.P. boleh didapati di tanahair kita? Kenapa MARA atau pihak Kementerian hantarkan seramai 464 pelajar ke luar negeri bukan untuk berkursus di universiti, bukan untuk kursus-kursus yang tidak didapati dalam institusi-institusi di tanahair kita tetapi untuk H.S.C. atau S.T.P. atau yang setaraf di luar negeri. Bukankah itu satu pembaziran wang rakyat jelata, kenapa mereka tak boleh ditempatkan dalam institusi-institusi tempatan dan wang itu digunakan supaya membolehkan pelajar-pelajar MARA mengambil kursus sains, teknologi yang tidak boleh didapati di institusi-institusi tempatan?

Datuk Haji Mohamed bin Yaacob: Tuan Yang di-Pertua, perbelanjaan wang itu tidak sia-sia bagi menghantar penuntut-penuntut itu untuk belajar sehingga memasuki universiti, bahkan bukan sahaja di seberang laut tetapi juga menghantar penuntut-penuntut untuk universiti tempatan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Lee Lam Thye.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana saya faham bahawa perkara ini telah diselesaikan, maka saya ingin menarik balik soalan No. 18 ini.

(Soalan No. 18 ditarik balik)

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN, 1976

Majlis Mesyuarat menjadi sebagai Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua mempengerusikan Jawatankuasa)

Tuan Pengerusi: Sebelum saya kemukakan untuk perbahasan dalam Jawatankuasa, saya hendak mengingatkan sekali lagi kepada Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa di hadapan kita semua ada satu panduan untuk peraturan bagaimana hendak menjalankan Urusan kita daripada sekarang sehingga seterusnya. Dari perenggan 6 hingga akhir peraturan panduan ini sebagaimana saya telah maklumkan tempoh hari perkataan "Menteri" itu termasuk juga "Setiausaha Parlimen", sebagaimana yang kita ada dalam Peraturan 66 Aturan Urusan Mesyuarat kita sekarang ini.

Sekarang saya jemput Yang Berhormat Menteri mengemukakan Anggaran Perbelanjaan di bawah Kepala P. 8—Jabatan Perdana Menteri.

Kepala P. 8

3.20 ptg.

Menteri Tak Berpotfolio (Tan Sri Chong Hon Nyan): Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada jumlah Anggaran Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun 1976 bagi Kepala P. 8—Jabatan Perdana Menteri ialah \$57,437,261 iaitu \$18,183,200 bagi peruntukan yang telah diluluskan di bawah Anggaran Sementara 1976 dan \$39,254,061 bagi peruntukan di bawah Anggaran Tahunan (Tambahan) tahun 1976. Saya mengusulkan supaya anggaran ini diluluskan.

Suka saya memberi sedikit maklumat mengenai perkara-perkara tertentu di bawah Pecahan-pecahan Kepala di bawah Anggaran Tambahan ini:

Pecahan-kepala 8

Peruntukan tambahan sebanyak \$3,000,000 adalah dicadangkan untuk membolehkan Kerajaan-kerajaan Negeri membina dan

memperbaiki jalan-jalan di kawasan luar bandar dan menyediakan kemudahan perhubungan kepada kampung-kampung. Jumlah yang telah diperuntukkan di bawah Anggaran Sementara bagi tahun 1976 adalah \$5,000,000.

Pecahan-kepala 11

Peruntukan sebanyak \$154,031 adalah dicadangkan untuk bayaran terakhir bagi pembinaan Bangunan Sekretariat Majlis Kebangsaan bagi Hal Ehwal Ugama Islam di Jalan Lembah, Kuala Lumpur.

Pecahan-kepala 12

Peruntukan sebanyak \$25 juta adalah dicadangkan sebagai pinjaman kepada PERNAS bagi tahun 1976. PERNAS akan menjalankan berbagai rancangan melalui anak-anak syarikatnya seperti Pemas Construction, Pemas Engineering, Pemas Mining dan Pemas Securities, sebagai ejensi-ejensi untuk mencapai objektif penyusunan semula masyarakat.

Pecahan-kepala 13

Peruntukan sebanyak \$100,000 adalah dicadangkan untuk Pusat Penyelidikan Ugama. Peruntukan ini adalah untuk membeli buku-buku dan bahan-bahan penyelidikan bagi Pusat ini.

Pecahan-kepala 14

Peruntukan sebanyak \$100,000 adalah dicadangkan untuk Yunit Amalan Nilai Pemakanan bagi tahun 1976. Dalam tahun 1976, dari peruntukan tersebut \$50,000 akan diuntukkan bagi projek-projek pertanian, \$30,000 bagi projek-projek ternakan dan \$20,000 bagi projek-projek perikanan. Projek ini akan dilaksanakan di kawasan-kawasan luar bandar bagi memperbaiki taraf pemakanan, terutama di negeri Trengganu, Kedah, Kelantan, Perak dan Pahang di mana terdapat masalah pemakanan yang serious sebagaimana yang dibuktikan oleh kadar kematian kanak-kanak antara umur 1-4 tahun.

Pecahan-kepala 15

Peruntukan sebanyak \$200,000 adalah dicadangkan untuk melengkapkan Bahagian Perancang Ekonomi dengan sistem maklumat pengurusan komputer. Sistem ini bertujuan

untuk memberi maklumat dan data-data yang terbaharu sekali untuk merangka dasar-dasar dan perancangan pembangunan.

Pecahan-kepala 16

Peruntukan sebanyak \$2 juta adalah dicadangkan di bawah Pecahan-kepala 16, Pembantu Teknik dan Perunding. Bagi tahun 1976, Kerajaan Malaysia akan membiayai bersama dengan Program Pembangunan Bangsa-bangsa Bersatu (U.N.D.P.) beberapa projek yang dahulunya dibiayai oleh U.N.D.P. secara geran. Ini timbulnya daripada masalah aliran tunai yang dialami oleh U.N.D.P. dan supaya projek-projek tertentu tidak tergendala, Kerajaan akan membiayai bersama projek-projek ini.

Pecahan-kepala 17

Peruntukan sebanyak \$200,000 adalah dicadangkan untuk projek Sistem Data Cantuman Negara. Projek ini bertujuan untuk mengumpul dan mencantumkan data-data mengenai berbagai-bagai aspek sosio-ekonomi termasuk pola pemilikan tanah, pola kepunyaan harta, trend gunatenaga, perubahan pendudukan dan lain-lain. Data-data ini akan digunakan untuk merangka dasar-dasar pembangunan yang sesuai dan juga untuk menilai perjalanan dasar-dasar yang telah dilaksanakan.

Pecahan-kepala 19

Peruntukan sebanyak \$4,800,000 adalah dicadangkan untuk menyediakan kemudahan-kemudahan bagi peniaga-peniaga kecil. Peniaga-peniaga kecil dan penjaja-penjaja di kawasan-kawasan bandar akan dilengkapi dengan kemudahan kredit dan infrastruktur untuk menjalankan perniagaan mereka. Peruntukan sebanyak \$100,000 juga dicadangkan untuk Sabah di bawah Pecahan-kepala 24 dan untuk Sarawak di bawah Pecahan-kepala 34.

Pecahan-kepala 21

Peruntukan sebanyak \$2.0 juta adalah dicadangkan untuk kajian-kajian kemungkinan di Sarawak bagi tahun 1976. Kajian-kajian yang akan dijalankan bagi tahun 1976. Kajian-kajian yang akan dijalankan termasuk kajian-kajian parit dan taliair dan kemungkinan pengeluaran padi di Sadong/Kerang-Semarah dan di Lembah Limbang, Sarawak.

Pecahan-kepala 31

Peruntukan sebanyak \$1.5 juta adalah dicadangkan untuk kajian kemungkinan di Sabah. Kajian-kajian yang akan dijalankan termasuk kajian untuk pembangunan Kota Kinabalu dan kajian induk untuk pembangunan Negeri Sabah dengan tujuan menggabungkan peluang-peluang pembangunannya termasuk membuka tanah baru, menambah kemudahan-kemudahan infrastruktur dan menggalakkan perkembangan perusahaan dan perlombongan.

Tuan Pengerusi, saya mengusulkan supaya Anggaran Belanja Pembangunan ini dibenarkan.

3.28 ptg.

Dr Tan Chee Khoon (Kepong): Tuan Pengerusi, saya bangun bercakap sedikit di atas Kepala P. 8 yang dikemukakan oleh Menteri yang berkenaan.

Tuan Pengerusi, saya hendak sentuh tentang Pecahan 19, Kepala P. 8, muka surat 3—menyediakan kemudahan-kemudahan bagi peniaga-peniaga kecil, peruntukannya untuk tahun ini ialah \$4.8 juta. Baru-baru ini saya mendengar Menteri yang berkenaan menyatakan bukan sahaja peniaga-peniaga kecil tetapi penjaja-penjaja pun boleh mendapat bantuan daripada peruntukan ini dan ini ialah untuk peniaga-peniaga kecil dan penjaja-penjaja di bandar. Seperti kita sedia maklum Kuala Lumpur ialah satu bandar yang paling besar di tanahair kita dan penjaja-penjaja kecil dan peniaga-peniaga kecil ialah paling besar di Kuala Lumpur juga. Apa yang saya hendak bertanya kepada Menteri yang berkenaan antara \$4.8 juta yang kita akan luluskan pada hari ini bera-pakah ada untuk memajukan tapak-tapak atau memberi kemudahan-kemudahan untuk peniaga-peniaga kecil dan penjaja-penjaja di Wilayah Persekutuan.

Di dalam kawasan saya pun, Tuan Pengerusi, ada ramai peniaga-peniaga kecil dan penjaja-penjaja yang menjual sayur-sayuran di atas jalanraya. Ini daripada segi kesihatan tidak lengkap dan saya berharap Tuan Pengerusi, di mana-mana tempat yang peniaga-peniaga kecil atau penjaja menjual sayur-sayuran, daging, buah-buahan, Kerajaan akan menyediakan tapak yang lebih sesuai dan satu pentas yang mereka boleh letakkan benda-benda yang dijualnya, bukan di atas jalanraya, Tuan Pengerusi. Saya berharap Kerajaan akan menguntukkan wang yang cukup

kepada peniaga-peniaga kecil dan penjaja-penjaja di seluruh Wilayah Persekutuan khususnya di bandar dan di kawasan saya iaitu Jinjang yang mana kebanyakan penjaja dan peniaga-peniaga kecil oleh sebab tiada tempat, mereka terpaksa meletak semua sayur-sayuran, buah-buahan di atas jalanraya. Rakyat berpendapat di sana ada tempat sesuai yang boleh disediakan untuk mereka menjual barang-barangnya.

Tuan Pengerusi, saya hendak sebut tentang apa yang tidak diumumkan pada tahun ini iaitu Kepala P. 8 Pecahan-kepala 18. Cuma ada satu token vote \$10 sahaja untuk menempatkan semula mangsa-mangsa banjir.

Menteri yang berkenaan di dalam ucapannya tidak sentuh tentang perkara ini. Saya hendak bertanya kepada beliau, penempatan semula mangsa-mangsa banjir ini adakah termasuk mangsa-mangsa di Kuala Lumpur atau tidak. Kalau ada, mengapakah cuma token vote \$10 daripada \$1.3 juta.

Tuan Pengerusi, saya tidak begitu optimistik seperti Kerajaan. Musim hujan akan tiba tidak berapa lama lagi dan saya tidak begitu optimistik bahawa air bah akan berlaku di bandar Kuala Lumpur.

Tuan Pengerusi: Hujan sudah tentu, tetapi samada bah akan berlaku atau tidak, belum tahu lagi.

Dr Tan Chee Khoon: Insyallah, tidak berlaku (*Ketawa*). Tetapi kalau berlaku mana cukup wang \$10 itu, Tuan Pengerusi. Oleh itu, saya harap

Tuan Pengerusi: Tentu dia tambah.

Dr Tan Chee Khoon: Tetapi di sini ada \$10 sahaja, Tuan Pengerusi. Mengapakah tidak ada \$50,000 untuk menempatkan semula mangsa-mangsa air bah?

3.32 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Kuala Lumpur Bandar): Tuan Pengerusi, saya juga ingin memberi pandangan secara pendek sahaja atas Kepala P. 8 Pecahan-kepala 19—Menyediakan Kemudahan-kemudahan bagi Peniaga-peniaga Kecil. Dan di samping itu, saya juga menyokong apa yang telah dikatakan oleh rakan saya dari Kepong.

Tuan Pengerusi, memandangkan peruntukan yang disediakan itu untuk menyediakan kemudahan-kemudahan bagi peniaga-peniaga kecil termasuk penjaja, saya berharap bahawa pihak yang berkuasa akan mengadakan satu rancangan untuk membekalkan kemudahan-kemudahan itu bagi semua penjaja di dalam bandar khususnya di dalam Bandar Kuala Lumpur. Seumpamanya, di dalam kawasan saya iaitu Kuala Lumpur Bandar ada terdapat beribu-ribu peniaga-peniaga kecil dari semua kaum yang sedang menjalankan perniagaan mereka tanpa kemudahan-kemudahan yang mencukupi dan memuaskan seperti air paip, bekalan letrik dan tapak-tapak yang sesuai. Adapun orang-orang ini ingin berniaga tetapi mereka tidak berkemampuan untuk membeli gerai-gerai atau alat-alat yang lain untuk menjalankan perniagaan mereka. Saya harap bahawa dengan peruntukan ini peniaga-peniaga kecil ini yang tidak berkemampuan dapat diberikan bantuan wang untuk membolehkan mereka menjalankan perniagaan. Bantuan-bantuan infrastructure seperti ini sangat-sangat diperlukan untuk menolong peniaga-peniaga kecil dan penjaja-penjaja yang sebilangan besarnya adalah golongan yang mempunyai pekerjaan sendiri di dalam Ibu Kota kita. Terima kasih.

3.35 ptg.

Tuan Mohd, Bakri bin Abdul Rais (Parit): Tuan Pengerusi, izinkan saya menyentuh di dalam Kepala P. 8, Jabatan Perdana Menteri, Pecahan-kepala 8 muka surat 2—Pemberian Kepada Negeri-negeri untuk Jalan di Luar Bandar.

Tuan Pengerusi, di dalam Rancangan Malaysia yang Ketiga ini Kerajaan Negeri Perak telah mendapat sebanyak \$1,791.9 juta. Daripada jumlah yang sebanyak itu, tiga rancangan raksaksa terpaksa dikendalikan. Rancangan-rancangannya ialah Pengkalan Tentera Laut di Raja sebanyak \$325 juta, sekim Letrik Haidro Temenggor \$296 juta dan projek jalanraya \$142.7 juta.

Ingin saya mendapat penjelasan daripada pihak Kerajaan adakah wang sejumlah \$142.7 juta ini untuk projek jalan di luar bandar ataupun untuk projek lebuhraya yang ada di negeri Perak? Jumlah Anggaran bagi tahun 1976 hingga tahun 1980 ialah sebanyak \$107 juta untuk diberikan kepada negeri-negeri untuk jalan di luar bandar.

Menurut ucapan Yang Berhormat Menteri Kewangan semasa menjawab perbahasan dasar Rancangan Malaysia Ketiga pada 27hb Julai, 1976 ini bahawa masalah kewangan tidak menjadi soal. Saya harap wang untuk Kerajaan Negeri yang sedia ada bagi tahun ini dan tahun hadapan hendaklah diserahkan dengan secepat mungkin dan saya harap pihak Kerajaan Persekutuan hendaklah memerhatikan segala rancangan-rancangan yang dijalankan oleh Kerajaan Negeri tidak membazir contoh yang dapat saya berikan di sini ialah di kawasan pilihanraya saya iaitu di Parit, Perak ada empat buah kampung yang tidak langsung menikmati apa-apa rancangan jalanraya mulai daripada Rancangan Malaysia Pertama hinggalah sekarang. Kampung-kampung tersebut ialah Kampung Chopeng, Kampung Tepus, Kampung Telok Perang dan Kampung Chopeng Kiri.

Oleh sebab itu, wang yang telah diuntukkan ini hendaklah pihak Kerajaan menyampaikannya kepada Negeri dan dilaksanakan projek jalanraya di luar bandar dan kampung-kampung yang belum pernah ada jalanrayanya. Kita tidak mahu pengundi-pengundi kita yang setia di luar-luar bandar menuduh kita bahawa kita ini membuat janji kosong sahaja.

3.38 ptg.

Tuan Haji Jamil bin Ishak (Tanjong Karang): Tuan Pengerusi, saya suka menyentuh Kepala P. 8 Pecahan-kepala 8 iaitu Pemberian Kepada Negeri-negeri untuk Jalan Luar Bandar.

Saya tekankan perkara ini tegasnya kepada kawasan saya sendiri iaitu kawasan-kawasan yang benar-benar ketinggalan, kawasan sawah padi, di mana banyak lorong-lorong (feeder roads) tidak berada di dalam keadaan yang begitu baik dan peruntukan tambahan yang dikemukakan sebanyak \$3 juta saya bimbang tidak mencukupi untuk menampung begitu banyak lagi untuk mengadakan jalan-jalan (access road) kepada petani-petani di kawasan saya itu. Bukan setakat itu sahaja, keadaannya sangat buruk, kalau musim hujan becak dan musim panas berdebu. Begitu lah keadaannya yang telah mengakibatkan kesusahan kepada petani-petani untuk membawa hasil tanaman keluar, membeli belah dan sebagainya. Yang lebih anih lagi murid-murid yang hendak pergi ke sekolah kadang-kadang tidak dapat pergi

kerana keadaan jalan yang saya sebutkan tadi. Jadi, saya berharap Kementerian yang berkenaan dapat menimbangkan supaya dapat perbelanjaan ini diberikan kepada negeri-negeri mengikut requirements negeri-negeri itu dari peringkat ke peringkat pada tiap-tiap tahun.

Perkara yang kedua, Tuan Pengerusi, Kepala P. 8, Pecahan-kepala 19—Menyediakan Kemudahan-kemudahan bagi Peniaga-peniaga Kecil. Ini sangatlah menggalakkan iaitu bermakna ada peluang dan kemudahan bagi peniaga-peniaga kecil, terutamanya bumiputra orang Melayu yang baharu mula hendak belajar berniaga, tetapi malangnya sepertimana yang dikatakan oleh Yang Berhormat rakan saya tadi iaitu infratructurenya tidak ditentukan dengan keadaan yang betul. Di kawasan saya malangnya tempatnya itu tidak begitu sesuai, ditempatkan di belakang kedai-kedai dan tempat yang tidak ada minat orang datang hendak membeli-belah ke tempat itu dan keadaan gerai yang dibuat pula adalah ala kadar sahaja iaitu “pisang sesikat”. Perkara ini diminta Kementerian menentukan suatu dasar yang tertentu supaya dapat peruntukan ini digunakan sesuai untuk peniaga-peniaga kecil mencari sara hidupnya dalam menjalankan perniagaan mereka.

3.42 ptg.

Tuan Hashim bin Ghazali (Matang): Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh Kepala P. 8, Pecahan-kepala 8—Pemberian kepada Negeri-negeri untuk Jalan di Luar Bandar sebanyak \$8,000,000.

Bagi kawasan Ahli Yang Berhormat dari Larut, Ahli Yang Berhormat dari Matang dan Ahli Yang Berhormat dari Taiping yang duduk di daerah Larut dan Matang ini, di sana terdapat banyak jalan-jalan di luar bandar yang masih sampai sekarang ini ialah jalan tanah merah. Jalan ini apabila sahaja sampai pada musim hujan dan kebetulannya di dalam daerah Larut dan Matang ialah satu kawasan yang banyak sekali hujan di dalam negara kita yakni 80 inci pada tiap-tiap tahun. Jadi, penduduk di sana mengalami kesusahan di dalam perjalanan keluar ke bandar ataupun membawa hasilnya dan jalan-jalan ini pula jauhnya sehingga 4 batu, 6 batu dan 7 batu. Apabila sampai kepada musim hujan, Tuan Pengerusi, kita dapat membayangkan sendiri bagaimana keadaan tanah yang begitu kokoh pun kalau sudah ditimpa oleh hujan

pada tiap-tiap hari dengan keadaan banjir dan sebagainya, maka jalan ini sudah menjadi satu kawasan yang paling teruk sekali. Pada tiap-tiap tahun Kerajaan telah memberi kepada Kerajaan Negeri supaya penyelenggaraan dibuat bagaimana jalan-jalan ini dapat dielakkan. Tetapi, Tuan Pengerusi, jalan-jalan ini telah diberi peruntukan supaya dibubuh tanah atau pasir sahaja dan tanah-tanah ini juga apabila sampai pada musim hujan dibawa oleh air.

Saya pernah mengemukakan kepada Kerajaan supaya jalan-jalan seperti ini diambil perhatian jika tidak saya tidak dapat mengagak berapa lama lagi dalam keadaan yang semacam itu. Mengambil perhatian supaya misalnya kalau jalan itu 4 batu sekurang-kurangnya pada setahun dibuat sebatu jalan batu yang bukan bermutu sepertimana jalanraya biasa, tetapi jalanraya batu yang paling murah sekali. Kalaupun dibuat 4 batu ini dibuat sebatu setahun kita dapat dalam tempoh 4 tahun jalan yang 4 batu itu akan siap, begitulah seterusnya. Jika 7 batu boleh disiapkan selewat-lewatnya dalam masa 7 tahun. Apabila perkara ini dikemukakan kepada Kerajaan Negeri, Kerajaan Negeri mengatakan Kerajaan Pusat memberi peruntukan kecil kepada negeri Perak sendiri, sungguhpun pada pandangan Kerajaan Pusat satu peruntukan yang besar tetapi negeri Perak sendiri adalah satu kawasan yang luas dan banyak lagi menjadikan kawasan-kawasan luar bandar yang pada masa ini ada sebahagian daripada jalanraya-jalanraya seperti ini sudah pun dimasuki oleh letrik dan sudah dimasuki oleh paip air tetapi jalan masih kekal semacam itu. Jadi, dengan sebab itu saya merayu supaya jalan-jalan seperti ini dapat perhatian Kerajaan bagaimanakah pelaksanaan dapat dibuat daripada jalan tanah dapat digantikan dengan jalan batu walaupun paling murah sekali.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Di bawah Pecahan-kepala 9, Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh berkenaan dengan bangunan-bangunan amal ibadat. Pada masa ini Kerajaan Negeri sudah tidak ada peruntukan mencukupi dan tidak memberi keutamaan kepada mendirikan bangunan seperti masjid, kuil, berhala dan sebagainya. Misalnya, di kawasan saya sendiri, kawasan Matang telah saya kemukakan dua bangunan masjid, bangunan masjid inipun didapati

yang paling buruk sekali dan telah diminta kepada Kerajaan Negeri tetapi tidak mendapat keutamaan. Saya kemukakan pula kepada Jabatan Perdana Menteri, tetapi sehingga pada masa ini belum mendapat jawapan; saya percaya kemungkinan Jabatan Perdana Menteri sedang menimbangkan permohonan itu. Walau bagaimanapun, saya berharap sangat supaya Jabatan Perdana Menteri dapat mengambil perhatian oleh kerana jika Jabatan Perdana Menteri sendiri tidak memberi bantuan, memberi keutamaan bangunan-bangunan yang seperti ini, saya suka memaklumkan Kerajaan Negeri pada masa ini oleh kerana Kerajaan Negeri tidak mencukupi kewangan, maka tidaklah dapat diberi keutamaan kepada bangunan-bangunan yang saya sebutkan tadi.

Pecahan-kepala 12, saya tertarik hati berkenaan dengan PERNAS dan anak-anaknya, kalau tidak silap saya, anak-anak syarikat PERNAS ini ada 19 buah. Saya dapati sehingga pada masa ini anak-anak PERNAS ini telah menjalankan tugas masing-masing dan mendapat tempat yang baik dari pihak Kerajaan dan kepada rakyat. Saya percaya dalam sebanyak \$25 juta yang diberi kepada PERNAS ini mungkin; apabila saya sebutkan 19 buah anak PERNAS tentulah apabila dibahagi \$25 juta kepada 19 buah tentulah mendapat \$1½ juta sahaja pada tiap-tiap anaknya. Di dalam hal ini, Tuan Pengerusi, ada kalau tidak silap saya, ada sebuah anak syarikat kepada PERNAS ini yang mengusahakan talipon misalnya. Saya berharap supaya usaha-usaha yang dibuat oleh anak PERNAS ini dapat perhatian Kerajaan. Kalau kita menentukan yakni PERNAS telah menentukan sebuah daripada anaknya mengusahakan talipon biarlah Kerajaan mengambil perhatian berat supaya Kerajaan mengambil pula talipon daripada anak syarikat ini supaya Kerajaan tidak payah mencari ataupun membeli daripada syarikat-syarikat yang lain. Jika tidak, anak-anak PERNAS ini kalau dibiarkan begitu sahaja bukanlah semakin kembang sepertimana yang kita harap-harapkan, bahkan kemungkinan anak-anak PERNAS ini dari satu masa ke satu masa akan berkurangan kemajuannya.

Di bawah Pecahan-kepala 19, saya tertarik hati kepada Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar telah memperkatakan hal bandaraya Kuala Lumpur, Tuan Pengerusi. Tetapi saya suka menarik perhatian kepada Yang Berhormat Menteri kalau kita

banyak memperkatakan hal Kuala Lumpur, kemungkinan kita terlupa bahawa di seluruh negeri ini pun banyak bandar-bandar pada masa ini yang sedang menjalankan perniagaan-perniagaan kecil sepertimana juga telah dibuat oleh Kuala Lumpur. Di dalam perhatian ini peruntukan yang sebanyak \$4,800,000 itu saya percaya kemungkinan tidak mencukupi, oleh sebab itu Kerajaan hendaklah berhati-hati bagi pelaksanaan bukan sahaja ditumpukan kepada Bandaraya Kuala Lumpur ini, hendaklah ditumpukan di kawasan lain juga sepertimana di kawasan Larut-Matang sendiri di bandar Taiping misalnya. Oleh sebab itu saya berharap kepada Yang Berhormat Menteri mengambil perhatian berat di dalam hal ini memudahkan peniaga-peniaga kecil yang pada masa ini dalam kegelisahan dan sebagainya tidak menjadi masalah lagi.

Saya suka memberi kepujian, Tuan Pengerusi, kepada pentadbir Bandaraya Kuala Lumpur pada masa musim durian ini, sebabnya ada peniaga-peniaga kecil yang datang dari kawasan saya sendiri yang pada tiap-tiap hari membawa dua lori durian ke Kuala Lumpur telah diberi keutamaan tempat untuk mereka mendapat berniaga dan mereka membeli sendiri dan dapat pula tempat di sini dan belajar berniaga di sini.

Tuan Pengerusi: Ini durian jenis baik agaknya!

Tuan Hashim bin Ghazali: Ya, jenis baik, Tuan Pengerusi. Durian ini disebut durian Bukit Gantang dan pada masa ini disebut durian Matang. Di dalam hal ini di kawasan saya sekarang masyhur dengan durian, kemungkinan pada tahun hadapan durian ini akan dibawa bukan sahaja dua lori pada tiap-tiap hari ke Kuala Lumpur, ada kemungkinan lebih daripada itu. Saya telah bercakap dengan pihak-pihak yang berkenaan terutama sekali bagi pihak mereka yang telah masuk di dalam lapangan ini bagaimana hendak menjalankan perniagaan di Kuala Lumpur. Saya berharap pada masa akan datang supaya pihak Bandaraya dapat menyediakan tempat yang lebih lagi dan apabila peniaga-peniaga daripada peniaga-peniaga kecil seperti ini yang datang luar daripada Kuala Lumpur bukan sahaja daripada kawasan saya bahkan daripada kawasan Parit misalnya pun ada durian juga diberi keutamaan seperti itu dan bukan

sahaja diberi keutamaan, kalau dapat dipungutkan cukai dengan tidak menyusahkan kepada mereka ini.

Selain daripada durian, ada kemungkinan masalah-masalah lain bagi peniaga-peniaga kecil yang sudah mendapat perhatian untuk berniaga di bandar-bandar besar seperti Kuala Lumpur ini pun saya berharap pihak pentadbir Bandaraya memberi perhatian juga kepada mereka seperti saya katakan tadi.

3.54 ptg.

Tuan Abu Bakar bin Arshad (Hilir Perak): Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh Kepala P. 8, Pecahan-kepala 8 juga iaitu Pemberian kepada Negeri-negeri untuk Jalan di Luar Bandar. Berhubung dengan ini, saya ingin memaklumkan bahawa satu kawasan tanah pengambilan telah diambil pada tahun 1962 lagi yang mana kawasan dusun durian seperti yang disebutkan oleh sahabat saya tadi telah habis ditebang dan sebagainya. Mengikut penilaian penduduk-penduduk kampung di situ tidak kurang daripada \$10,000 semusim yang mana pokok-pokoknya telah ditebang untuk dijadikan jalan iaitu jalan daripada Telok Sena ke Kampung Selat Pulau. Pokok-pokok di kawasan ini telah ditebang dan sebagainya tetapi dibiarkan sahaja sehinggalah sampai sekarang keadaannya begitulah juga.

Pada mula-mula dahulu kebanyakan orang kampung semua mengubah menghala-kan rumahnya hendak mengadap jalan, tetapi bila jalan ini tidak dibela, tidak dibaiki, tidak diteruskan, masing-masing sudah tidak tentu hala, kemana hendak menghala-kan muka rumah samada ke jalanraya yang baru ataupun dibiarkan keadaan macam itu. Kawasan ini yang sebenarnya baru masuk ke dalam kawasan Parlimen Hilir Perak, dahulu kawasan ini bukan dalam kawasan Parlimen Hilir Perak. Saya rasa sudah sampailah masanya pihak Kerajaan memberikan keutamaan kepada jalan ini yang mana benar-benar melalui kampung-kampung yang banyak boleh mengeluarkan hasil pertaniannya dari semasa ke semasa.

Yang amat menyedihkan kalau kita naik sampan, naik bot sekarang sudah tidak boleh, sebabnya sungai itu sudah dipenuhi oleh pasir, kalau naik bot terpaksa hendak ditolak. Sebelah kiri tebing Sungai Perak di kampung-kampung ini pada masa sebelum

merdeka dahulu ada jalan, jadi mereka selalu ingatkan balik masa penjajahan Inggeris. Maka mereka masa orang putih dahulu, jalan di sini ada, bila sudah merdeka jalan tidak ada. Jadi pengertian kemerdekaan itu kepada penduduk-penduduk di sekitar sepanjang tebing kiri Sungai Perak itu yang jaraknya lebih kurang 7 batu sudah hilang satu keistimewaan yang ada pada mereka, tetapi orang-orang di sini semuanya baik-baik, taat-taat belaka kerana mereka ini percaya Kerajaan akan berusaha dengan sedaya upayanya untuk mengadakan jalan-jalan dan kemudahan-kemudahan asas yang membolehkan mereka itu mengadakan jalan-jalan supaya hasil pertanian di kawasan itu dapat dikeluarkan dengan banyaknya. Masa-alah yang besar mereka hendak memajukan tanah iaitu mereka berkehendakkan jalan yang besar boleh dimasukki oleh jentera, ertinya ada jabatan ataupun sebuah koperasi peladang telahpun ditubuhkan di sebelah sana ada membekalkan jentera-jentera untuk membajak tanah-tanah ataupun untuk mengendalikan sektor pertanian, tetapi bagaimana hendak membawa jentera berat ini, kalau bawa tenggelam jentera itu. Orang-orang kampung ini bukan hendak jalan tar yang boleh masuk kereta Mercedes tidak, asalkan boleh dilalui oleh kereta kecil, trektor cukuplah. Itulah hasrat penduduk-penduduk yang di kawasan tebing kiri Sungai Perak. Tempat ini mempunyai sejarah, kalau ahli-ahli sejarah hendak datang bolehlah, kerana di situlah tempatnya orang-orang Melayu, pendek katanya tidak sukakan penjajahan Inggeris yang mana masih ada lagi bekas kubur J.W.W. Birch di situ. Jadi pihak ahli sejarah tentulah dapat memahami, tentulah hendak mengkaji balik di tempat ini, kalau tidak ada jalan, apa hendak dikajikan. Tidak tahulah pula kalau ahli-ahli sejarah mempunyai kuasa yang ajaib boleh mengkaji dalam pejabat sahaja, itu saya tidak tahulah.

Tuan Pengerusi, kepada jalan-jalan yang kecil ini tadi patut dibesarkan dan mempunyai jambatan yang baik. Tidaklah ada tuduhan mengatakan orang-orang kampung ini malas dan sebagainya. Ini pada saya tidaklah benar, kerana mereka ini memang bersungguh-sungguh. Yang rajin, saya kata di antara Menteri-menteri yang selalu pergi ke kawasan saya itu hanya Yang Berhormat

Timbalan Menteri Pertanian. Jadi saya ucapkan tahniah kerana beliau begitu bersungguh-sungguh, Menteri yang lain-lain itu barangkali takut hendak pergi ke kawasan itu, pendek kata berlumpur, lecah dan sebagainya. Yang Berhormat Timbalan Menteri Pertanian ini memang tahu kawasan tersebut, walaupun beliau terpaksa melompat-lompat duduk dalam Land Rover pergi ke kawasan yang berkenaan tetapi beliau ini sabar orangnya. Jadi memang sesuai beliau benar-benar dan layak dalam bahagian yang berkenaan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri melompat-lompat itu kerana apa?

Tuan Abu Bakar bin Arshad: Fasal naik Land Rover, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Oh, Land Rover yang melompat.

Tuan Abu Bakar bin Arshad: Fasal jalan itu bagus, jadi macam naik dalam kapal, ada ombak.

Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh di bawah Pecahan-kepala 18. Saya pun seronok juga tengok peruntukan tanda \$10 ini seolah-olah banjir tidak berlaku lagi, tetapi apa yang saya faham penempatan mangsa-mangsa banjir ini masih belum selesai, kalau tidak percaya bolehlah datang melawat ke kawasan saya, kerana ada lagi yang masih ternanti-nanti yang mana mengikut makluman yang saya terima ada Menteri berjanji hendak menempatkan mangsa-mangsa banjir ini akan dibiayai oleh Kerajaan Pusat kepada satu kawasan. Penempatan itu sudah ada, kemudian mereka ini hendak dipindahkan. Apa hendak dipindahkan, kerana Jabatan-jabatan yang tertentu tidak ada hendak mengambil tahu hal mereka. Jadi kalau beginilah keadaannya saya rasa keadaan sebahagian daripada penduduk ini tentulah mereka ini terbiar terus dan dalam keadaan hidup yang menderita. Jadi, patutlah ditambah dalam peruntukan ini walaupun Yang Berhormat Menteri Kewangan kata boleh, tetapi mengikut peruntukan ini saya rasa tidaklah boleh dilaksanakan kerana peruntukannya begitu kecil

Tuan Pengerusi: Peruntukan \$10 ini token sahaja. Boleh jadi \$100,000, peruntukan sebenar belum ada.

Tuan Abu Bakar bin Arshad: Saya akui, Tuan Pengerusi. Saya menyentuh P. 8, Pecahan-kepala 19—Peniaga-peniaga Kecil. Seperti sahabat-sahabat saya yang lain di dalam Dewan yang mulia ini menyatakan kebanyakan peniaga-peniaga khasnya orang-orang Melayu di luar bandar sudah tahu menceburkan diri di dalam lapangan perniagaan di antaranya mereka ini berniaga dengan cara kecil-kecilan, tetapi saya suka mencadangkan di Dewan yang mulia ini supaya peniaga-peniaga ini diberi tempat yang khas bukan lagi di atas-atas simen, di hujung-hujung tepi longkang dan sebagainya. Ini boleh jadi mengakibatkan kesihatan kepada pembeli-pembeli tidak sihat terutama sekali pegawai-pegawai dan kakitangan Kerajaan tidak mungkin hendak beli di situ. Mereka hendak beli ini tempat yang baik kerana di tempat yang baik itu kesihatannya adalah terjamin. Dengan yang demikian, saya rasa sudah sewajarnya ditumpukan kepada pusat-pusat bandar ataupun bandar-bandar yang kecil supaya peniaga-peniaga ini dapat ditempatkan di satu bangunan bukan merupakan letak pagi, petang ambil, masuk kereta, bawa balik, besok usung balik, letak di pasar itu. Jadi, dengan keadaan yang seperti ini seolah-olah mereka ini berniaga di atas belakang. Dengan keadaan yang demikian tentulah menyulitkan dan mengganggu kesihatan mereka itu.

Saya rasa tempat-tempat yang sesuai boleh didapati kerana banyak Kerajaan-kerajaan Negeri Peringkat-peringkat daerah telahpun memberikan perakuan dan bersetuju hendak memberikan kemudahan ini jika pihak-pihak Kerajaan menyediakan peruntukan menggalakkan supaya peniaga-peniaga kecil terutama sekali bumiputra giat di dalam lapangan perniagaan ini.

4.02 ptg.

Tuan Latip bin Haji Dris (Mukah): Tuan Pengerusi, saya juga suka menyentuh P. 8 muka surat 2 Pecahan-kepala 8 berhubung dengan Pemberian kepada Negeri-negeri untuk Jalan di Luar Bandar. Jumlah peruntukan bagi tahun ini sebanyak \$8 juta. Bermakna wang ini akan dibahagikan kepada semua negeri di dalam Malaysia termasuk juga negeri Sarawak. Mengikut perhatian saya angka ini adalah sangat tidak mencukupi jika dibahagikan kepada semua negeri di negara kita ini. Yang sangat-sangat

memerlukan bagi membina atau memperbaiki jalan-jalan di luar bandar dan kawasan-kawasan kampung. Bagi negeri Sarawak umpamanya, daerah-daerah yang tertentu di luar bandar sangatlah mendukacitakan jika kita lihat keadaan jalan-jalan di kampung. Seperti daerah saya walau tanggungjawab memperbaiki atau membuat jalan-jalan di kampung dan juga jambatan-jambatan kayu yang kecil menyeberang sungai-sungai di bawah jagaan Majlis Daerah Tempatan, nampaknya selama ini Majlis yang berkenaan tidak terdaya untuk membuat dan memperbaiki jalan dan jambatan oleh sebab tidak mempunyai kewangan yang mencukupi. Oleh hal yang demikian, saya merayu kepada pihak yang berkenaan supaya peruntukan seperti ini ditambah lagi. Jika boleh sebuah negeri seperti Sarawak diberi peruntukan yang lebih sedikit.

Di sini ingin saya menyatakan sedikit mengenai tiga buah jambatan kayu Belian yang dibuat oleh penjajah dahulu sudah begitu tua di daerah saya iaitu di Kuala Sungai Telian, Mukah, Sungai Pulat, Belangian dan Sungai Parit Kuala Oyak berserta juga jalan-jalan yang perlu diperbaiki di mana banyak terdapat tempat jalan sudah rosak begitu teruk dan ada juga yang hampir jatuh ke dalam sungai yang sepatutnya sudah dibuat bagi kepentingan rakyat di kampung-kampung di luar bandar. Sekali lagi saya merayu kepada pihak yang berkenaan supaya tugas dan tanggungjawab yang tidak dapat diatasi oleh Majlis Tempatan Daerah yang berkenaan seperti di negeri Sarawak diambilalih oleh pihak Kerajaan sendiri untuk mengatasi segala kesulitan rakyat luar-luar bandar untuk sama-sama menikmati segala perubahan dan kemajuan di dalam negara kita ini supaya rakyat luar bandar kita tidak menganggap mereka sebagai anak tiri.

Tuan Pengerusi, menyentuh Pecahan-kepala 11 muka surat 3 mengenai Bangunan Sekretariat Majlis Kebangsaan bagi Hal Ehwal Ugama Islam yang mendapat peruntukan \$154,031 bagi tahun 1976 ini. Apa yang saya suka syorkan di sini supaya Majlis ini dapat bekerja lebih rapat lagi dengan Lembaga Urusan dan Tabung Haji bagi mengatasi kesulitan bakal-bakal haji dari negara kita ini di masa mereka berada di Jedah, Mekah dan Madinah supaya tidak berlaku kesulitan seperti yang dialami oleh sebahagian jemaah haji termasuk jemaah

haji dari negeri Sarawak di musim haji tahun yang lepas. Mungkin juga disebabkan oleh kesulitan-kesulitan pada musim haji tahun lepas sambutan rakyat Islam di negeri Sarawak pada tahun ini tidak begitu menggalakkan. Kita berharap segala kesulitan yang telah lalu dapat dikurangkan oleh pihak-pihak yang bertanggungjawab bagi kebaikan dan kesejahteraan rakyat menunaikan fardzu haji.

Mengenai Pecahan-kepala 21 dan 22 di muka surat 4 bagi negeri Sarawak. Saya berharap peruntukan hampir \$3 juta ini dapat membuat segala kajian rancangan seperti untuk sawah padi di seluruh negeri Sarawak termasuk daerah saya yang sentiasa selama ini para peladang dan para penanam padi berasa hampa disebabkan hasil-hasil sawah padi mereka tidak begitu mencukupi untuk makanan sendiri. Begitu juga tanaman lain yang tidak memberi hasil seperti yang kita harapkan. Saya berharap pihak yang berkenaan mengambil perhatian berat atas perkara seperti ini. Segala kajian untuk kemajuan pertanian dan sebagainya untuk rakyat di luar-luar bandar dibuat di meratarata tempat di daerah negeri Sarawak.

4.07 ptg.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim (Setapak): Tuan Pengerusi, saya bangun untuk menyokong Anggaran Pembangunan, 1976 di bawah Kepala P. 8 ini terutama sekali Pecahan-kepala 12 iaitu peruntukan yang berjumlah sebanyak \$25 juta berbentuk pinjaman yang akan diberi kepada PERNAS untuk melabur dalam bahagian pelaburan. Apa yang saya harapkan iaitu pihak PERNAS yang telah mengetahui bahawasanya sebarang apa sahaja pelaburan yang dijalankan oleh PERNAS adalah bagi pihak bumiputra kerana PERNAS ini menjalankan dasar yang dikatakan custodian basis. Maka dengan ini saya meminta sangat kepada pihak PERNAS memikirkan iaitu bentuk pelaburan itu ialah bentuk yang sesuai yang difikirkan dalam jangka yang akan datang boleh dibeli daripada modal-modal orang Melayu sendiri dan pihak bumiputra. Kedua, saya berharap sangat seperti yang kita telah dengar rungutan daripada orang ramai iaitu pelaburan-pelaburan daripada pihak PERNAS ini dianggap sebagai satu batu loncatan daripada syarikat-syarikat asing yang menggunakan PERNAS untuk mendapatkan kemudahan-kemudahan daripada

pihak Kerajaan. Ketiganya takut nanti pelaburan PERNAS ini seeloknya janganlah menimbulkan percanggahan dengan pelabur-pelabur yang akan dibuat oleh pihak individu.

Tuan Pengerusi, nampaknya keseluruhan peruntukan tahun 1976 hingga 1980 di sini ialah sebanyak \$200 juta. Dan pembahagian utama bagi tahun 1976 ini cuma \$25 juta. Ini saya rasa tidak sesuai, sepatutnya bagi tahun 1976 ini haruslah diberi sebanyak \$50 juta.

Saya merayu kepada pihak Kerajaan supaya memberikan keutamaan kepada agensi-agensi Kerajaan seperti PERNAS ini terutama sekali dalam pembahagian modal yang dikehendaki oleh PERNAS yang telah diuntukkan dan yang telah diluluskan oleh Dewan yang mulia ini. Janganlah hendaknya pula nanti separuh jalan ada pula pihak-pihak yang suka membuat potongan daripada peruntukan yang telah diberi itu. Kita berharap dengan cara begini pihak PERNAS akan dapat menempatkan pelaburannya kepada satu peringkat antarabangsa seperti yang telah diusahakan oleh Menteri Kewangan kita yang ada pada hari ini waktu beliau menjadi Pengerusi PERNAS pada masa yang lalu. Inilah caranya pihak kita daripada segi modal dapat mencampuri dan menguasai pentadbiran dan pengurusan syarikat-syarikat yang berbentuk multi-nasional.

Tuan Pengerusi, perkara yang kedua ingin saya membangkitkan di sini Pecahan-kepala 11 dan 13 mengenai masalah Jabatan Ugama Islam. Di bawah Pecahan-kepala 13, Pusat Penyelidikan Ugama dan diberikan secara langsung bagi tahun 1976 sebanyak \$100,000 iaitu dalam pembinnan dan pengambilan tanah. Dalam perkara ini, ingin saya menarik perhatian pihak yang berkenaan terutama sekali perkara-perkara yang berlaku daripada segi Pentadbiran Ugama Islam di dalam Wilayah Persekutuan. Apabila Wilayah Persekutuan ini terbentuk terkeluar daripada Pentadbiran Kerajaan Negeri Selangor, daripada segi Jabatan Ugama Islamnya, banyak janji-janji yang dibuat oleh Jabatan Ugama Islam dan berbagai perubahan yang hendak dibuat dengan niat yang baik dan perubahan-perubahan ini malangnya apabila dilakukan tidak ada buat perundingan sedalam-dalamnya dengan Jawatankuasa-jawatankuasa Mesjid yang ada

di dalam Wilayah Persekutuan. Perkara ini, ingin saya mengingatkan kebanyakan Ahli-ahli Jawatankuasa Mesjid yang menjalankan usaha secara sukarela ini tidak mengharapkan sebarang gaji dan sebagainya, tetapi mereka berkehendakan pandangan mereka itu diambil berat sedikit. Tidakkah sematamata Jabatan Ugama Wilayah Persekutuan mengeluarkan arahan-arahan, kemudian untuk melaksanakannya timbul tergendala iaitu apabila disiasat didapati Pejabat Ugama Wilayah Persekutuan ini tidak mencukupi pegawai. Saya sendiri pergi mengkaji. Di situ saya dapati peruntukan lambat diberi oleh Perbendaharaan dan sebagainya. Pengambilan pegawai-pegawai telah terlambat. Jadi, jentera yang patut melaksanakan apa yang telah dipersetujui ataupun apa yang telah ditetapkan itu tidak bergerak dan inilah yang menimbulkan masalah-masalah di kalangan Ahli-ahli Jawatankuasa Mesjid yang mengendalikan pentadbiran masjid secara sukarela. Sebagai satu contoh yang berlaku pada hari ini di kawasan Datuk Keramat, Masjid itu dua kali bumbungnya ditiup angin, terbang, habis. Masjid itu telah lama siap, tetapi apabila dilapurkan pihak kami tidak boleh buat apa-apa sebagai orang ramai sebab itu akan memakan belanja yang besar. Kalau hendak ambil wang masjid daripada orang ramai tak boleh sebab Kerajaan Wilayah Persekutuan telah mengakui iaitu pentadbiran masjid segala pengawalannya dijaga olehnya dan diserahkan kepada Jabatan Ugama, Jabatan Ugama serah pula kepada J.K.R., J.K.R. mengambil masa sehinggakan apabila hujan dan sekarang ini sudah hampir dua bulan belum dibuat apa-apa lagi. Bumbung masjid yang telah pecah baharu hendak dipanggil tender dan sebagainya sehinggakan segala tikar-tikar permaidani yang didermakan daripada orang ramai berpuluh ribu dibelanjakan dalam masjid itu pada hari ini telah banyak yang rosak. Saya berharap sangat masalah pentadbiran Ugama ini satu perkara yang sensitif, pihak Kerajaan eloklah mengambil berat sungguh-sungguh terutama sekali hubungan Jabatan Ugama Islam di dalam Wilayah Persekutuan dengan Jabatan-jabatan Kerajaan yang menjalankan perkhidmatan (services). Ini amatlah penting janganlah hingga ditangguhkan dan tidak ada dibuat sesuatu sehingga boleh merosakkan harta-benda di dalam masjid. Dan yang lebih penting melukakan hati orang ramai. Di sini saya sebagai wakil rakyat di kawasan itu

mendapati berbagai toman, tuduhan seolah-olah saya tidak ambil berat, yang akhirnya tertumpu balanya itu kepada pihak Kerajaan. Saya berharap sangatlah, Tuan Pengerusi, perkara ini diambil berat.

Satu perkara lagi iaitu mengenai Pecahan-kepala 15 dan 17, Pusat Penerangan Data dan Sistem Data Cantuman Negara ada peruntukan sebanyak \$200,000 dan berjumlah sebanyak \$400,000 iaitu merupakan pembelian kelengkapan. Ini juga saya berharap perkara data ini memainkan peranan yang penting, terutama sekali untuk membuat perincian dalam Rancangan Malaysia Ketiga. Saya juga berharap janganlah nanti kelengkapan ini sudah sedia ada pegawainya pula tak ada. Besok timbul masalah iaitu apabila orang ramai ataupun pihak-pihak yang membuat keputusan berkehendakkan data-data tidak juga dapat disedia oleh pihak-pihak yang berkenaan. Data ini memainkan peranan yang penting kerana di sinilah kita dapat mengetahui apabila kita membuat penyusunan bagi keseluruhan pentadbiran dan jentera Kerajaan.

Yang akhirnya, Tuan Pengerusi, oleh sebab kawasan saya ini terutama sekali di Kampung Bharu menjadi mangsa banjir, bukan kepada musim hujan tetapi bila hari hujan lebih daripada 15 minit, banjir. Di sinilah nampaknya peruntukan cuma \$10 dan saya berharap peruntukan ini sebagai yang awal saya berharap pihak Kerajaan akan menambah peruntukan dan membuat kajian serta-merta dan mengambil tindakan serta-merta kerana kawasan ini terletak dalam Wilayah Persekutuan. Penduduk-penduduknya menderita selalu terutama sekali di kawasan Kampung Bharu dan tempat-tempat orang berniaga, di longkang-longkangnya tersumbat dan selalu banjir dan akan merosakkan harta-benda dan rumahtangga. Yang paling hebat sekali yang menyedihkan kalau hujan di waktu pagi di kawasan itu budak-budak ramai tidak dapat pergi ke sekolah. Dalam bandar Kuala Lumpur perkara ini masih berlaku lagi. Saya berharap tindakan segera akan diambil.

4.19 ptg.

Tuan Shaari bin Jusoh (Kangar): Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bercakap dalam Kepala P. 8, Pecahan-kepala 8—Pemberian kepada Negeri-negeri untuk Jalan di Luar Bandar. Tuan Pengerusi, kebanyakan peruntukan ini diberikan oleh Kerajaan Pusat

untuk menabur batu lada dan sebagainya kepada jalan-jalan yang kerap kali belum ada batu sebagaimana yang saya katakan tadi. Tetapi yang menyedihkan sekali kebanyakan jalan-jalan luar bandar yang masih ada di negeri-negeri kebanyakan peruntukannya payah hendak diminta, sebab jalan-jalan tadi berlopak-lopak dan sebagainya. Kalau hendak minta atas alasan berlopak tentulah pihak Kementerian payah hendak memberi. Kebanyakan jalan-jalan yang berlopak ini membawa akibat kemalangan dan kadang-kadang bahaya kepada orang-orang yang ada di tepi jalan, kerap kali murid-murid apatah lagi di masa-masa hujan menyebabkan jalan-jalan yang berlopak tadi kerap kali dengan tidak disangka berselisih antara satu motokar dengan satu motokar menyebabkan air di jalan yang berlopak itu terpercik kepada murid-murid yang memakai pakaian putih bersih. Begitulah juga kadang-kadang selalu kita berjalan tengah laju tidak diteka-teka di hadapan itu ada lopak apatah lagi kalau orang yang jarang sangat melalui jalan-jalan yang disebutkan tadi. Dengan sebab itu, saya berharap sangatlah kepada Kerajaan mengambil berat di atas perkara yang tersebut. Saya sendiri bila Yang Berhormat Menteri yang berkenaan datang ke Perlis beberapa tahun yang lepas telah menyuarakan perkara itu, tetapi jalan lopak ini masih berlopak. Saya harap, Tuan Pengerusi, sebelum satu-satu jalan diterima oleh pihak yang berkenaan halusilah betul-betul, jangan kadang-kadang belum sempat dibuat jalan sampai dua tahun tiba-tiba jalan sudah pecah dan sebagainya tidak seperti jalan masa-masa yang silam kadang-kadang sampai berpuluh-puluh tahun jalan itu tidak terjejas.

Tuan Pengerusi, Pecahan-kepala 9—Lain-lain Rancangan Pembangunan Luar Bandar ini tidak ditulis apa rancangannya, saya boleh mengagakkan termasuklah juga pembangunan-pembangunan masjid. Ini saya berasa dukacita soal masjid ini satu-satu soal yang baik tidak dimasukkan dalam anggaran ini. Setahu saya, Jabatan Perdana Menteri juga yang membuat segala masjid-masjid di luar bandar, tetapi tidak ditulis di sini. Jadi, bolehkah pihak Kementerian mengatakan kalau ada wang boleh buat dan kalau tidak ada wang tidak dibuat, kerana di sini tidak ditulis. Jadi dengan sebab itu, saya berharaplah kepada Kementerian yang berkenaan

patutlah ambil berat sangat di atas perkara ini. Dalam hal ini telah berlaku kepada kebanyakan pemborong-pemborong bumiputra kalau membuatkan satu-satu rancangan, bila wang itu dikembalikan balik kepada Kerajaan Pusat hendak dapat balik itu terlampaulah payah, kadang-kadang talipun beberapa kali pihak-pihak pemborong-pemborong, terutama pemborong-pemborong bumiputra, mengalami kesusahan yang amat sangat. Dengan sebab itu saya berharap kepada Kementerian yang berkenaan supaya memberitahu rancangan di dalam pembangunan luar bandar itu dan lain-lain.

Begitu juga, Tuan Pengerusi, tentang pengambilan tanah. Kebanyakan berlaku pengambilan ini masa hendak membuat satu-satu pembinaan. Kita berharaplah kalau boleh pengambilan tanah ini patutlah dikaji dengan teliti, terutama tanah yang berhampiran dengan bandar untuk membuat satu-satu rancangan. Kalau tempat yang bersesuaian patut diambil tanah lain, tetapi disebabkan tanah yang berkenaan dipunyai oleh orang-orang yang berpengaruh, samada dia bumiputra atau bukan bumiputra dikelincungkan dan diambil satu tanah orang yang tidak berpengaruh. Saya berharap sangatlah perkara ini patut diawasi oleh Jabatan yang berkenaan.

Sekarang saya bercakap dalam perkara Pecahan-kepala 18 berkenaan dengan Penempatan Semula Mangsa-mangsa Banjir. Banjir ini selalu berlaku sekarang, termasuk di Perlis. Jadi, saya ucapkan terima kasih kepada Kementerian yang berkenaan yang mengambil berat tentang mangsa banjir dan saya berharap dua perkara. Perkara pertama, Tuan Pengerusi, yang telah kerap kali kata orang kadang-kadang kapal pecah yu kenyang. Biasa berlaku masa banjir orang yang tidak biasa mendapat padi dan sebagainya biasa dapat padi dan yang tidak biasa dapat upahan ataupun sagu hati disebabkan banjir, ada orang yang tidak kena banjir, dia ambil kesempatan masa banjir itu. Jadi, saya berharaplah kepada Kementerian yang berkenaan hendak bantu mangsa banjir ini siasatlah dahulu betul-betul.

Yang kedua, Tuan Pengerusi, agak saya banjir ini disebabkan air. Itulah sebabkan banjir.

Tuan Pengerusi: Apa dia lain banjir daripada air.

Tuan Shaari bin Jusoh: Tidak ada, Tuan Pengerusi. Disebabkan air terlampau banyak jadi banjir. Biasa dikatakan oleh pihak Pejabat Kesihatan kalau tidak mahu ada air di keliling rumah patut dikorekkan parit dan sebagainya. Jadi, kalau ada parit maka bererti air tidak bertakung kerana air itu menjadi saluran ke tempat lain. Saya agak banjir ini salah satu sebabnya kerana saluran air tidak cukup. Saya contohkan di Perlis di masa saya kecil-kecil dahulu jarang saya dengar banjir, sebab saya dapat tahu salah satu contoh di pekan Kangar, agak saya Tuan Pengerusi pun biasa ke Perlis, beberapa tahun yang silam dapat dimasukkan oleh tongkang-tongkang ataupun kapal-kapal yang sampai ke seberang, kerana sungai cukup luas dan air lalu dengan laju. Tetapi sekarang jangan kata longkong besar sedangkan kapal kecil pun tidak dapat lalu. Masa sekarang agak saya orang jarang menggunakan tongkang dan sebagainya tetapi kalau hendak digunakan pun tidak boleh kerana sungainya kecil. Jadi, saya percaya salah satu sebab yang membawa banjir terlampau sangat disebabkan jalan-jalan air itu tidak diperbetulkan. Jadi, pada pendapat saya selain daripada untuk menolong banjir patutlah Kerajaan juga mencari jalan supaya saluran-saluran air itu bertambah banyak untuk menderaskan segala air yang selalu menjadi banjir.

Yang akhir sekali, Tuan Pengerusi, tentang kemudahan kepada peniaga-peniaga kecil ini, terutama di Perlis, dan saya percaya di tempat-tempat lain apatah lagi di masa buah-buahan. Pendek kata, peniaga-peniaga kecil ini kadang-kadang terpaksa selalu kena hambat oleh pihak Bandaran ke sana ke sini, maka dia lari. Peniaga-peniaga kita agaknya mengikut Rancangan Malaysia Ketiga ataupun Rancangan Ekonomi Baru, peniaga-peniaga bumiputra ini ingin sangat berniaga kadang-kadang tempat berniaga mereka ini tidak ada dan kadang-kadang pula pihak yang berkenaan terlampau menekan mereka ini. Saya berani kata ada setengah tempat kalau bukan bumiputra menggunakan satu bangunan lebih sedikit kadang-kadang tidak diganggu. Tuan Pengerusi, perkara tanah tadi kaum peniaga bumiputra sebabkan tidak begitu kuat pendirian dari pengaruhnya mereka dihambat pagi dan petang. Oleh itu, kalau dalam Jabatan-jabatan yang berkenaan ada peruntukan tersebut, saya berharaplah supaya mereka patut mengadakan lebih banyak lagi tempat yang agak bersesuaian

untuk peniaga-peniaga kecil, khususnya kebanyakan boleh dikatakan 95% terdiri daripada kaum bumiputra.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat dari Baling dan ini yang akhir.

4.24 ptg.

Datuk Haji Shafie bin Abdullah (Baling): Tuan Pengerusi, tiap-tiap kali saya bercakap dalam sidang Dewan ini terkenal dan teringat saya mungkin saya akan bercakap dalam Dewan ini bagi kali yang terakhir. Sebabnya saya tahu kerana kedudukan saya di kawasan saya di Baling itu yang bersempadan dengan tempat yang selalu terjadi percetusan di antara kominis mungkin saya selalu dijadikan target dalam pertempuran itu dan

Tuan Pengerusi: Itu tidak kena-mengena dengan itu, saya baharu nampak Ahli Yang Berhormat baharu kali yang kedua bangun, tadi tidak pernah bangun.

Datuk Haji Shafie bin Abdullah: Ya, tiap-tiap kali saya kata dalam sidang Dewan yang lalu.

Tuan Pengerusi: Oleh kerana hendak menyelamatkan waktu kerana ada sebanyak 21 Kementerian, dan ada Ahli-ahli Yang Berhormat yang baharu ada hendak bercakap pula. Saya minta Yang Berhormat Menteri akan menjawab selepas ini.

Datuk Haji Shafie bin Abdullah: Saya hendak bercakap dengan ringkas sahaja, satu tajuk sahaja, sebab itu saya kata mungkin kali akhir saya bercakap dalam Dewan ini, mungkin nyawa saya barangkali sebagai saya kata sebagai semut yang boleh dilipat waktu mana sekalipun oleh matlamat-matlamat kominis.

Tuan Pengerusi, satu soalan yang selalu berbangkit dalam kawasan saya iaitu teriakan-teriakan ataupun rungutan-rungutan, rayuan-rayuan daripada pihak orang ramai dan rakyat berkenaan dengan perkara pembangunan di Baling. Saya menarik perhatian Dewan, baharu-baharu ini saya pulang ke kawasan saya setelah saya pada minggu yang lalu menghadiri dalam sidang Parlimen ini dan telah ada pula satu perjumpaan. Mula-mula dicadangkan sebagai mini demonstrasi, tetapi tidak jadi mini demonstrasi sebabnya

kerana ada nasihat-nasihat daripada pihak yang berkenaan maka dijadikan perjumpaan dengan Pegawai Daerah, saya dijemput, tetapi saya tidak dapat ada bersama-sama.

Saya menarik perhatian kepada P. 8 iaitu Pecahan-kepala 8, sebagaimana yang telah disebutkan oleh saudara saya tadi iaitu berkenaan dengan jalan-jalan di luar bandar. Saya selalu membawa perkara ini kepada pihak Kerajaan Negeri, kadang-kadang dalam perjumpaan-perjumpaan di pembangunan luar bandar ataupun pembangunan di negeri, bila saya bercakap dengan nada yang sungguh-sungguh meminta, memohon supaya perubahan-perubahan dibuat di Baling dikatakan kepada saya, mengapa Baling selalu kacau, Baling kotor, Baling ini dan Baling itu. Soalnya sekarang Baling ialah sebuah kawasan dalam Malaysia kita, Baling tidak boleh dilemparkan dengan begitu sahaja, Baling tidak boleh ditendang dengan begitu sahaja, Baling tidak boleh dipejamkan mata dengan begitu sahaja, Baling tidak boleh disia-siakan dengan begitu sahaja. Tanpa Baling barangkali Malaysia tidak cukup sebagai satu negara Malaysia.

Tuan Pengerusi, saya percaya barangkali ada satu jalan raya dalam kawasan saya yang telah dibangkitkan semenjak daripada zaman Tunku Abdul Rahman Putra menjadi Perdana Menteri dan menjadi wakil rakyat dalam kawasan Baling. Permohonan-permohonan telah dibuat supaya memperbaiki jalan yang pendek ini, jikalau dibandingkan dengan jalan-jalan besar yang dibuat dengan harga yang berjuta-juta ringgit, tetapi jalan itu hanya tidak sampai tiga batu. Jadi apakah salahnya Kerajaan memberi perhatian kepada jalan ini yang di tepi, kiri dan kanan jalan itu diduduki oleh manusia-manusia Melayu belaka, yang berharap kepada perubahan-perubahan setelah negaranya mencapai kemerdekaan. Tetapi sehingga sampai sekarang jalan itu yang letaknya di daerah Baling yang dinamakan Jalan Asam Jawa, Carok Kelian dan batu 42 yang di sepanjang jalan itu mempunyai dua buah sekolah, dua buah masjid, satu tempat ibadat kaum Budha tidak mendapat perhatian. Saya tidak tahu sampai bila lagi akan mendapat perubahan.

Tuan Pengerusi: Sekarang jalannya daripada apa?

Datuk Haji Shafie bin Abdullah: Masih lagi jalan tanah.

Tuan Pengerusi: Tanah?

Datuk Haji Shafie bin Abdullah: Ya. Dan berkali-kali saya telah bercakap semasa saya masih dalam Dewan Negeri, dan dalam perjumpaan-perjumpaan dengan Ketua-ketua Jabatan juga perjumpaan dengan Menteri-menteri soal ini telah dibangkitkan. Soal ini diberi pengakuan untuk hendak dibuat perubahan. Saya ingat semasa Allahyarham Yang Amat Berhormat Tun Haji Abdul Razak masih ada lagi beliau sendiri telah dibawa untuk melihat jalan ini tetapi sehingga sampai sekarang ini jalan itu masih lagi belum berubah. Apakah nasib Baling, dan apakah sebabnya yang Baling dianaktirikan, dan apakah sebab Baling dijadikan satu matlamat pada hari ini ditinggalkan dengan sia-sia begitu sahaja. Mungkin pada satu masa kelak Baling akan membuat perubahan yang mengejut kepada Malaysia ini, itu saya tidak tahu. Tetapi mungkin perkara ini akan berlaku, dan waktu itu barulah Kerajaan akan tergesa-gesa hendak buat ini dan itu sebagaimana kejadian yang terjadi pada masa lepas, bila ada tunjuk perasaan secara besar-besaran Menteri datang dengan helikopter, Menteri datang dengan kereta membuat janji-janji ini dan itu. Selepas itu habis tidak ada apa-apa, janji tinggal janji, Baling tinggal Baling dan keadaannya barangkali terdedah kepada kominis yang mungkin boleh menggunakan Baling itu sebagai tempat bertapak untuk hendak melanda Malaysia ini.

Saya bercakap ini dengan secara yang berani, saya tidak takut apa yang terjadi kepada saya. Saya berani menghadapi keadaan-keadaan yang akan terkena kepada saya, manakala saya lepaskan perkataan-perkataan begini. Tetapi saya minta Kerajaan yang mempunyai segala kemudahan-kemudahan untuk memberi kemudahan kepada rakyat yang sepanjang masa daripada dahulu sampai sekarang ini taat setia tidak berubah-ubah kepada Kerajaan Barisan Nasional. Jadi apakah salahnya perubahan itu dapat diberikan kepada Baling, sekurang-kurangnya jangan janji-janji sahaja dilepaskan kepada Baling seolah-olah di Baling itu diduduki oleh manusia-manusia yang dungu, bodoh yang barangkali tidak mempunyai fikiran hendak memikirkan berkenaan dengan perubahan yang terjadi di seluruh nusantara Malaysia ini.

Tuan Pengerusi, saya tidak irihati kepada kawasan-kawasan lain yang telah mendapat perubahan, tetapi berilah kepada Baling yang mempunyai rakyat yang taat setia sama juga seperti rakyat di lain-lain tempat dan kawasan, di lain negeri dalam Malaysia ini.

Tuan Pengerusi: Saya harap Yang Berhormat Menteri boleh memberi pertimbangan khas kepada Baling. Baling sudah banyak membuat sejarah, kalau tidak tiga batu sebatu pun jadilah. Silakan.

4.35 *ptg.*

Tan Sri Chong Hon Nyan: Tuan Pengerusi, oleh kerana ada beberapa orang Ahli Yang Berhormat yang bercakap mengenai Kepala P. 8, dan supaya tidak melambatkan perjalanan urusan Dewan ini, saya harap Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi pandangan dan teguran yang membina tidak kecil hati jikalau saya tidak memberi jawapan kepada semua soalan.

Saya hendak menyentuh tentang dasar sahaja iaitu mengenai beberapa peruntukan di bawah Pecahan-kepala P. 8. Pertama sekali ialah mengenai peruntukan untuk peniaga kecil oleh kerana nampaknya ini ialah satu tajuk yang telah menarik perhatian Ahli-ahli Yang Berhormat. Oleh kerana Kerajaan menyedari bahawa kemiskinan bukan sahaja terdapat di luar bandar bahkan di dalam bandar, itulah satu masalah yang patut diatasi. Kerajaan sudah mengadakan satu program yang baru dalam Rancangan Malaysia Ketiga supaya memberi peruntukan sedikit-sebanyak kepada peniaga-peniaga kecil atau penaja kecil. Setakat ini peruntukan ini belum dihalusi dan belum diadakan satu garis panduan bagaimana peruntukan ini akan diberi kepada Majlis-majlis Tempatan. Saya memang sedar bahawa peruntukan yang dibekalkan pada tahun ini tidak akan mencukupi untuk semua peniaga-peniaga kecil yang hendak mengadakan infrastructure dan kredit supaya mereka boleh menjalankan perniagaan mereka tanpa gangguan. Tetapi pada dasarnya peruntukan ini akan digunakan untuk membuat ataupun memberi kemudahan kepada peniaga-peniaga kecil seperti bekalan air, elektrik dan barangkali juga supaya peniaga-peniaga kecil boleh mengadakan tempat-tempat khas untuk menjalankan perusahaan mereka sendiri. Dan samada Wilayah Persekutuan

mendapat kedudukan yang lebih keistimewaan dibandingkan dengan tempat-tempat lain, adalah satu perkara yang patut tidak dibangkitkan, oleh kerana peruntukan ini bukan sahaja dibekalkan untuk Kerajaan Pusat, bahkan Majlis-majlis Tempatan sendiri juga mesti bertanggungjawab atas perkara ini. Program yang akan dianjurkan oleh Kerajaan Pusat ialah supaya menambah kemudahan-kemudahan yang akan diberi kepada peniaga-peniaga kecil oleh Kerajaan-kerajaan Tempatan jua.

Ada satu tajuk yang lain iaitu berkaitan dengan jalan-jalan luar bandar. Sukacita saya nyatakan di sini bahawa peruntukan yang dibekalkan oleh Kerajaan Pusat ialah satu peruntukan yang boleh dikatakan "reimbursable" supaya Kerajaan-kerajaan Negeri yang mengadakan rancangan-rancangan luar bandar untuk memperbaiki ataupun membuat jalan-jalan bolehlah commitkan perbelanjaan untuk membuat jalan-jalan itu dahulu dan apabila jalan itu sudah siap, bolehlah minta supaya perbelanjaan itu dikembalikan kepada Kerajaan Negeri. Ini bermakna Kerajaan-kerajaan Negeri sendiri mesti juga mengadakan kemampuan untuk membuat jalan itu. Jalan-jalan ini ialah jalan-jalan di luar bandar dan pihak Jabatan Perdana Menteri dan J.K.R. akan mengkoordinasikan kerja-kerja ini, oleh kerana kadangkala jalan-jalan luar bandar bersambung kepada jalan-jalanraya juga. Walaupun peruntukan diberi pada tahun ini, dari segi keperluan, tidak mencukupi harus diingat bahawa setiap tahun dalam Rancangan Malaysia Ketiga Kerajaan Pusat akan mengadakan peruntukan itu untuk jalan-jalan luar bandar dan walaupun kita tidak boleh memperbaiki semua jalan sekali gus, saya harap dengan diadakan program-program yang tertentu itu bolehlah kita beransur-ansur memperbaiki jalan-jalan yang terbiar sahaja selama ini. Oleh kerana Tuan Pengerusi telah menyeru kepada saya supaya mengambil berat tentang kehendak Baling, saya sudah membuat catitan, tetapi patut saya tegaskan di sini juga rancangan-rancangan ini mesti disokong oleh Kerajaan Negeri masing-masing. Jikalau pihak Kerajaan Negeri-negeri yang berkenaan tidak menyokong ataupun tidak memberi syor-syor kepada Kerajaan Pusat tentang apakah jalan yang patut diperbaiki di negeri-negeri yang berkenaan, Kerajaan Pusat tidak boleh memaksa Kerajaan Negeri-negeri membuat

jalan oleh kerana apabila sudah dibuat, Kerajaan Negeri ialah pihak berkenaan yang bertanggungjawab tentang "maintenance" dan sebagainya. Inilah mesti dimasuk dalam perkiraan juga samada satu jalan patut diubah supaya dibaiki ataupun dibiarkan sahaja buat sementara sebagai satu jalan tanah merah.

Saya juga tidaklah berhasrat menyentuh tentang kes-kes tertentu di dalam kawasan-kawasan Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan, melainkan jikalau saya boleh memberi nasihat sedikit sahaja, bahawa jika ada dalam kawasan-kawasan tertentu hendak mengadakan projek-projek jalan luar bandar dalam kawasan mereka, patutlah syor-syor tertentu dikemukakan kepada Jawatankuasa Kemajuan Kampung ataupun Majlis Tindakan Daerah ataupun kepada Kerajaan, seterusnya terpulanglah kepada budibicara Ahli-ahli Yang Berhormat. Tetapi apa yang kita buat dalam Jabatan Perdana Menteri ialah setiap tahun Bahagian yang berkenaan menghantar surat pekeliling kepada semua Kerajaan Negeri supaya dapat maklumat tentang rancangan-rancangan mereka yang hendak dijalankan membuat jalan luar bandar dan kita mestilah menunggu syor-syor dari Kerajaan Negeri masing-masing.

Berkaitan dengan jalan luar bandar di Sarawak sebagaimana yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Mukah, keadaan ada berlainan sedikit oleh kerana Kerajaan Negeri Sarawak sendiri bertanggungjawab tentang jalan luar bandar di Sarawak bukan seperti negeri-negeri lain di mana peruntukan dibekalkan dari Kerajaan Pusat dan adalah sedikit sebanyak mengawasi tentang tuntutan itu.

Ada juga beberapa Ahli Yang Berhormat menyentuh tentang masalah banjir dan seperti yang mana Tuan Pengerusi sendiri terangkan kepada Ahli Yang Berhormat peruntukan \$10 dimasukkan dalam peruntukan ini ialah sebagai satu tanda (token) sahaja dan Kerajaan pusat mengakui bahawa jika perlu dan jika ada mangsa-mangsa banjir yang patut ditempatkan semula, kita akan menambah peruntukan dalam pecahan-kepala itu. Berkaitan dengan masalah banjir keseluruhannya, Kerajaan Pusat akan mengadakan peruntukan dalam Kementerian masing-masing yang berkaitan dengan rancangan mencegah banjir supaya dijalankan beberapa sekim yang tertentu untuk mengatasi masalah ini walaupun barangkali

masalah ini tidak boleh diatasi dalam jangka masa pendek barangkali dalam jangka panjang bolehlah kita mengurangkan masalah banjir ini. Dan saya harap tidaklah Ahli Yang Berhormat fikir bahawa kita cuma mengadakan \$10 sahaja untuk sekim mencegah banjir manakala dalam Rancangan Malaysia Ketiga kita akan mengadakan beberapa sekim khasnya dalam negeri-negeri yang berkenaan dan juga untuk Kuala Lumpur supaya kita boleh membuat sedikit sebanyak tentang rancangan mencegah banjir ini.

Ahli Yang Berhormat dari Setapak menyentuh tentang kegiatan PERNAS. Seperti yang boleh dilihat dalam buku Rancangan Malaysia Ketiga dalam tempoh Rancangan Malaysia Ketiga Kerajaan Pusat akan memberi kepada PERNAS \$200 juta supaya PERNAS dan anak syarikatnya boleh menjalankan perniagaan mereka supaya mencapai objektif menyusun semula masyarakat. Samada pelaburan-pelaburan asing menggunakan PERNAS untuk mendapatkan kemudahan mereka ialah satu perkara yang patut terpulanglah kepada pihak PERNAS dan saya akan menyampaikan masalah ini kepada mereka.

Ahli Yang Berhormat dari Setapak juga menyentuh tentang beberapa masalah berkaitan dengan Pentadbiran Hal Ehwal Ugama Islam di dalam Wilayah dan perkara ini saya akan sampaikan kepada rakan saya di Jabatan Perdana Menteri iaitu Timbalan Menteri yang bertugas menjaga atau mengawal Pentadbiran Hal Ehwal Ugama dalam negeri ini.

Berkaitan dengan peruntukan untuk membeli komputer untuk Bahagian Perancang Ekonomi (E.P.U.) saya harap Ahli Yang Berhormat dari Setapak tidak bimbang jika kelengkapan itu dibeli, tidak ada pegawai yang ada pengalaman untuk menjalankan komputer itu. Sebenarnya ada dua rancangan termasuk dalam Rancangan Malaysia Ketiga, satu komputer bagi rancangan di Utara di mana kita akan menggunakan komputer yang sedang berada di dalam Universiti Sains dan kita juga akan mendapat perkhidmatan dari pakar-pakar komputer dalam Universiti Sains supaya mengadakan satu program perancangan.

Berkaitan dengan komputer untuk pihak E.P.U., saya patut jelaskan di sini bahawa apabila kita menyiapkan Rancangan

Malaysia Ketiga kita memang sudah gunakan sebuah komputer tetapi komputer itu disewa, dan oleh kerana kita hendak jimatkan perbelanjaan, kita hendak mengadakan satu komputer sendiri supaya dalam masa akan datang kita tidak lagi menyewa satu komputer yang lain.

Saya juga telah mengambil perhatian tentang beberapa masalah yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kangar tentang masalah yang dihadapi oleh tuan tanah, apabila tanah diambil untuk projek-projek tertentu dan barangkali harga ataupun pampasan ataupun bayaran saguhati itu tidak memuaskan.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingat setakat itulah sahaja saya memberi jawapan kepada Ahli Yang Berhormat dan saya suka sekali lagi memberi ucapan terima kasih kepada mereka yang telah memberi pandangan yang bernilai terhadap projek-projek Jabatan Perdana Menteri.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Pecahan-kepala	1	:	Perumahan Awam	\$29,295,171
..	3	:	Perumahan Awam Tambahsuai	10 (Token)
..	4	:	Institusi Penyelidikan Perumahan Negara ...	10 (Token)
..	5	:	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri-negeri Perumahan	10,000,000
..	11	:	Pelaburan dalam Perbadanan Kemajuan Perumahan Sarawak	1,000,500
..	31	:	Kemajuan Perkampungan	904,000

Pecahan-kepala 1: Perumahan Awam

Jumlah peruntukan yang dianggar diperlukan oleh Kementerian saya untuk pelaksanaan projek-projek perumahan awam kos rendah bagi tahun 1976 ialah \$40 juta. Jumlah ini adalah merupakan peruntukan pinjaman dari Kerajaan Pusat kepada Kerajaan-kerajaan Negeri di Semenanjung Malaysia termasuk juga Dewan Bandaraya. Dari jumlah ini sebanyak \$10,704,829 telah diluluskan dahulu sebagai peruntukan sementara di Persidangan Parlimen bulan Disember tahun lalu. Peruntukan tersebut telah digunakan bagi membiayai projek-projek perumahan awam Rancangan Malaysia Kedua yang sedang di dalam peringkat pelaksanaan. Baki sebanyak \$29,295,171 adalah diperlukan sekarang bagi membiayai selanjutnya projek-projek lanjutan tersebut dan projek-projek baru Rancangan Malaysia Ketiga.

Pecahan-kepala 3: Perumahan Awam Tambahsuai

Peruntukan token sebanyak \$10 bagi tahun 1976 adalah diperlukan oleh Kementerian saya bagi tujuan melaksanakan projek-projek tertentu Perumahan Awam sebagai rancangan tambahan kepada rancangan yang telah disebutkan di bawah Pecahan-kepala 1 tadi. Peruntukan token ini dikehendaki diwujudkan bagi membolehkan Kementerian saya mendapatkan peruntukan untuk ianya melaksanakan projek-projek tertentu manakala perlu dilaksanakan kelak.

Wang sebanyak \$39,254,061 untuk Kepala P. 8 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan, 1976.

Kepala P. 16—

Timbalan Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan (Tuan Haji Ramli bin Omar): Tuan Pengerusi, saya mohon izin untuk membentangkan Anggaran Pembangunan Kementerian saya bagi tahun 1976 di bawah Kepala P. 16.

Anggaran peruntukan pembangunan bagi tahun ini yang diperlukan oleh Kementerian saya adalah berjumlah \$57,500,030 yang mana sebanyak \$16,300,339 darinya telah pun diluluskan sebagai peruntukan pembangunan sementara oleh Persidangan Parlimen pada 11hb Disember, 1975 yang lalu. Dengan demikian peruntukan tambahan yang diperlukan sekarang oleh Kementerian saya bagi tempoh tahun 1976 ini adalah berjumlah \$41,199,691. Jumlah ini adalah diperlukan untuk membiayai rancangan-rancangan seperti berikut:

Pecahan-kepala 4: Institiut Penyelidikan Perumahan Negara

Sebagaimana yang telah diterangkan oleh Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan dalam ucapan beliau mengenai peranan Kementerian ini dalam Rancangan Malaysia Ketiga beberapa hari dahulu, penubuhan sebuah Institiut Penyelidikan Perumahan Negara adalah salah satu daripada rancangan-rancangan Kementerian saya di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Institiut ini akan bertindak sebagai satu ejensi nasional bagi menyelaras berbagai penyelidikan dan kajian yang sedang dijalankan oleh beberapa badan penyelidikan seperti Institiut Penyelidikan Kehutanan di Kepong, Universiti Pertanian dan Universiti Sains Malaysia mengenai kegunaan kayu dan lain-lain bahan binaan untuk perumahan. Selain daripada itu Institiut ini akan menjalankan projek-projek penyelidikan bertujuan bagi menyediakan maklumat-maklumat yang cukup kepada perusahaan-perusahaan pembinaan supaya perusahaan-perusahaan tersebut akan lebih cekap dan bersedia memberi khidmat-khidmat yang diperlukan oleh orang ramai. Peruntukan sebanyak \$500,000 telah diminta di bawah Rancangan Malaysia Ketiga bagi memperolehi tapak dan membina infrastruktur untuk Institiut ini yang dijangka akan ditempatkan dalam kawasan Lembah Kelang. Oleh kerana perbelanjaan ke atasnya bagi tahun 1976 belum dapat dianggarkan lagi maka peruntukan token sebanyak \$10 adalah diperlukan bagi membolehkan Kementerian saya mendapatkan peruntukan apabila diperlukan nanti bagi maksud yang telah saya sebutkan tadi.

Pecahan-kepala 5: Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri-negeri—Perumahan

Mulai dari Rancangan Malaysia Ketiga ini, Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri-negeri adalah diberi peranan yang penting sebagai ejensi Kerajaan-kerajaan Negeri untuk melaksanakan projek-projek perumahan awam di negeri-negeri berkenaan di Semenanjung Malaysia. Projek-projek perumahan awam yang dicadangkan oleh PKEN-PKEN akan dibiayai oleh Kerajaan Pusat melalui peruntukan pinjaman yang disediakan di bawah Kementerian saya. Peraturan ini adalah bertujuan agar projek-projek perumahan PKEN-PKEN yang dibiayai dari peruntukan ini tidak mengandungi rumah-rumah daripada bentuk, kos

perbelanjaan dan harga jualan yang melebihi dari had yang boleh tercapai oleh segolongan besar dari rakyat, iaitu sebagaimana yang telah ditetapkan oleh Kementerian saya. Peruntukan sejumlah \$313.0 juta telah diminta di bawah Rancangan Malaysia Ketiga bagi maksud ini. Bagi baki tempoh tahun 1976 ini anggaran peruntukan sebanyak \$10.0 juta adalah diperlukan oleh Kementerian saya bagi membolehkan pihak PKEN-PKEN berkenaan memulakan projek-projek mereka.

Pecahan-kepala 11: Pelaburan dalam Perbadanan Kemajuan Perumahan Sarawak

Di bawah Rancangan Malaysia Ketiga ini sebanyak \$35 juta telah diperuntukkan sebagai pinjaman kepada Perbadanan Kemajuan Perumahan Sarawak, khususnya untuk perlaksanaan lebih kurang 3,500 yunit rumah-rumah awam kos rendah. Dari jumlah ini sebanyak \$999,500 telah diluluskan sebagai peruntukan sementara bagi membiayai kerja-kerja perlaksanaan projek-projek Rancangan Malaysia Kedua. Anggaran tambahan peruntukan sebanyak \$1,000,500 adalah diperlukan bagi baki tempoh tahun 1976 ini bagi menyiapkan projek-projek Rancangan Malaysia Kedua dan perlaksanaan projek-projek baru di bawah Rancangan Malaysia Ketiga.

Pecahan-kepala 31: Kemajuan Perkampungan

Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan dalam ucapan jawapannya beberapa hari yang lepas mengenai peranan Kementerian di dalam Rancangan Malaysia Ketiga telah juga memberi gambaran yang jelas tentang hasrat dan cita-cita Kerajaan terhadap kemajuan perkampungan. Dari itu tidak payahlah saya menjelaskannya di sini.

Peruntukan sementara bagi Kemajuan Perkampungan bagi tahun 1976 sebanyak \$1,096,000 telah diluluskan oleh Persidangan Parlimen pada 11-12-75 lalu untuk pelaksanaan projek-projek kecil terutama sekali melalui usaha gotong-royong penduduk-penduduk kampung sendiri. Berikutan dengan perombakan Kabinet pada 5-3-76 lalu kawasan liputan rancangan kemajuan perkampungan telah diperluaskan bukan sahaja bagi kampung-kampung baru tetapi juga kampung-kampung lain yang berhampiran dengan kampung-kampung baru.

Dengan pengluasan kawasan liputan ini adalah didapati bahawa peruntukan sementara yang telah diluluskan itu sama sekali tidak mencukupi bagi membolehkan projek-projek kecil pembangunan dilaksanakan di merata Semenanjung ini. Dengan itu saya memohon untuk peruntukan tambahan sebanyak \$904,000 lagi supaya beberapa kampung-kampung yang memerlukan bantuan pada tahun ini dapat diberi bantuan.

Dengan keterangan di atas, saya mohon kelulusan Dewan yang mulia ini bagi Anggaran Peruntukan Pembangunan tambahan Kementerian saya di bawah Kepala P. 16 berjumlah \$41,199,691.

Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan.

5.00 ptg.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh (Balik Pulau): Tuan Pengerusi, saya bangun untuk menyokong Kepala P. 16 yang telah dikemukakan oleh Timbalan Menteri yang berkenaan.

Tuan Pengerusi, hari ini kebanyakan rakyat di kampung, rakyat yang berpendapatan rendah telah menaruh harapan yang begitu tinggi kepada Kementerian ini untuk menyediakan rumah-rumah murah yang sesuai, yang mampu dan yang boleh dimiliki oleh mereka yang berpendapatan rendah. Selama ini pemaju-pemaju perumahan yang banyak terdapat di negara kita ini membuat projek-projek mereka ialah untuk mereka yang berpendapatan tinggi sahaja. Bukan sahaja kepada mereka yang pendapatan rendah tidak disediakan rumah tetapi dengan harga hari ini, rakyat yang berpendapatan sederhana pun tidak mampu untuk hendak memiliki rumah-rumah dibuat oleh pihak pemaju-swasta.

Sebagai contoh, pemaju-pemaju perumahan swasta di Pulau Pinang dalam rancangan perumahan mereka di Negeri Pulau Pinang sendiri harga yang mereka senaraikan ialah \$80 ribu. Itu harga minima. Dan harga itu tertakluk kepada perubahan kenaikan bahan-bahan binaan. Kalau kita mengkaji harga minima yang mereka letakkan \$80 ribu, saya fikir bukan sahaja rakyat berpendapatan rendah ini boleh lihat sahaja tetapi pegawai-pegawai Kerajaan Division I pun tidak akan mampu untuk membeli rumah-rumah ini. Rumah-rumah ini akan

dapat kepada pemodal-pemodal, orang-orang yang banyak modal, membeli rumah-rumah ini dan kemudian menyewakan kepada rakyat miskin. Apa yang patut kita tegaskan dalam Dewan ini bahawa pemaju perumahan ini mendapat keuntungan berlipat-ganda mengaut atau menimba keuntungan daripada rakyat yang berpendapatan tinggi dengan menggunakan kemudahan-kemudahan yang disediakan oleh Kerajaan. Sebagai contoh, pemaju-pemaju perumahan ini tentulah berkehendakkan bekalan air dan mereka juga berkehendakkan bekalan elektrik. Jadi wang yang berjuta-juta ringgit dalam Rancangan Malaysia Ketiga atau dalam Buku Hijau ini, saya dapati wang yang dibelanjakan untuk bekalan air sahaja berjumlah \$300 juta. \$300 juta ini berapa peratuskah daripada \$300 juta yang mengalir ke kampung-kampung, yang mengalir keluar bandar yang dapat dinikmati oleh penduduk-penduduk luar bandar. Tidak sampai 10%. Jadi yang baki-nya \$200 juta lebih hanya boleh dinikmati oleh mereka yang sudah kaya. Mereka yang sudah berkedudukan tinggi, yang tinggal di istana-istana. Ini telah beberapa kali di dalam Dewan ini saya tegaskan patut Kementerian mengenakan satu peraturan, membuat undang-undang supaya pemaju-pemaju perumahan ini mesti menguntukkan sekurang-kurangnya 40% daripada rumah-rumah yang akan mereka bina itu hendaklah terdiri daripada rumah-rumah murah yang boleh dibeli atau yang mampu dimiliki oleh orang-orang yang berpendapatan \$500 ke bawah. Sebabnya mereka menggunakan kemudahan-kemudahan infrastruktur yang disediakan oleh Kerajaan berjuta-juta ringgit. Itu baru bekalan air. Bekalan elektrik pula, saya dapati dalam Buku Hijau itu \$600 juta kita belanjakan. Di mana pergi \$600 juta ini? Siapa yang dapat nikmat perkara ini semua?

Pertama sekali kilang. Kilang-kilang ini kebanyakan yang kita tahu adalah dimiliki oleh pemodal-pemodal luar negeri. Sebahagian besar daripada perbelanjaan yang digunakan oleh Lembaga Elektrik Negara, faedahnya terpulang kepada pemaju-pemaju atau pengusaha-pengusaha. Setelah mereka ini mendapat kemudahan itu, mereka dapat kemudahan cukai dengan tidak dikenakan cukai selama lima tahun. Tetapi kalau kita kaji bukan sahaja lima tahun. Kilang-kilang ini menggunakan tiga shift. Tiga shift ini

ertinya tiga hari. Satu hari mereka dapat tiga shift, kalau satu tahun kita beri kelonggaran cukai kepada mereka ini lapan tahun, ertinya 24 tahun mereka ini dapat untung daripada pelepasan cukai ini dengan menggunakan kemudahan-kemudahan yang kita sediakan. Kemudahan-kemudahan air dan letrik yang Kerajaan gunakan yang sepatutnya mengalir dan dinikmati oleh penduduk-penduduk luar bandar.

Tuan Pengerusi, sekali lagi saya harap dalam Rancangan Malaysia yang Ketiga ini, pihak Kementerian Perumahan akan mengemukakan atau membuat projek-projek 100% kepada mereka yang berpendapatan rendah. Sekali lagi saya tegaskan 100% projek Kementerian Perumahan ini hendaklah diutamakan kepada mereka yang berpendapatan rendah, samada mereka tinggal di luar bandar juga mereka yang tinggal di dalam bandar.

Tuan Pengerusi, satu perkara lagi ialah masalah pegawai-pegawai Kerajaan. Hari ini pegawai-pegawai Kerajaan ini dapat peruntukan atau dapat pinjaman daripada Kerajaan untuk membeli rumah-rumah. Mereka yang berpendapatan \$500 misalnya mendapat pinjaman atau boleh meminjam \$15,000 hingga \$17,000. Dengan \$15,000 hingga \$17,000 ini rumah apa yang dia hendak miliki. Dia tidak boleh beli. Tidak ada rumah yang harganya sebanyak itu. Begitu juga setinggi-tingginya pegawai Kerajaan Division I mereka boleh mendapat pinjaman \$70,000. Seperti yang saya katakan tadi \$70,000 itupun mereka tidak boleh dapat daripada pemaju-pemaju perumahan swasta. Saya harap pihak pemaju-pemaju perumahan swasta hendaklah mengemukakan sebahagian daripada rancangan pembinaan rumah-rumah mereka ini kepada pegawai Kerajaan yang berpendapatan tinggi dan sederhana supaya projek Kerajaan tadi hendaklah 100% diutamakan kepada rakyat yang berpendapatan rendah. Jadi, pegawai-pegawai Kerajaan ini bolehlah mereka membeli rumah-rumah daripada pemaju swasta. Dan ini patut Kerajaan kaji samada peraturan atau undang-undang yang dibentangkan di dalam Dewan ini meminta kerjasama. Kalau pihak pemaju perumahan swasta ini enggan beri kerjasama atau mencari helah tidak mahu bekerjasama dengan Kerajaan, jangan beri mereka air dan jangan beri mereka letrik. Pihak Kerajaan boleh jalankan perkara ini. Ini perkara mesti. Kalau kita biarkan pemaju-pemaju swasta ini

bermaharaja-lela dapat mengaup keuntungan daripada kemudahan-kemudahan yang diberikan oleh Kerajaan, saya bimbang, Tuan Pengerusi, rakyat hari ini, rakyat yang sudah cerdik yang sudah mendapat pelajaran sekurang-kurangnya pelajaran menengah rendah, tahu berapa banyak Kerajaan sudah belanjakan wang dan berapa banyak mereka boleh dapati daripada perbelanjaan itu dan ke mana wang-wang itu kebanyakannya pergi, ke dalam saku mana mana yang masuk. Kalau rakyat sedar keadaan ini berlaku dan Kerajaan tidak mengambil tindakan untuk menghalang pemaju-pemaju swasta ini mengaup keuntungan sebanyak-banyaknya, saya bimbang berbagai-bagai perkara buruk kemungkinan ini akan berlaku. Saya bimbang, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Panjang lagi Yang Berhormat hendak bercakap, kerana ramai lagi Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain hendak bercakap.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Ada sedikit lagi, Tuan Pengerusi. Jadi, dalam peruntukan yang diminta oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya tidak nampak ada diperuntukkan untuk pegawai-pegawai.

Tuan Pengerusi: Yang tidak ada disebutkan di sini janganlah disebutkan. Apa hendak dibincangkan kalau tidak ada disebutkan.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Ini saya minta diambil perhatian.

Tuan Pengerusi: Ini ucapan dasar. Ucapan ini ialah berkenaan dengan Pecahan-kepala yang ada disebutkan. Yang Berhormat tegur tadi itu sudah elok berkenaan dengan perumahan. Jadi, kalau tidak ada disebutkan di situ tak payahlah disebutkan.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Satu perkara lagi saya harap Kerajaan menimbangkan keperluan hendak mengadakan rumah-rumah untuk pegawai-pegawai Kerajaan ini patut ditimbang kepada pegawai yang mempunyai banyak tanggungan. Ini patut diberi keutamaan kepada mereka supaya menyelesaikan masalah yang mereka tanggung hari ini kerana terpaksa menyewa rumah-rumah yang separuh daripada pendapatan mereka terpaksa pergi untuk membelanjakan

rumah sahaja. Dan oleh sebab ramai lagi Ahli-ahli Yang Berhormat yang hendak bercakap, saya ucapkan sekali lagi terima kasih kepada Tuan Pengerusi kerana memberi peluang kepada saya bercakap dalam membahaskan peruntukan yang dimohon oleh Kementerian Perumahan dan Kemajuan Perkampungan.

5.15 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Kuala Lumpur Bandar): Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada Pecahan-kepala I—Perumahan Awam. Pada mulanya, saya berpendapat bahawa jumlah yang diperuntukkan bagi tahun 1976 untuk pelaburan perumahan awam iaitu \$40 juta untuk Semenanjung Malaysia tidak mencukupi sekiranya kita mahu mengatasi kekurangan perumahan yang dihadapi oleh negara kita dengan lebih berkesan.

Sebagaimana yang saya telah sebutkan dalam perbahasan Anggaran Pembangunan 1976, jumlah untuk pembinaan perumahan awam yang diperuntukkan bagi tahun ini patut ditambah tiga kali ganda, sekiranya kita melengkapkan dengan peruntukan kewangan yang cukup untuk membina perumahan awam untuk menampung keperluan rakyat yang kian bertambah.

Apabila Kerajaan melancarkan Rancangan Perumahan Awam untuk orang ramai, khususnya untuk rakyat miskin dan berpendapatan rendah, masalaah atau soal kelayakan untuk mendapatkan rumah itu ialah satu perkara yang amat mustahak.

Pada masa sekarang, saya memerhati bahawa garis panduan untuk memperuntukkan rumah murah kepada pemohon-pemohon diasaskan pada pendapatannya iaitu pendapatannya tidak melebihi \$300 dan di samping itu sistem markah pun diberi perhatian.

Mengikut kadar sekarang, keluarga yang besar boleh mendapat markah tinggi dan peluangnya amat baik untuk mendapatkan rumah itu. Saya berpendapat bahawa masa telah tiba bagi Kerajaan untuk mengkaji semula sistem peruntukan perumahan awam kepada orang ramai pada keseluruhannya. Pada pandangan saya, pendapatan yang tidak melebihi \$300 yang disyaratkan sekarang, patut ditambah hingga \$350 oleh

kerana dalam keadaan inflasi dan taraf hidup yang tinggi sekarang, \$300 tidak mencukupi bagi keperluan keluarga.

Saya ingin juga mencadangkan bahawa Kerajaan patut menetapkan bahawa selagi suatu keluarga mempunyai dua anak dan lebih, keluarga itu layak untuk diperuntukkan sebuah rumah murah. Ini adalah sesuai dan selaras dengan tujuan Kerajaan untuk mengadakan perancang keluarga. Sistem markah yang diadakan sekarang ialah berlainan, iaitu satu keluarga dikehendaki untuk mempunyai ramai orang sebelum ia mendapat peluang untuk mendapatkan sebuah rumah murah. Oleh hal yang demikian, saya harap Kerajaan akan menerima cadangan saya untuk mengkaji semula sistem peruntukan rumah murah dan merangkakan satu sistem yang lebih sesuai untuk membolehkan golongan yang berpendapatan rendah untuk mendapatkan rumah murah Kerajaan.

Di sini ingin saya menegaskan bahawa dalam usaha Kerajaan membina lebih banyak perumahan awam untuk golongan berpendapatan rendah, setiap usaha harus diambil untuk menjamin bahawa golongan yang layak hanya diberi atau diperuntukkan rumah murah dan bukan sebaliknya.

Pada masa yang lepas, ada banyak tuduhan daripada orang ramai bahawa rumah murah Kerajaan tidak diperuntukkan dengan adilnya, dan adalah terdapat kes-kes yang mana rumah murah ada diberikan kepada orang-orang yang kaya. Ini mesti dielakkan, sekiranya Kerajaan tidak mahu objectivanya gagal untuk membantu orang-orang miskin mendapatkan rumah harga murah.

Jawatankuasa-jawatankuasa Peruntukan Perumahan mestilah menentukan bahawa semua yunit-yunit rumah murah diperuntukkan dengan adilnya kepada pemohon-pemohon yang berlayak.

Atas perumahan awam juga, saya ingin menarik perhatian Dewan ini kepada kenyataan yang dibuat oleh Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan dalam Dewan ini bahawa demokrasi pemilikan rumah (house-owning democracy) adalah menjadi tujuan muktamad di dalam rancangan perumahan kebangsaannya. Sungguhpun saya bersetuju dengan logik kenyataan Yang Berhormat Menteri itu, akan tetapi apa yang lebih

mustahaknya ialah Kerajaan harus mengambil segala tindakan untuk menjayakan objectivenya dengan serta-merta, jika tidak, dengan secepat yang mungkin.

Saya ingin mengesyorkan di sini bahawa Kementerian Perumahan dan Kemajuan Perkampungan harus mengambil initiative untuk merumuskan atau menyediakan satu Sekim Pemilikan Rumah oleh orang awam (Home Ownership for the People Scheme) yang bertujuan untuk membolehkan rakyat memiliki rumah sendiri dan dalam proses ini akan membantu Kerajaan mencapai konsep demokrasi pemilikan rumah.

Yang akhirnya, saya ingin merujuk kepada Pecahan-kepala 4—Institusi Penyelidikan Perumahan Negara. Mengenai Instituti Penyelidikan Perumahan Negara, saya ingin mencadangkan bahawa lebih banyak penyelidikan patut diadakan dalam hal mempergiatkan pembangunan perumahan awam, khususnya pembangunan rumah murah untuk menampung keperluan rakyat. Seharusnya Institusi ini patut berkhidmat sebagai pusat yang mana butir-butir mengenai “Saluran Perangkaan” atau “Statistical Feedback” dan analisa dapat disampaikan kepada Kementerian Perumahan sebelum dasar formulasi, penilaian dan implementasi ditetapkan untuk melancarkan rancangan-rancangan perumahan Kerajaan. Untuk melaksanakan tujuan ini dengan berkesannya Instituti Penyelidikan Perumahan kita patut bersedia menerima dan menggunakan pengalaman negara jiran kita yang telah mencapai kejayaan yang besar dalam bidang perumahan awam.

Yang akhirnya, berkaitan dengan perumahan awam, saya ingin menggesa Kerajaan meneliti dengan dalamnya satu cadangan yang dibuat oleh saya pada beberapa kali yang lampau dan iaitu pembentukan satu Lembaga Pembangunan Perumahan untuk menggantikan Jabatan Perumahan yang ada sekarang di dalam Kementerian Perumahan dan Kemajuan Perkampungan.

Lembaga ini adalah sangat diperlukan, sekiranya kita berkehendakan satu organisasi yang lebih viable dengan peruntukan kewangan dan kuasa-kuasa perundangan yang cukup untuk mengatasi masalah pembinaan perumahan dan pengurusan, pembaharuan bandar dan lain-lain perkara yang berkaitan.

5.20 ptg.

Wan Zainab binti M. A. Bakar (Sungai Petani): Tuan Pengerusi, saya dengan suka hati bangun menyokong peruntukan yang diminta oleh Kementerian Perumahan dan Kemajuan Perkampungan.

Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh Kepala P. 16, Pecahan-kepala 1 dan 5. Satu daripada cara untuk menyusun semula masyarakat ialah cara memberi rumah-rumah murah supaya kaum yang berbilang bangsa ini dapat duduk setempat dan orang-orang miskin yang tidak mampu membeli rumah-rumah dari swasta dapat diberi rumah-rumah murah.

Tuan Pengerusi, kita tahu Kerajaan-kerajaan Negeri ataupun Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri telah diberi peruntukan untuk mendirikan rumah-rumah murah ini tetapi yang anihnya di kawasan saya sendiri banyak tanah yang telah dilapangkan atau diratakan tetapi bangunan-bangunan itu masih belum didirikan. Dengan ini saya harap Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan akan mengambil tindakan kepada Kerajaan-kerajaan Negeri oleh kerana membiarkan rakyat yang miskin ini membuat rumah-rumah setinggan atau rumah-rumah haram. Selagi Kerajaan melambat-lambatkan mendirikan rumah-rumah ini maka selama itulah kita akan lihat rumah-rumah setinggan kerana tanah-tanah Kerajaan itu kita nampak banyak tanah-tanah terbiar begitu sahaja. Jadi orang-orang miskin yang tidak mampu mereka tidak peduli, asalkan nampak tanah-tanah kosong, mereka itu cubalah mendirikan rumah-rumah. Dengan ini saya harap mereka ini akan diambil perhatian.

Tuan Pengerusi, kita tahu rakyat yang tidak mampu ini ada mempunyai keluarga Mereka yang miskin inilah yang mempunyai anak-anak yang banyak dan mestilah mendapat tempat perlindungan kerana ibu-bapa mereka keluar mencari makan tiap-tiap hari dan balik juga tidur masa malam. Jadi masa hujan atau panas kanak-kanak ini kalau tidak ada rumah untuk berlindung atau menuntut pelajaran maka mereka manusia belaka dan saya haraplah kepada Menteri yang berkenaan supaya mengambil tindakan.

Tuan Pengerusi, kita sebagai rakyat kalau dahulunya mereka berharap kepada rumah-rumah yang kecil ataupun sebuah-buah berkehendakkan kepada tanah-tanah keliling

tetapi sekarang rakyat kita ini sudah ada pemikiran yang moden dan kalau sekiranya tanah tidak cukup di kawasan-kawasan atau di daerah-daerah, kita boleh juga membuat rumah berderet ataupun rumah-rumah flat. Asalkan mereka ini dapat diberi rumah dengan cara bayaran murah, mereka akan berterima kasih kepada Kerajaan Barisan Nasional ini, kerana kita tahu mereka yang kaya itu dapat membeli rumah-rumah swasta sebagaimana kata Ahli Yang Berhormat dari Balik Pulau tadi kalau rumah-rumah murah anggaran harga \$15,000 atau sampai \$70,000 orang di Pulau Pinang dapat membeli kerana mereka ini terdiri daripada peniaga-peniaga besar, tetapi di Sungai Petani atau di daerah Kuala Muda khususnya di negeri Kedah, kebanyakan mereka itu yang duduk di bandar-bandar seperti di kawasan saya banyak di antara mereka itu peniaga-peniaga kecil. Bagi pegawai-pegawai Kerajaan kita tidak berapa bimbang kerana mereka dapat quarters ataupun rumah-rumah yang dapat dibeli dengan harga yang berpatutan, tetapi yang saya bimbang atau menyedihkan hati ialah kepada mereka yang bekerja sebagai penarik beca, penjaja-penjaja kecil maka mereka inilah patut kita mengambil perhatian yang berat. Jadi kita tidak boleh salahkan, kadang-kadang pihak Pejabat Tanah.

Sebagai Wakil Rakyat saya terpaksa pergi berjumpa dengan Penolong Pegawai Daerah kerana apabila nampak sebuah rumah haram yang terdiri di atas kawasan rezab taliair atau rezab sungai diberi notis di bawah Seksyen 425. Dalam tempoh 14 hari kalau sekiranya rumah mereka ini tidak dirobohkan, maka Pejabat Tanah akan merobohkan. Jadi sampai sekarang pun ada beberapa rumah setinggan atau rumah-rumah haram yang menanti masa untuk dirobohkan, terpaksa kita berjumpa dengan pegawai-pegawai yang berkenaan meminta jangan dirobohkan. Kadang-kadang dia kata: Kakak Wan pandai buat undang-undang di Parlimen, datang berjumpa kepada mereka itu mintalah jangan robohkan rumah-rumah setinggan ini. Tetapi kita ini sebagai manusia tentulah di sini kita buat undang-undang, balik ke sana mereka itu pengundi kita dan mereka inilah patut diberi perlindungan atau diberi nasihat-nasihat supaya mereka jangan memberontak. Kalau mereka buat tunjuk perasaan, memberontak ataupun buat demonstrasi tentu susah juga pihak Kerajaan. Maka dengan sebab itu kalaulah Kerajaan-kerajaan Negeri

ini melambatkan-lambatkan mendirikan rumah, saya harap Yang Berhormat Menteri yang berkuasa sekali untuk membuat apa-apa sahaja. Dengan cara inilah orang-orang miskin yang tidak mampu untuk membeli rumah-rumah dari swasta akan dapat pembelaan.

Dengan ini, saya menyokong permohonan daripada Menteri yang berkenaan.

Tuan Pengerusi: Saya jemput Yang Berhormat dari Petaling yang akhir sekali, minta pendek-pendekkan, kemudian Yang Berhormat Menteri akan menjawab.

5.26 ptg.

Tuan Oh Keng Seng (Petaling): Tuan Pengerusi, saya suka mengambil bahagian dalam satu perkara sahaja iaitu Pecahan-kepala 31, Kemajuan Perkampungan.

Tuan Pengerusi, pada pendapat saya peruntukan untuk kemajuan perkampungan sebanyak \$2 juta untuk tahun 1976, ialah sangat kecil dan tidak mencukupi untuk mengatasi masalah-masalah di kampung baru. Kita semua maklum bahawa dalam negara kita ada 450 buah kampung-kampung baru dan penduduknya ada lebih kurang 2.5 juta orang, jadi bagaimana kita boleh mengatasi masalah-masalah yang luas dengan banyaknya bilangan kampung-kampung baru dalam negara kita. Saya harap Kementerian mengambil perhatian yang berat dan memberi peruntukan yang cukup kepada kampung baru.

Dalam kampung baru ada banyak masalah dan masalah tanah yang penting. Kekurangan tanah kepada penduduk-penduduk untuk kediaman ialah satu masalah yang penting dan mustahak kepada semua penduduk-penduduk oleh kerana tiap-tiap tahun keluarga-keluarga di kampung baru ada bertambah tetapi peluang untuk mendapat tanah sangat kecil dan saya boleh katakan langsung tidak ada. Mereka meminta sekeping tanah sudah 10 atau 20 tahun lamanya, wang sudah digunakan, sekali minta tanah dikehendaki membayar \$3 dan beberapa kali sudah minta tetapi sekeping pun tidak dapat. Ini satu masalah yang dihadapi oleh penduduk-penduduk kampung baru. Saya harap Kerajaan Pusat memberi satu arahan kepada Kerajaan-kerajaan Negeri supaya mengambil tindakan yang

sewajarnya untuk memproses permohonan-permohonan tanah. Satu masalah lagi ialah tanah untuk tanaman. Ini satu masalah yang serious juga.

Tuan Pengerusi, Kerajaan ada satu rancangan Buku Hijau untuk tanaman sayur-sayuran tetapi adakah Kerajaan ada rancangan untuk penduduk-penduduk di kampung baru untuk tanaman tidak ada langsung. Oleh sebab Kerajaan tidak beri tanah kepada penduduk di kampung-kampung baru, mereka mahu mengambil bahagian dalam usaha Kerajaan di dalam rancangan Buku Hijau tetapi mereka tidak ada peluang langsung untuk mengambil bahagian. Dalam kawasan saya di Petaling banyak petani-petani dari kampung baru berharap dapat mengambil bahagian tetapi mereka tidak berpeluang. Telah banyak kali mereka meminta tanah dalam masa dua tahun Rancangan Buku Hijau tetapi Kerajaan tidak memberi peluang kepada mereka. Apakah sebabnya? Saya harap Kementerian boleh memberi satu jawapan yang sewajarnya.

Tuan Pengerusi, dalam kampung-kampung baru sehingga sekarang ada kira-kira 30% tidak dapat hakmilik tanah. Saya suka hendak bertanya apa sebabnya kelambatan berlaku dalam memberi hakmilik kepada orang-orang di kampung-kampung baru. Boleh jadi pentadbiran Kerajaan Negeri tidak sesuai. Di kampung-kampung baru juga ada beberapa masalah seperti kesihatan dan kekurangan kemudahan sosial. Ini sangat penting juga. Ada juga berlaku kekurangan kelinik, kekurangan sekolah-sekolah dan juga tempat-tempat permainan (sukan). Saya harap Kerajaan mengambil perhatian di atas perkara ini.

Tuan Pengerusi, satu perkara lagi yang saya nampak tidak ada dalam peruntukan Kementerian iaitu \$10 juta wang untuk Tabung Pusingan. Apa sebab

Tuan Pengerusi: Yang tidak ada itu tidak payah disebutkan.

Tuan Oh Keng Seng: Ya, tidak payah.

Tuan Pengerusi: Sebut mana yang ada sahaja.

Tuan Oh Keng Seng: Tetapi wang ini telah lulus, itu sebab saya hendak tahu

Tuan Pengerusi: Bila sudah diluluskan?

Tuan Oh Keng Seng: Telah diluluskan pada tahun lepas.

Tuan Pengerusi: Tetapi pada tahun ini tidak adakah?

Tuan Oh Keng Seng: Di dalam rancangan ini tidak ada.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat boleh bawa tetapi itu lain kira.

Tuan Oh Keng Seng: Tuan Pengerusi, saya suka bertanya juga kepada Yang Berhormat Menteri, dahulu beliau ada mengatakan Kerajaan akan melatih Pegawai Kemajuan (Development Officer) dalam kampung baru. Yang Berhormat Menteri ada berjanji hendak melatih

Tuan Haji Ramli bin Omar: Tuan Pengerusi, Yang Berhormat bercakap di bawah Kepala apa?

Tuan Pengerusi: Pecahan-kepala 31—Kemajuan Perkampungan. Jadi Pegawai Kemajuan itu termasuklah rasa saya di bawah Kemajuan Perkampungan itu.

Tuan Oh Keng Seng: ini ada dijanjikan oleh Yang Berhormat Menteri sendiri sebabnya kita tidak dapat lihat dan baca dalam peruntukan ini maka saya hendak bertanya apakah sebabnya sehingga sekarang tidak ada Pegawai Kemajuan untuk menjaga kampung baru.

Tuan Pengerusi, dalam kawasan saya ada dua buah kampung baru yang besar dan banyak masalah di situ. Satu ialah Kampung Baru Serdang Baru. Di sini banyak masalah berlaku, seperti saya kata tadi kekurangan tanah untuk tapak kediaman dan tanaman dan juga masalah kekurangan air dan api, dan masalah pasar yang ada di Serdang Baru sekarang telah berumur 30 tahun. Saya harap Kerajaan mengambil perhatian di atas perkara ini dengan membina sebuah pasar baru untuk penduduk-penduduk di kampung baru.

Satu lagi masalah ialah masalah di Majlis Tempatan Serdang Baru. Penduduk-penduduk di Serdang Baru tidak puas hati dengan kerja-kerja yang sedang dibuat atau dijalankan oleh Majlis Tempatan. Saya harap Kerajaan akan menyiasat perkara ini dan juga sebuah kampung baru di kawasan

saya ialah Kawasan Baru Michael Chen. Perkara ini ada berlaku di kawasan saya. Tempat ini letaknya di Batu 8, Jalan Puchong. Di kampung baru Michael Chen ini penduduk-penduduk tidak dapat hakmilik (title). Bekalan air dan api (electric) tidak ada. Jalan-jalan di Kampung Baru Michael Chen ini juga sangat buruk. Saya harap Kerajaan akan mengambil perhatian.

Tuan Pengerusi, akhir sekali saya suka hendak bercakap mengenai penduduk-penduduk di kampung baru tidak dapat banyak hasil dalam Second Malaysia Plan dan juga tidak dapat banyak hasil dalam Third Malaysia Plan

Tuan Pengerusi: Baru hendak mula?

Tuan Oh Keng Seng: sebab peruntukan kurang. Kalau ada masalah keselamatan di negara kita mereka akan jadi mangsa. Saya harap Kementerian akan ambil perhatian yang berat di atas perkara ini.

5.37 ptg.

Tuan Haji Ramli bin Omar: Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang turut serta membahaskan peruntukan yang saya kemukakan bagi Kementerian saya dan terlebih dahulu saya suka menyatakan bahawa Kementerian saya, pada dasar yang besarnya ialah yang pertama, konsep mengenai dengan perumahan. Yang pertamanya ialah wang, yang kedua, tanah; dan yang ketiga construction capacity. Di samping dasar ketiga-tiga konsep itu ada tiga pula masalaahnya iaitu mengenai dengan rumah kos rendah yang dilaksanakan oleh perumahan awam yang dilaksanakan oleh Kementerian saya bagi orang yang berpendapatan rendah. Bagi golongan yang berpendapatan pertengahan dengan yang berpendapatan tinggi dilaksanakan oleh pihak swasta.

Tuan Pengerusi, saya suka menjelaskan terlebih dahulu mengenai perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar. Saya akan menelitikannya walaupun ada di antara seperti kes-kes mengenai orang-orang yang telah mendapat yunit-yunit syor-syornya bagi menubuhkan Lembaga Perumahan di peringkat Federal telah dijawab di peringkat soal-jawab

dahulu. Namun demikian, saya suka memberi penjelasan tentang perkara-perkara had golongan rakyat yang layak memohon rumah kos rendah ini. Bagi rancangan perumahan awam golongan yang ditunjukkan ialah golongan rakyat yang menerima pendapatan sekeluarga tidak melebihi \$300 sebulan. Walau bagaimanapun di dalam keadaan-keadaan tertentu di mana kedudukan keluarga memerlukan pertimbangan khas jumlah pendapatan mungkin boleh melebihi had ini dan berasaskan kepada besarnya keluarga dan keadaan ahli-ahlinya, angka ini boleh melebihi setakat \$800 mengikut keluarganya pada satu bulan. Pertimbangan seperti ini walau bagaimanapun tidaklah digunakan sewenang-wenangnya kerana bukanlah menjadi hasrat Kerajaan menggalakkan size keluarga sebagai satu criterion yang penting untuk suatu keluarga yang layak mendapatkan yunit rumah di bawah rancangan perumahan awam. Perbuatan demikian akan meniadakan objective kita mengenai merancang keluarga sebagaimana yang diterangkan dalam bab 13 Dokumen Rancangan Malaysia Ketiga itu. Sebagaimana yang dijelaskan di dalam Para. 1405 dokumen Rancangan Malaysia Ketiga satu approach yang disciplinary kepada masalah penduduk dan rancangan Perancang Keluarga telah dimulakan hanya dalam tahun 1974. Adalah dianggap terlalu awal di saat ini untuk memegang teguh kepada ketetapan jumlah pendapatan keluarga tidak melebihi \$300 sebulan sebagai sesuatu syarat. Kelayakan seorang rakyat mendapat sebuah rumah dalam Rancangan Perumahan Awam, tambahan lagi adalah menjadi ciri-ciri kehidupan masyarakat kita seperti juga masyarakat Asia yang lain. Pertalian dan pakatan keluarga masih ketara malahan juga dianggap sebagai faktor yang memberi kekuatan dan ketegasan kepada masyarakat kita. Adalah dijangka relaxation kepada kebanyakan yang diberi kepada kes-kes tertentu di mana pendapatan keluarga melebihi daripada had \$300 sebulan sebagai kelayakan untuk rumah di dalam Rancangan Perumahan Awam akan dapat dihapuskan beransur-ansur sejajar dengan kemajuan rancangan kesihatan dan perancangan keluarga kita, serta pula berseimbang dengan bilangan projek perumahan yang dilaksanakan oleh badan-badan awam berkenaan. Approach beransur-ansur ini akan juga mengambil kira ke atas keadaan kemiskinan dan masalah setinggan-setinggan di negara

ini dan matlamat untuk menyusun semula masyarakat Malaysia sebagaimana yang dijelaskan di Bab II dokumen Rancangan Malaysia Ketiga.

Tuan Pengerusi, perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Balik Pulau mengenai perumahan swasta, tidak tepat kepada Pecahan-pecahan-kepala yang saya kemukakan sekejap tadi. Dokumen Rancangan Malaysia Ketiga selain daripada strategi yang telah dihuraikan di dalam Bab 19, Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan telah memberi penjelasan yang lanjut mengenai perkara ini. Saya syorkan Ahli Yang Berhormat tersebut menelitikan penjelasan-penjelasan di dalam dokumen Rancangan Malaysia Ketiga Bab 19 dan ucapan Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan di Dewan ini pada 27hb yang lalu. Keduanya perkara pinjaman perumahan bagi pegawai-pegawai Kerajaan ini tidak tepat kepada perkara yang saya kemukakan dan tidak payahlah saya memberi jawapan.

Tuan Pengerusi, mengenai perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Sungai Petani yang membangkitkan desakan setingan akibat Projek Perumahan Awam di Sungai Petani, saya suka menerangkan bahawa satu projek perumahan awam di situ memang telah diluluskan oleh Kementerian saya, mungkin kerana sebab teknikal dan keupayaan terhad Kerajaan Negeri projek itu belum dapat diselesaikan. Saya telah mengesahkan lagi kelulusan bagi projek perumahan itu baharu-baharu ini dan akan meminta Kerajaan Negeri yang berkenaan supaya memberi keutamaan kepada projek Yang Berhormat itu dan saya akan menyiasat dan saya akan mengusahakan supaya projek yang dikehendaki itu dapat dijalankan dengan segera.

Ahli Yang Berhormat dari Petaling telah menimbulkan sekali lagi sungguhpun beberapa kali telah ditimbulkan, berkenaan dengan peruntukan 465 buah kampung-kampung baru tidak cukup. Kampung-kampung baru ini bukan masalaah kewangan, masalaahnya masyarakat itu sendiri. Kalau dalam ucapan yang saya kemukakan kepada kampung-kampung baru itu adalah mengenai dengan gotong-royong dan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung supaya mereka itu mengadakan rancangan-rancangan, kalau kita beri kepada

mereka beberapa banyak wang pun jika Kerajaan Negeri tidak ada satu-satu rancangan atau operation room di dalam tiap-tiap Jawatankuasa Kemajuan Kampung itu, pelan yang dibuat oleh Jawatankuasa Kemajuan Kampung itu tentulah susah hendak kita laksanakan. Saya tertarik kepada ucapan Ahli Yang Berhormat dari Petaling mengenai perkara baru yang beliau kata Kampung Baru Michael Chen. Dari senarai kampung-kampung baru yang saya cari tidak ada nama yang disebutkan oleh Yang Berhormat itu. Dari senarai 465 buah sungguhpun saya baru tiga empat bulan dalam Kementerian Perumahan dan Kemajuan Perkampungan tetapi tidak ada nama Kampung Baru Michael Chen. Barangkali Ahli Yang Berhormat itu reka sahaja di sini untuk memasuki nama Kampung Baru Michael Chen. Saya pun tidak tahu.

Tuan Pengerusi: Mudah-mudahan dengan nama itu cepat sedikit dapat kemudahan (*Ketawa*).

Tuan Haji Ramli bin Omar: Selain daripada itu, suka saya hendak menjelaskan pada 29hb keseluruhannya bagi menggulung secara ringkas, iaitu bermesyuarat dengan Wakil-wakil Kerajaan Negeri bagaimana yang ditimbulkan oleh beberapa orang Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan dengan rumah kos rendah itu. Saya suka menegaskan di sini bahawa Wakil-wakil Kerajaan-kerajaan Negeri telah mendapat keputusan sepakat bersetuju iaitu rumah-rumah dan tanah-tanah bagi hendak diberi kepada sesiapa yang hendak memiliki rumah itu dua minggu dilekatkan di mana-mana Pejabat Penghulu atau Balairaya dan mesjid supaya rakyat boleh protest kalau ada di antara mereka yang terdiri dari golongan yang berpendapatan tinggi yang hendak mendapat rumah atau orang yang telah mendapat rumah dapat rumah lagi, bolehlah komplek dalam tempoh dua minggu. Kalau mereka itu tidak komplek tidak boleh salahkan Kerajaan Negeri dan juga tidaklah boleh disalahkan Kementerian saya sendiri. Walau bagaimanapun saya mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada sekalian Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mendatangkan syorsyor, pandangan-pandangan yang membina yang mana saya juga tidak ketinggalan mengambil ingatan dan akan dilaksanakan pada masa yang akan datang.

Tuan Oh Keng Seng: Tuan Pengerusi, bolehkan saya memberi penjelasan? Tadi Timbalan Menteri ada kata dia cari senarai Kampung Baru tidak dapat nama Kampung Baru Michael Chen, dia kata saya bohong. Sebenarnya ada sebuah Kampung Baru Michael Chen di Batu 8, Jalan Kuchai, Petaling. Barangkali senarai Yang Berhormat itu out of date. Patutlah sebagai . . .

Tuan Pengerusi: Saya dengar penjelasan itu, cukuplah. Sekarang saya minta Ahli Yang Berhormat itu pergi sendiri ke Batu 8, tengok adakah atau tidak. Kalau dalam senarai tak ada, barangkali di sana boleh jadi ada.

Tuan Haji Ramli bin Omar: Tuan Pengerusi, boleh jadi nama itu baru dibubuh, saya tak tahulah.

Masaalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$41,199,691 untuk Kepala P. 16 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan, 1976.

Kepala P. 17 dan P. 18—

5.49 ptg.

Timbalan Menteri Pertanian (Datuk Haji Mustapha bin Haji Abdul Jabar): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon izin membentangkan Anggaran Pembangunan Tambahan tahun 1976 di bawah Kementerian saya yang berjumlah sebanyak \$66,290,259 iaitu di bawah kepala-kepala seperti berikut:

- (i) Kepala P. 17 peruntukan secara langsung berjumlah sebanyak \$64,378,954.
- (ii) Kepala Pembangunan 17 juga iaitu peruntukan pinjaman sebanyak \$1,552,020.
- (iii) Kepala Pembangunan 18 kepada Jabatan Koperasi secara langsung sebanyak \$359,285.

Peruntukan-peruntukan tersebut adalah diperlukan oleh beberapa Jabatan di bawah Kementerian saya iaitu seperti FAMA, MARDI, MAJUIKAN, MAJUTERNAK, KADA, MADA, Jabatan Pertanian Semenanjung, Jabatan Pertanian Sarawak, Jabatan Pertanian Sabah, Jabatan Parit dan Taliair, Jabatan Haiwan, Jabatan Perikanan, Jabatan Kemas, Jabatan Koperasi dan Lembaga Pertubuhan Peladang.

Tuan Pengerusi, bagi memberi peluang Ahli-ahli Yang Berhormat menyertai perbincangan di atas anggaran ini dengan lebih luas lagi, saya tidak bercadang untuk memberi ulasan yang panjang tetapi jika ada perbincangan yang memerlukan penjelasan, insya Allah, saya akan memberi penjelasan untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat.

Dengan ini, saya mohon izin dari Dewan ini supaya peruntukan-peruntukan di bawah Kepala P. 17 dan P. 18 sebagaimana yang saya sebutkan tadi diluluskan.

5.52 ptg.

Tuan Haji Jamil bin Ishak (Tanjong Karang): Tuan Pengerusi, saya bangun menyokong peruntukan tambahan bagi Kementerian Pertanian yang berjumlah \$96,290,259. Tuan Pengerusi, sebelum itu saya suka lah menyentuh Kepala P. 8 Pecahan-kepala (2) iaitu berkenaan rancangan-rancangan taliair negeri Selangor.

Tuan Pengerusi: Kepala mana Yang Berhormat?

Tuan Haji Abdul Jamil bin Ishak: P. 8.

Tuan Pengerusi: Kepala P. 8 sudah jelas tadi.

Tuan Haji Abdul Jamil bin Ishak: Minta maaf P. 17, Pecahan-kepala (82).

Tuan Pengerusi: P. 17, Pecahan-kepala (82). Dipersilakan.

Tuan Haji Abdul Jamil bin Ishak: Ya, muka surat 16, Tuan Pengerusi, terlebih dahulu benarkan saya mengucapkan terima kasih bagi pihak petani Tanjong Karang khususnya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang begitu sedar dan berusaha melipatgandakan peruntukan projek yang begitu besar, projek yang membaiki rancangan taliair yang termoden sekali di dalam tanah-air kita. Saya percaya dan saya telah difahamkan dengan peruntukan yang sebanyak \$4 juta atau \$5 juta bagi tiap-tiap tahun itu maka projek itu dapat dan akan dilaksanakan dengan masa yang cepat dan pada masa sekarang juga sedang dalam rundingan dengan World Bank dan mudah-mudahan projek ini dapat dilaksanakan dan dapat dinikmati oleh seluruh petani Tanjong Karang dengan facilities taliair yang begitu baik dan

dapat menentukan hasil pertanian atau hasil pengeluaran padi yang berkesan dan bermutu baik di negeri Selangor ini.

Terima kasih saya juga kepada Timbalan Menteri yang mengambil titik berat iaitu menjadikan Selangor sebagai peranan yang pertama memulakan rancangan tanaman padi lima kali dua tahun dan percubaan telah dibuat dan sudahpun keperingkat kali yang ketiga dan diharap dapat dilancarkan pada bulan September ini kepada satu kawasan 5,000 ekar.

Sementara menunggu projek yang besar itu dan akan mengambil masa yang panjang, saya berharap Kementerian Pertanian dapat menimbangkan dan memperkenankan supaya tidak membuang masa kerana response daripada petani-petani dalam kawasan itu sungguh menggalakkan.

Ada satu kawasan yang tertinggal sebab projek yang ditentukan dengan peruntukan tambahan \$2 juta ini ialah bagi kawasan Sawah Sempadan yang akan dapat disiapkan dalam tahun ini dan projek ini akan dijalankan berperingkat-peringkat dan peringkat akan datang untuk dijalankan ialah di sebelah kawasan Sabah Bernam.

Jadi untuk menyenangkan Jawatankuasa Tindakan Daerah Kuala Selangor menjalankan rancangan tanaman padi lima kali dua tahun itu diperluaskan sebanyak 10,000 ekar diharapkan pada tahun hadapan maka kawasan Sungai Burung yang seluas lebih kurang 9,000 ekar ini memerlukan satu bantuan yang khas dan cepat supaya dapat menentukan Jabatan Parit dan Taliair mengadakan atau menyediakan facilities berkenaan dengan proper drainage and water control supaya rancangan tanaman padi lima kali dua tahun itu dapat dilaksanakan secara scope yang besar. Perkara ini saya faham Yang Berhormat Timbalan Menteri sudah tahu dan saya harap mendapat pertimbangan supaya Jawatankuasa Tindakan Daerah Kuala Selangor boleh membuatkan pelaksanaan itu dengan tidak terganggu atau menunggu masa dengan terbuang begitu sahaja.

Masaalah lain yang saya suka menarik perhatian Yang Berhormat Timbalan Menteri iaitu ada satu kawasan di Sungai Leman dan Pasir Panjang seluas lebih kurang 2,000 ekar sudah bertahun-tahun tidak dikerjakan yang kita kenal sebagai unutilised land iaitu

tanah ini ialah tanah gambut akan tetapi oleh kerana keadaan petani-petani di situ kurang modal dan cara hidup mereka kais pagi makan pagi, kais petang makan petang, memerlukan bantuan dan inisiatif daripada pihak Kementerian atau mana-mana Badan yang boleh memberikan bantuan atau menggalakkan mereka bagi menggunakan tanah dengan cara yang baik dan dapat dipastikan. Kawasan sawah padi China yang sama garisannya dengan kawasan saya sebutkan tadi dapat mengeluarkan hasil padi yang lumayan dan dapat memberi kehidupan yang baik.

Jadi perkara tanah yang terbiar macam ini tidak dapat ditanamkan dengan padi maka perlulah diatasi dengan segeranya. Ini jelas merugikan ekonomi dan untung hidup petani-petani di kawasan itu.

Selain daripada itu, Tuan Pengerusi, suka-lah saya menyentuh Kepala P. 17, Pecahan-kepala (1) berkenaan dengan FAMA. Rancangan Buku Hijau di kawasan saya Tanjong Karang dan Sabak Bernam bukanlah satu perkara yang baharu. Amalan ini sudah berketurunan lamanya apatah lagi bila dilancarkan oleh Kerajaan maka bertambah-tambahlah usaha itu, dan di tempat itu keadaannya bukan sahaja untuk matlamat cukup makan tetapi sudah meluas, telah menjadikan satu masalah berkenaan dengan pemasaran.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Jadi, FAMA saya desak supaya dapat menjalankan peranannya dalam bidang pemasaran supaya dapat menentukan dan memberikan galakan kepada pengusaha-pengusaha dan penanam-penanam yang bercucuk tanam hasil-hasil yang lain supaya perkara pemasaran boleh dijamin. Pada hari ini di kawasan Kuala Selangor pegawainya pun tidak cukup, cuma seorang sahaja yang mengendalikan dan servicenya tidaklah begitu luas di bidang pemasaran barang-barang yang dikeluarkan oleh pengusaha-pengusaha pertanian tadi. Jadi, saya mencadangkan FAMA perlulah melengkapkan peranannya, tugas dan tanggungjawabnya dalam bidang marketing agricultural produce.

Keduanya, perlulah meluaskan dan menentukan konteks pemasaran.

Ketiganya, berkenaan dengan extension service iaitu untuk penyampaian product yang dikeluarkan oleh petani-petani itu supaya boleh ditentukan tempat dan dapat transport yang tidak mengendalakan petani-petani itu membawa hasil keluar. FAMA juga diharapkan dapat menyelaraskan peranannya dengan koperasi Peladang atau badan-badan yang lain yang ada kaitannya dengan pengeluaran atau pemasaran perkara-perkara pertanian ini. Jadi, FAMA sudahlah sampai masanya pada pendapat saya, apatah lagi baru-baru ini Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah memaklumkan iaitu akan diperkembangkan begitu luas aktiviti-nya supaya benar-benar menjadi amalan dan menggalakkan cukup makanan dalam negara, maka saya rasa FAMA eloklah melangkah lebih luas lagi dan lebih cepat untuk mengatasi perkara-perkara dan masalah-masalah yang saya sebutkan tadi.

Selain daripada itu, Tuan Pengerusi, berkenaan dengan MAJUikan iaitu di Pecahan-kepala 5. Di tempat saya Yang Berhormat Timbalan Menteri sendiri pun sudah faham bahawa aktiviti MAJUikan ini belum lagi berjalan. Jadi, sudah sampailah masanya dan pernah nelayan-nelayan kecil terutamanya orang Melayu berkehendakkan MAJUikan ini menjalankan peranannya dalam memberikan pertolongan dan kemudahan seperti mana yang telah dibuat di Pantai Timur.

Berkenaan dengan Pecahan-kepala 3 iaitu MARDI. Di sini suka-lah saya memberi pendapat saya iaitu MARDI ini kenalah sentiasa membuat research dan improvement seperti mendapatkan benih-benih padi kepada standard high yielding varieties untuk mendapatkan pemasaran yang baik dan kualiti yang bermutu tinggi kerana cita-cita Kerajaan kita dan harapan negara akan mendapatkan self-sufficiency, maka bermakna tidak lagi negara kita mengimpot beras, dengan demikian interest of padi farmers akan terkawal dan terpelihara serta social problem akan beransur kurang. Jadi, masalah research daripada MARDI ini adalah sangat mustahak dan penting, maka ini akan memberikan kesan serta menentukan pendapatan yang baik dan meninggikan taraf hidup yang baik kepada petani-petani.

6.04 ptg.

Tuan Hashim bin Ghazali (Matang): Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh Kepala Pembangunan 17 dan Pecahan-kepala 265—Kemajuan Masyarakat dan Pelajaran Dewasa.

Tuan Pengerusi, masalah ini sudah pun dibangkitkan beberapa kali di dalam Dewan ini dan sudahpun jabatan ini bergerak daripada tahun 1961 dahulu sehingga tahun 1976 iaitu selama 15 tahun. Apa yang saya hendak sebutkan di sini ialah berkenaan dengan guru-guru pelajaran dewasa iaitu guru-guru yang berkhidmat dengan Kemajuan Masyarakat. Setahu saya guru-guru ini dikawal oleh penyelia dan penyelia ini telah disusun dengan satu tanggagaji yang dapati memuaskan hati juga. Tetapi apabila tanggagaji ini disusun, elauun guru-guru ini tidak juga diubah sehingga sekarang, satu jam dibayar dengan \$4.00. Oleh itu, saya merayu kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri menimbangkan semula bagaimana satu cara yang baik supaya guru-guru ini diberi tambahan daripada sejam \$4.00 kepada lebih lagi ataupun ditambah waktu supaya mereka ini dapat elauun yang lebih tidak seperti mana yang telah berjalan sejak tahun 1961 dahulu.

Tuan Pengerusi, Kepala Pembangunan 18—Jabatan Kemajuan Koperasi. Sudah 54 tahun Jabatan Kemajuan Koperasi ini bergerak di dalam negara kita dan sehingga saat ini telah kita dengar ucapan Ketua Pengarah Jabatan ini sendiri menyebutkan lebih kurang 1 juta penduduk di negara kita ini menjadi ahli kepada koperasi. Tetapi, Tuan Pengerusi, sehingga pada masa sekarang ini kita tidak dapat berbangga dengan keadaan koperasi yang ada oleh sebab baru-baru ini sahajalah telah diambil tindakan oleh Kerajaan bagaimana hendak mencantumkan koperasi ini dan bagaimana hendak menggalakkan koperasi ini di dalam lapangan perniagaan dan perindustrian. Jadi saya mengalu-alukan di atas rancangan yang telah sedia ada dalam Jabatan ini yang di bawah tadbiran Yang Berhormat Timbalan Menteri. Apa yang saya hendak sebut di sini supaya Koperasi ini dapat menyertai bersama-sama dengan agensi-agensi Kerajaan bagi pelaksanaan industri ataupun dalam lapangan perniagaan, penanaman modal dan sebagainya di dalam negara kita. Misalnya, Tuan Pengerusi, katalah satu projek yang dikelolakan ataupun yang dimodali oleh

MARA sendiri, ertinya MARA akan mengeluarkan modal sebanyak 100% bagi menajayakan rancangan tersebut. Apa salahnya kalau MARA menjemput pihak koperasi memiliki beberapa peratus yang dimilikinya oleh MARA tadi supaya koperasi ini dapat menyertai bersama dengan MARA. Kalau Koperasi ini diberi peluang dalam MARA, bukan sahaja MARA ada, misalnya, UDA, Perbadanan Kemajuan Negeri, PERNAS dan sebagainya agensi-agensi Kerajaan yang sedia ada di dalam negara kita ini. Tetapi biarlah koperasi-koperasi itu diberi peluang masuk di dalam rancangan-rancangan yang modalnya tidak begitu banyak kerana kita tahu ahli-ahli koperasi ini tidak dapat mengumpul wang yang banyak dalam keadaan sekarang, tetapi jika sekiranya mereka itu sudah dipercayai bahawa mereka dapat memajukan diri mereka sendiri dengan saluran-saluran seperti mana yang saya katakan tadi, saya percaya bukan sahaja satu juta rakyat dalam negeri ini menjadi ahli koperasi, bahkan lebih lagi daripada itu.

Saya biasa mendengar di dalam ucapan Perayaan Tahunan ke 54 di Ipoh oleh Pengarah Koperasi di negeri tersebut menyatakan serbuk sabun yang dijual \$2.10 di dalam pasar itu sebenarnya modalnya 30 sen sahaja. Kalau Pengarah Koperasi Negeri tahu, saya percaya Ketua Pengarah Koperasi sendiri dan Kementerian sendiri tahu bagaimana contoh serbuk sabun, dan banyak lagi di dalam negara kita ini yang modalnya tidak banyak tetapi dijual di dalam pasaran paling tinggi sehingga beratus persen. Ertinya dalam hal ini, Tuan Pengerusi, Jabatan Kemajuan Koperasi itu mempunyai peluang yang banyak yakni kalau sekiranya telah dapat berdikari yang dibuat oleh koperasi yang dilaksanakan oleh koperasi yang saya katakan itu, saya mengucapkan tahniah, tetapi sekiranya Jabatan Koperasi yakni koperasi-koperasi dalam negeri kita ini tidak dapat menjalankan dengan cara sendiri hendaklah kita memberi peluang mereka menyertai. Misalnya, ada sebuah syarikat di negeri Perak sendiri yakni syarikat Perbadanan Kemajuan Negeri pun mengeluarkan modal termasuk MARA dan Bumiputra. Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri mengeluarkan modal sebanyak 30%, MARA sebanyak 21% dan Bumiputra sebanyak 49%. Dalam hal ini apa salahnya pula daripada modal yang telah dimasukkan oleh MARA 21% diberi peluang pula 10%

kepada koperasi di tempat tersebut dan daripada 30% yang dimiliki oleh Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri diberi peluang kepada koperasi 10% atau seberapa yang patut kepada syarikat tersebut. Jadi, kalau ada yang saya sebutkan tadi di negeri Perak, saya percaya di seluruh negara ini ada yang sudah diusahakan oleh agensi-agensi Kerajaan dan kalau kita menggalakkan koperasi itu masuk dalam lapangan lain bukan agensi Kerajaan, kita bimbang juga dengan kepercayaan rakyat menjadi ahli koperasi untuk menambahkan modal supaya dapat keuntungan, yang mereka bimbangkan kalau mendapat kerugian. Oleh sebab itu, saya menyerulah supaya pihak Kemajuan Koperasi dapat berunding dengan agensi Kerajaan dan dapat pula menggalakkan ahli koperasi atau badan-badan koperasi yang ada dalam negara kita ini menyertai dalam lapangan yang saya katakan tadi. Dengan cara ini Jabatan Kemajuan Koperasi itu di satu masa bukan sahaja menjadi Jabatan Kemajuan Koperasi yang ada sekarang, bahkan kemungkinan ia akan menjadi satu badan yang besar yang dapat membantu ahli-ahlinya dan dapat pula menjaga kepentingan harga barang-barang yang ada di dalam negara kita ini supaya tidak melambung dengan begitu tinggi dan pihak ahli koperasi, terutama sekali mereka yang berada di luar bandar dapat menikmati kemajuan Dasar Ekonomi Baru negara kita.

Tuan Pengerusi: Saya hanya dapat membenarkan Ahli-ahli Yang Berhormat dari Batang Lupar, Sungai Petani dan Parit, dan selepas itu saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

6.15 ptg.

Tuan Edwin anak Tangkun (Batang Lupar): Tuan Pengerusi, saya bangun menyokong Anggaran Pembangunan di bawah Kepala P. 17 Kementerian Pertanian, Pecahan-kepala 41, muka surat 13 Rancangan Lada Hitam, Sarawak.

Tuan Pengerusi, saya berasa gembira oleh kerana wang yang diperuntukkan kepada Sarawak dalam tahun 1976 ini sangat besar jika dibandingkan dengan tahun yang lalu. Dalam Rancangan Malaysia Kedua Sarawak dapat lebih \$10 juta sahaja dalam masa tempoh lima tahun, ertinya cuma lebih \$2 juta sahaja bantuan dalam masa satu tahun. Pada tahun 1976 ini Sarawak diberi bantuan

sebanyak \$4 juta dan di samping ini saya ingin memberi pandangan sedikit supaya Yang Berhormat Menteri yang bertanggungjawab dapat mengambil perhatian yang berat. Perkara menanam lada hitam mengambil masa yang panjang biasanya 18-20 bulan baru dapat mengeluarkan hasil kepada negara, kadang-kadang kalau nasib tidak baik atau musim agak kurang 24 bulan pun tidak dapat mengeluarkan hasil atau kadang-kadang bergantung kepada penanaman lada hitam ataupun boleh disebabkan tanah itu tidak cukup baik, dan ada juga separuh pokok lada hitam itu rosak oleh penyakit-penyakit urat (root disease).

Tuan Pengerusi, penyakit urat lada hitam ini sejak beberapa tahun sudah ada berlaku di negeri Sarawak, jadi banyaklah pekebun lada hitam di luar bandar rugi oleh sebab penyakit urat lada hitam. Oleh yang demikian, di sini saya merayu kepada Yang Berhormat Menteri berkenaan supaya dapat mencari jalan yakni menambahkan kakitangan di Pejabat Pertanian ataupun menghantarkan pegawai-pegawai Kerajaan dari Pejabat tersebut ke luar negeri berlatih mengenai root disease jika difikirkan perlu oleh Kerajaan.

Tuan Pengerusi, sebagai contoh, negeri Brazil satu daripada negara yang paling tinggi mengeluarkan lada hitam kepada seluruh dunia dan negara kita Malaysia ini pun dianggapkan dapat mengeluarkan lada hitam dalam masa yang akan datang. Saya harap Kerajaan dapat menghapuskan penyakit urat lada hitam, kerana Malaysia tanahnya masih lagi luas dan rakyat khususnya di luar bandar Sarawak memang bersedia menerima bantuan dari Kerajaan supaya dengan ini negara Malaysia dapat mempertingkatkan lagi mengeluarkan lada hitam kepada seluruh pengguna.

Tuan Pengerusi, selain dari itu ada juga penanam lada hitam salah guna waktu menyimpan sum-sum di pokok lada itu, kerana sum-sum lada hitam yang ada sekarang di negara Malaysia ini ada bermacam-macam cap—cap itu betul tak sama. Tuan Pengerusi, capnya seperti berikut—ada cap jambatan, cap rumah, cap ayam, cap kepala kerbau dan cap burung dan ada satu cap yang paling murah yakni cap 33. Saya diberitahu bila saya melawat ke kawasan saya, Tuan Pengerusi, kebanyakan rakyat yang dapat bantuan dari Kerajaan yakni dibantu dengan sum-sum

yang paling murah dan sum-sum itu kurang mengeluarkan bunga-bunga lada hitam. Oleh yang demikian, saya merayu kepada Yang Berhormat Menteri yang berkenaan supaya dapat mengambil perhatian dan dapat memberi pertimbangan yang besar kepada penanaman lada hitam di negeri Sarawak.

6.20 ptg.

Wan Zainab binti M. A. Bakar (Sungai Petani): Tuan Pengerusi, saya bangun menyokong kepada peruntukan yang diminta oleh Yang Berhormat Menteri Pertanian dan Pembangunan Luar Bandar. Saya suka menyentuh kepada P. 17 Pecahan-kepala 265 sehingga 270.

Tuan Pengerusi, sungguhpun Yang Berhormat dari Matang telah menyentuh berkenaan dengan guru-guru KEMAS, saya juga suka menyentuh sekali lagi dengan sebab saya pun seorang bekas Penyelia KEMAS yang telah berkhidmat selama 13 tahun dari 1961 hingga 1974. Jadi, Tuan Pengerusi, dahulu bahagian Kemajuan Masyarakat ini dahulu dipanggil sebagai Pelajaran Dewasa dan sampai hari ini P.K. atau Pemaju Kampung ataupun Guru KEMAS masih menerima elaun sebanyak \$4.00 sejam. Tidakkah Yang Berhormat Menteri yang berkenaan bercadang untuk menambahkan elaun mereka ini, mentang-mentanglah mereka ini tidak ada Union atau Kesatuan. Begitu juga nasib Penyelia-penyelia KEMAS disuruh bekerja setiap masa, bukan Penyelia sambilan, ialah Penyelia yang bekerja sehari suntuk sampai ke malam. Mereka ini selain daripada mendapat elaun yang terhad, mereka juga apabila datang ke Kuala Lumpur untuk menyertai kursus disuruh naik keretapi Kelas III. Penyelia-penyelia ini apabila cukup umur 55 tahun diberhentikan begitu sahaja dengan tidak ada apa-apa pemberian saguhati. Oleh itu, saya pohon jasa baik Yang Berhormat Menteri agar nasib Penyelia-penyelia ini diberi perhatian dan diberi penghargaan wang saguhati kepada Penyelia-penyelia ini, kerana Penyelia-penyelia ini adalah daripada orang-orang yang tidak dapat pencen sebagai pegawai-pegawai Kerajaan.

Satu lagi perkara ialah Kelas-kelas T.D.K. dan Rancangan Desa Usaha atau nama pendeknya R.D.U. patutlah diberi peruntukan. Katalah Kelas T.D.K. kadang-kadang kelas itu jauh di luar bandar dan tidak ada

pula padang permainan untuk kanak-kanak itu bermain. Apakah salahnya Yang Berhormat Menteri dengan murah hati memberi sedikit permainan kepada kanak-kanak itu jika tempat-tempat itu jauh daripada tempat-tempat yang ada padang permainan.

Menyentuh kepada R.D.U. di kampung-kampung, patutlah pihak Kementerian ini memberi peruntukan membuat pagar kerana kita tahu dalam Rancangan Buku Hijau kita tidak boleh tengok tanah-tanah yang kosong. Jadi dengan adanya R.D.U. di tempat-tempat di luar bandar mereka ini yang jadi pelajar-pelajar ialah petani-petani di situ sendiri. Mereka boleh menanam dan mengeluarkan hasil-hasil pertanian mereka asalkan mereka ini diberi sedikit peruntukan membuat pagar. Kerana kita tahu di dalam kampung juga bila ada Rancangan Buku Hijau, dibuat tanaman sayur-sayuran di situ juga ada MAJU-TERNAK. Jadi bila sayur-sayuran itu sudah elok ditanam datangnya MAJUTERNAK makan sayur itu—habis. Maka dengan inilah kalau diberi sedikit peruntukan untuk pagar sukalah hati pelajar-pelajar di kelas-kelas R.D.U.

Lagi satu berkenaan bengkel-bengkel Kelas Mekanik atau bengkel-bengkel Kelas Perabut. Kita tahu kelas-kelas ini dibuat di bawah-bawah rumah kerana Dewan-dewan Orang-ramai sekarang ini tidak ada lagi. Kalau ada dewan Madrasah yang mana di bawah itu boleh dijadikan tempat Kelas Perabut, Alhamdulillah. Setengahnya itu tidak ada, dibuat di bawah rumah-rumah orang sahaja. Jika tempat-tempat ini dibuat dengan cara teratur, belia-belie kita di luar bandar tidaklah menganggur lagi. Kita tahu banyak bengkel-bengkel membaiki jentera-jentera atau membaiki motosikal dan motokar ialah terdiri daripada bengkel-bengkel orang bukan bumiputra. Kalau belia-belie ini berharap untuk belajar lagi di tempat-tempat yang saya katakan tadi bengkel-bengkel daripada orang yang bukan bumiputra; mereka bukan hendak ajar, mereka ini cemburu, takut-takut kita ini pandai di bahagian-bahagian yang mendapat wang yang lebih. Maka kalaulah pihak Menteri bermurah hati memberikan peruntukan yang cukup membelikan alat-alat memperbaiki motosikal atau motokar ini, belia-belie kita ini tidak payah lagi menganggur seperti saya katakan tadi, mereka dapat belajar di kelas-kelas ini. Guru-guru kita tidak lagi susah kerana di I.K.M. (Institusi Kemahiran MARA) ada guru-guru

lepasan daripada situ, bolehlah guru-guru ini diberikan elaun untuk mengajar belia-belie kita di luar bandar.

Satu lagi perkara saya menyentuh ialah ialah P. 17 berkenaan dengan taliair. Kita nampak di sini Alhamdulillah, banyak kampung-kampung seperti Kampung Pinang Tunggal, Kampung Matang Beranang, Kampung Jawa, Kampung Matang Kedondong dan juga Kota Dua. Penduduk-penduduk di kawasan ini telah beberapa lama sejak kita Merdeka 19 tahun masih mendapat padi setahun sekali. Jika Yang Berhormat Menteri kita dapat memberi arahan kepada pegawai-pegawai daripada Jabatan Parit dan Taliair dan juga Jabatan Pertanian supaya mencepatkan rancangan-rancangan taliair tersebut, jadi penduduk-penduduk, petani-petani di sini sangatlah sukacita dan juga di dalam Rancangan Malaysia Ketiga yang mana peruntukan yang akan kita luluskan di dalam Dewan yang mulia ini, saya harap dengan adanya peruntukan ini dapatlah kita memberi taliair yang cukup supaya petani-petani ini dapat menikmati tanaman padi dua kali setahun.

6.25 ptg.

Tuan Mohd. Bakri bin Abdul Rais (Parit):

Tuan Pengerusi, saya bercakap di muka surat 9 di dalam Pecahan-kepala 7 iaitu Lembaga Pertubuhan Peladang, saya mengucapkan ribuan terima kasih di mana pihak Kerajaan telah memperuntukkan di dalam Jabatan ini dengan wang yang banyak. Apa yang jadi masalah kepada peladang dewasa ini ialah mereka kurang mendapat nasihat-nasihat daripada pegawai-pegawai Pertubuhan Peladang, sebab-sebabnya ialah di dalam bahagian Pertubuhan-pertubuhan Peladang masih kekurangan pegawai-pegawai. Satu masalah lagi ialah pinjaman-pinjaman yang diperlukan oleh peladang-peladang kita sentiasa lewat diperolehi oleh kerana segala kertas kerja yang dibuat tidak teratur dan tidak lengkap oleh kerana pegawai-pegawai Pertubuhan Peladang tidak cukup untuk mengendalikan sesuatu daerah. Untuk mengemaskan Lembaga Pertubuhan Peladang ini pihak Kerajaan hendaklah dengan secepat mungkin mengadakan pegawai-pegawai yang terlatih untuk peladang-peladang kita di masa ini dengan segera.

Di dalam Pecahan-kepala 81 muka surat 16 berkenaan dengan Rancangan Mencegah Banjir di Negeri Perak, saya merasa dukacita

dengan peruntukan yang ada ini nampaknya pada masa yang akan datang Negeri Perak tidak lagi dilanda banjir pada hal kalau banjir melanda di Semenanjung Malaysia ini Negeri Perak adalah sebuah negeri yang teruk dilanda banjir. Saya tidak nampak bahawa banjir tidak akan berlaku di Negeri Perak pada masa yang akan datang. Kebanyakan sungai-sungai dan parit-parit tidak diperdalamkan. Semua muara-muara sungai di Negeri Perak masih cetek. Apakah pihak Kementerian ini sudah berpuashati dengan peruntukan untuk mencegah banjir di Negeri Perak di dalam 5 tahun yang akan datang?

Tuan Pengerusi: Sila jawab.

6.29 ptg.

Datuk Haji Mustapha bin Haji Abdul Jabar: Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah bersama-sama mengambil bahagian dalam perbincangan di bawah Kementerian saya.

Yang pertama sekali berkenaan dengan FAMA. Di sini FAMA adalah memerlukan peruntukan tambahan sebanyak \$1,395,000 yang dibahagikan kepada dua iaitu \$395,000 perbelanjaan secara langsung dan \$1 juta perbelanjaan secara pinjaman. Peruntukan \$395,000 itu diperlukan bagi mendirikan 5 buah pusat pemasaran pertanian iaitu di daerah-daerah Kubang Pasu, Larut, Matang termasuk Kuala Selangor, Batu Pahat dan Ulu Kelantan. Pusat-pusat ini akan disediakan dengan kemudahan kemudahan pemasaran yang akan membolehkan petani-petani di kawasan-kawasan itu memperbaiki lagi mutu hasil pertanian mereka. Peruntukan pinjaman sebanyak \$1 juta adalah untuk memulakan pembinaan sebuah kilang minyak kelapa di Hilir Perak. Bagi peruntukan projek ini dan kesemuanya berjumlah \$2,826,000 akan dipohon kemudian mengikut kemajuan pembinaannya. Apabila siap nanti kilang ini akan dapat memproses kelapa-kelapa kering yang dikeluarkan oleh pekebun-pekebun kecil dan dengan itu dapat memberi peluang pasaran tambahan bagi kelapa kering mereka.

Berhubung dengan pandangan daripada Ahli Yang Berhormat dari Tanjung Karang juga soal Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia atau MARDI. Di sini MARDI adalah memohon peruntukan

pembangunan sebanyak \$6,798,500 bagi memulakan pelaksanaan projek-projek Rancangan Malaysia Ketiga untuk tahun 1976. Dari peruntukan ini sebanyak \$5,768,000 adalah untuk pembinaan dan pengambilan tanah dan sebanyak \$1 juta adalah untuk membeli alat-alat kelengkapan bagi stesyen stesyen penyelidikan MARDI dalam tahun 1976 ini dan dua buah stesyen penyelidikan akan dibuka iaitu Stesyen Penyelidikan Kelapa Sawit Trengganu Tengah, Stesyen Penyelidikan Johor Barat dan di Pontian. Dan soal penyelidikan padi Alhamdulillah, MARDI telah berjaya membuat satu jenis padi yang baru yang mana disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat tadi untuk tanaman padi dua tahun lima kali iaitu padi Jaya yang telah mendapat kejayaan yang baik di kawasan Yang Berhormat sendiri.

Tuan Pengerusi: Masa sudah cukup.

Majlis Mesyuarat bersidang semula

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Mesyuarat*)

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN YANG DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

6.30 ptg.

Datuk Haji Mustapha bin Haji Abdul Jabar: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

Bahawa menurut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12 (1) Majlis ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga selesai diluluskan peruntukan dibawah Kepala P. 17 dan P. 18 di dalam Anggaran Pembangunan, 1976.

Datuk Sri Haji Kamaruddin bin Haji Mohd. Isa: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa menurut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12 (1) Majlis ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga selesai diluluskan peruntukan di bawah Kepala P. 17 dan P. 18 di dalam Anggaran Pembangunan, 1976.

Majlis Mesyuarat menjadi sebagai Jawatankuasa.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *memengerusikan Jawatankuasa*)

ANGGARAN PEMBANGUNAN, 1976

Datuk Haji Mustapha bin Haji Abdul Jabar: Tuan Pengerusi, bagi menyambung semula atas perkara ini berhubung dengan pandangan Ahli Yang Berhormat dari Tanjung Karang peruntukan Anggaran Pembangunan bagi MAJUIKAN ialah sebanyak \$3.6 juta. Wang peruntukan ini di antara lain ialah digunakan untuk penubuhan sebuah anak syarikat MAJUIKAN di Pantai Timur Semenanjung Malaysia dan menguruskan perlaksanaan projek-projek perikanan di kawasan itu. MAJUIKAN juga akan memperuntukkan di dalam pelancaran bagi Koperasi Nelayan sebagaimana yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat itu supaya membolehkan mereka menggiatkan lagi usaha-usahanya untuk faedah ahli-ahli di dalam kawasan-kawasan pantai.

Tuan Pengerusi, selain daripada itu pandangan Ahli Yang Berhormat dari Parit berhubung dengan soal L.P.P., saya ucapkan terima kasih di atas kenangan beliau. L.P.P. berjalan dengan baik dan pada masa ini kita memerlukan tambahan sebanyak \$5,957,000. Diantara projek yang telah diluluskan baginya termasuklah projek-projek menyediakan kemudahan infrastruktur, pengeluaran ladang dan memoden pertanian melalui kejenteraan dan rancangan-rancangan ini akan melibatkan penyertaan petani yang banyak yang diharapkan ianya membawa faedah kepada petani-petani yang terlibat yang menjadi ahli-ahli dalam koperasi.

Berhubung dengan teguran Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupa tentang masalah lada hitam di sini saya suka menerangkan bahawa Jabatan Pertanian Sarawak mendapat tambahan sebanyak \$3,330,000. Dengan peruntukan tambahan ini Jabatan Pertanian Sarawak berharap akan dapat meneruskan rancangan penyelidikan pertanian, rancangan bantuan lada hitam dan rancangan mempelbagaikan pertanian. Ketiga-tiga projek ini adalah sambungan daripada projek Rancangan Malaysia Kedua.

Ahli Yang Berhormat dari Sungai Petani dan Tanjung Karang telah mengucapkan terima kasih kepada Kementerian saya. Memang begitulah biasanya orang yang sentiasa bersyukur akan dapat tambahan lagi nikmat daripada Allah.

Bahagian Parit dan Taliair memohon peruntukan sebanyak \$17,300,094 dan ini akan meningkatkan lagi peruntukan pembangunan bahagian tersebut daripada \$60 juta di bawah Anggaran Pembangunan Sementara kepada \$77.3 juta. Kesemuanya didalam tahun 1976. Peruntukan tambahan ini adalah diperlukan bagi memulakan rancangan baharu perairan, saliran, pengurangan banjir dan hydrology seperti yang telah dirancang di bawah Rancangan Malaysia Ketiga.

Ahli Yang Berhormat dari Matang dan Sungai Petani sangat bersimpati dengan kedudukan guru-guru kelas Dewasa dan Penyelesaian Kelas Dewasa dan mengesyor supaya dapat dinaikkan lagi elaun mereka. Ini adalah dalam pertimbangan Kementerian saya dan saya berharap Ahli Yang Berhormat tolong iringi dengan doa restu mudah-mudahan Allah akan mengkabulkan permohonan kita semua.

Ahli Yang Berhormat dari Matang juga ada menyentuh soal Jabatan Koperasi. Berkenaan dengan masalah koperasi, Kementerian saya memohonkan peruntukan sebanyak \$359,285 untuk memulakan projek pembangunan baharu pada tahun ini. Peruntukan ini adalah digunakan untuk membina lima pusat perdagangan dan perindustrian bagi Koperasi Perdagangan dan Perindustrian Daerah Berhad iaitu di Perlis, Kedah, Trengganu, Kelantan dan juga negeri Perak.

Sebenarnya \$20 ribu akan diperuntukkan kepada modal pusingan bagi tiap-tiap koperasi yang tersebut. Tujuannya ialah dengan adanya Pusat Koperasi Perdagangan dan Perindustrian Daerah Sendirian Berhad ini kita akan dapat menyatukan semua koperasi-koperasi yang kecil-kecil menjadi koperasi yang besar supaya koperasi-koperasi ini dapat berjalan dengan baik dan sempurna bagi mengembangkan perniagaan dan perusahaan mereka di tiap-tiap daerah.

Tuan Pengerusi, itulah sahaja jawapan yang dapat saya berikan kepada pandangan-pandangan Ahli Yang Berhormat dan saya sudahi dengan berbanyak-banyak terima kasih.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$65,950,974 untuk Kepala P. 17 dan \$359,285 untuk Kepala P. 18 disetujui jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan, 1976.

Majlis Mesyuarat bersidang semula

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *memengerusikan Mesyuarat*)

PENANGGUHAN MESYUARAT

Datuk Haji Mohd. Asri bin Haji Muda: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon meniadakan bahawa Majlis ini ditangguhkan sekarang.

Datuk Seri Haji Kamaruddin bin Haji Mohd. Isa: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

UCAPAN PENANGGUHAN

Buruh Kontrek

6.36 ptg.

Tuan S. Samy Vellu (Sungai Siput): Tuan Yang di-Pertua, tajuk ucapan saya hari ini ialah Buruh Kontrek di dalam Ladang Getah dan di Ladang-ladang Kecil.

Tuan Yang di-Pertua, Buruh Kontrek di ladang getah telah bertambah dalam masa 10 tahun yang lepas seperti satu kebakaran yang luas. Pentadbiran ladang-ladang sedang menggunakan dengan sepenuh sistem ini untuk mengeksploitkan pekerja-pekerja buruh di ladang getah. Dalam kebanyakan keadaan pekerja-pekerja ladang tidak diberikan elaun, perumahan-perumahan dan kemudahan-kemudahan yang lain. Kontrektor ladang-ladang ditukar tiap-tiap tahun untuk mengelakkan perkhidmatan yang terus-menerus dan juga fringe benefit. Oleh kerana inilah jadi senang untuk kontrektor mengadakan buruh yang murah dan pada masa itu juga tidak memberikan pekerjaan kepada rakyat yang sedang bergantung kepada penghidupan untuk beberapa tahun.

Tuan Yang di-Pertua, soal kontrek buruh telah menjadi begitu buruk sekali yang memaksa supaya diadakan satu pembetulan yang besar dalam bidang ini. Tidaklah berguna meminda undang-undang Pekerjaan. Ia

hanya memburukkan sahaja masalah ini. Sudah tiba masanya Kerajaan menubuhkan satu Suruhanjaya Diraja untuk mengkaji dengan mendalam kontrek-kontrek buruh. Saya suka mengesyorkan supaya satu undang-undang yang berasingan dimasukkan dalam kontrek buruh.

Tuan Yang di-Pertua, ada setengah perusahaan seperti menoreh getah memerlukan buruh yang tegap. Dalam perusahaan-perusahaan seperti ini kontrek buruh dilarang. Mungkin ada perusahaan yang memerlukan kontrek buruh, tetapi perusahaan seperti ini mesti mendapat kelulusan daripada Kerajaan untuk mengadakan kontrek buruh. Kalau sekiranya satu majikan hendak menukar tenaga buruh kepada kontrek buruh dia harus mendapat kelulusan dari Menteri Buruh dengan kerja itu sahaja. Hanya Suruhanjaya Diraja sahaja yang boleh menyalut perkara-perkara berkenaan buruh dan mengadakan cara-cara mengatasinya.

Yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, peladang-peladang kecil. Ada beribu-ribu pekerja terdiri daripada semua kaum yang mempunyai ladang-ladang kecil yang menerima gaji yang kecil dan tidak tetap. Dalam kawasan pilihanraya saya di Sungai Siput lebih daripada 300 orang pekerja sedang bekerja sebagai peladang kecil dan mereka tidak diberikan kemudahan-kemudahan yang lengkap. Tanggagaji adalah berlainan dengan pekerja-pekerja yang berlainan. Pekerja-pekerja sedang diberhentikan dari bekerja dengan sewajarnya. Oleh kerana ini, Tuan Yang di-Pertua, sudah sampai masanya untuk Kerajaan memperkenalkan satu Suruhanjaya Gaji untuk menyalut hal-hal mereka ini dan juga kebajikan peladang-peladang kecil dan pekerja-pekerja buruh dan juga membawa undang-undang baru untuk menetapkan gaji yang sekurang-kurangnya untuk pekerja-pekerja yang seperti ini agar kepentingan-kepentingan pekerja-pekerja seperti ini dibela. Sekianlah ucapan saya.

6.40 ptg.

Setiausaha Parlimen Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat (Tuan K. Pathmanaban): Tuan Yang di-Pertua, soal buruh kontrek telahpun kita bahas dan menerangkan beberapa kali dalam Dewan ini dalam Persidangan ini juga. Saya fikir tidaklah perlu bagi saya mengulangi apa yang telah kita terangkan dalam perbahasan yang lalu.

Saya ingin menjelaskan satu dua perkara sahaja yang ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Sungai Siput. Satu perkara ialah adakah bilangan buruh kontrek ini bertambah atau berkurang. Angka-angka yang dipunyai oleh Kementerian mengenai pekerja-pekerja kontrek di ladang-ladang khususnya menunjukkan bahawa bilangan pekerja-pekerja dalam kumpulan ini kian berkurang. Menurut perangkaan ini pada tahun 1971 bilangan pekerja-pekerja kontrek adalah 39,650 manakala dalam tahun 1974 bilangan itu berkurang kepada 32,475. Ini boleh kita bandingkan dengan bilangan pekerja-pekerja yang bekerja secara langsung dalam ladang-ladang itu. Dalam tahun 1974 seramai 155,953 pekerja telah bekerja secara langsung dalam ladang-ladang iaitu lima kali lebih daripada pekerja-pekerja dalam kontrek. Ini menunjukkan bahawa bukan sahaja pekerja-pekerja kontrek dalam ladang-ladang itu sangat kecil jika dibandingkan dengan pekerja-pekerja secara langsung tetapi bilangannya itu juga kian kurang dari setahun ke setahun.

Mengenai Undang-undang Buruh yang berkaitan dengan perumahan, Undang-undang Buruh ini tidaklah membezakan di antara pekerja-pekerja secara langsung dan pekerja-pekerja secara kontrek. Pekerja-pekerja kontrek seperti juga pekerja-pekerja secara langsung yang diberi tempat tinggal di ladang-ladang adalah diberi taraf perumahan seperti yang telah ditentukan dalam undang-undang dan lain-lain kemudahan yang berkanun. Manakala buruh-buruh yang tidak disediakan tempat tinggal di estet-estet dan ini adalah satu perkara yang terpulang kepada majikan, sudah tentu mereka tidak dapat menggunakan kemudahan-kemudahan yang biasa dirasakan oleh pekerja-pekerja secara langsung. Kita harus ingat juga bahawa dalam pekerjaan kontrek ini, ada beberapa jenis pekerjaan dan tempat pekerjaan di mana sistem kontrek ini perlu diteruskan. Tetapi kami bersetuju pada dasarnya bahawa di tempat-tempat besar—ladang-ladang besar di mana didapati kumpulan pengurus dan lain-lain, cara pekerjaan kontrek ini tidaklah memadai. Di lain-lain tempat, Kementerian, di bawah kuasa yang diberi kepada Menteri dalam Rang Undang-undang yang baharu

sahaja diterima oleh Dewan ini, akan menyiasat kedudukan pekerja-pekerja kontrek di ladang-ladang seperti juga di lombong-lombong, di pelabuhan, di kilang papan dan lain-lain tempat, untuk menentukan jika kedudukan itu berkehendakkan kuasa yang diberi kepada Menteri di bawah Rang Undang-undang itu untuk menukar cara pekerjaan di tempat-tempat itu dan mengenakan syarat-syarat mengenai kehendak-kehendak Undang-undang Buruh dan lain-lain. Saya fikir tidaklah perlu kita menubuhkan satu Royal Commission untuk perkara ini. Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat akan menjalankan siasatan ini di satu-satu tempat dan mengambil tindakan yang perlu.

Mengenai Suruhanjaya Gaji yang dicadangkan untuk pekerja-pekerja di ladang-ladang kecil untuk mengadakan gaji minima, saya fikir inipun satu soal yang susah hendak diterima oleh sebab dalam perindustrian peladang ini sudah ada peraturan yang teratur dan perjanjian di peringkat kebangsaan mengenai gaji dan lain-lain kemudahan untuk pekerja-pekerja ini. Walaupun ada ladang-ladang khususnya ladang-ladang kecil yang tidak diletakkan di bawah perjanjian kebangsaan ini, kami berfikir bahawa sebahagian besar perindustrian ini telah lebih kurang diselaraskan kepada perjanjian kebangsaan yang saya katakan tadi itu. Dan di tempat-tempat lain Kementerian sedar bahawa kedudukan pekerja-pekerja di tempat-tempat pekerjaan kecil—ladang-ladang kecil itu tidak memuaskan di sebahagian tempat itu dan Kementerian dan pegawai-pegawai kita sedang tumpukan lebih masa dan tenaga untuk mengatasi masalah-masalah ini.

Saya fikir itulah sahaja dan saya ucapkan terima kasih.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, mesyuarat ini ditangguhkan hingga hari Isnin, 2hb Ogos, 1976 pada pukul 2.30 petang.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.45 petang.